รวม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

สิงหาคม ๒๕๕๖ - กรกฎาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รวม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

สิงหาคม ๒๕๕๖ - กรกฎาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รวม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สิงหาคม ๒๕๕๖ - กรกฎาคม ๒๕๖๐

พิมพ์ครั้งที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม

ดำเนินการจัดทำ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สำนักติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา
กลุ่มติดตามและประเมินผลด้านนโยบายและงบประมาณอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๖๒
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๖๐๐
website : http://www.mua.go.th/users/he-commission/law.php

รวบรวมข้อมูล ประสานงาน และจัดทำต้นฉบับ
นางสาวอักษร วัฒนสิน
นางโสมระวี นักรบ

จัดพิมพ์โดย
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์
๔๕/๑๒-๑๔ หมู่ ๔ ตำบลบางขนุน
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๗๙ ๙๑๕๔-๖
www.parbpim.com

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดพิมพ์ กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ/ระเบียบ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาแล้ว จำนวน ๓ เล่ม (เล่มที่ ๑ : พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ เล่มที่ ๒ : มกราคม ๒๕๕๒ - มีนาคม ๒๕๕๔ และ เล่มที่ ๓ : เมษายน ๒๕๕๔ - กรกฎาคม ๒๕๕๖) ซึ่งได้เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นและการปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปแล้วนั้น

เนื่องจากปัจจุบันมีกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา แนวทางและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น รวมทั้งที่มีการยกเลิกการใช้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้จัดพิมพ์ “รวม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่สิงหาคม ๒๕๕๖ – กรกฎาคม ๒๕๖๐” ที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาในการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน/การสืบค้นของสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ สามารถสืบค้นข้อมูลดังกล่าวได้ใน http://www.mua. go.th/users/he-commission/law.php

(นายสุภัทร จำปาทอง)
เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กรกฎาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑

ประกาศ

ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๑-๑๘
สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา.....๑๙-๓๘
สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๓๙-๕๒
สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗

๔. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๕๓-๗๐
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๗๑-๙๒
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา.....๙๓-๑๑๘
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๗. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี.....๑๑๙-๑๒๘
พ.ศ. ๒๕๕๘

๘. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา.....๑๒๙-๑๔๑
พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร.....๑๔๒-๑๔๗
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๐. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๑๔๘-๑๖๒
สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หลักสูตรหกปี)

๑๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๑๖๓-๑๗๙
สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๒. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา.....๑๘๐-๑๙๗
สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙.....๑๙๘-๒๑๐

๑๔. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๒๑๑-๒๒๖
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาในต่างประเทศ.....๒๒๗-๒๒๘
ของสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี.....๒๒๙-๒๕๒
สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๗. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติ.....๒๕๓-๒๕๖
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๘. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษ.....๒๕๗
ในสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๒

กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ
ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. กฎกระทรวงการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.....๒๕๘-๒๖๐
พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. กฎกระทรวงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๙....๒๖๑-๒๖๙
๓. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงาน.....๒๗๐-๓๒๖
งบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
๔. ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปี.....๓๒๗
ประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศ ระเบียบ
ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง คู่มือการขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง.....๓๒๘-๓๔๙
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง คู่มือการขออนุญาตเปลี่ยนประเภท.....๓๕๐-๓๖๑
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๘
๓. ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสาร.....๓๖๒-๓๖๔
ทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๖

แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๑. แนวปฏิบัติในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีแขนงวิชา/กลุ่มวิชา.....๓๖๕
ของสถาบันอุดมศึกษา
๒. แนวปฏิบัติการเสนอเอกสารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการ.....๓๖๖
การอุดมศึกษา
๓. แนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา....๓๖๗
๔. แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ.....๓๖๘-๓๖๙
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทาง
การบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ ที่ถูกยกเลิก และปรับเพิ่ม/ยกเลิกข้อความ.....๓๗๑-๓๗๕

.....

หน้า ๒๓
เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๒๒ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
จาตุรนต์ ฉายแสง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๕๖

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด

๑. ชื่อสาขาวิชา

กายภาพบำบัด

Physical Therapy

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

กายภาพบำบัดบัณฑิต หรือ วิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

กภ.บ. หรือ วท.บ. (กายภาพบำบัด)

Bachelor of Physical Therapy or Bachelor of Science (Physical Therapy)

B.PT. or B.Sc. (Physical Therapy)

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชากายภาพบำบัดเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยตรงต่อมนุษย์ทุกวัย ทั้งในคนที่มีปัญหาสุขภาพจากภาวะโรค การบาดเจ็บ ภาวะเสื่อม และคนปกติ โดยอ้างอิงเหตุผลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ในการตรวจประเมิน การวินิจฉัย การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย รวมทั้งการป้องกัน การส่งเสริมสุขภาพของร่างกายและจิตใจด้วยวิธีการทางกายภาพบำบัด โดยจัดการเรียนการสอนตามองค์ความรู้ทั้งในทางทฤษฎี และทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพกายภาพบำบัด เช่น การรักษาด้วยการออกกำลังกาย การรักษาด้วยไฟฟ้า การรักษาด้วยมือ และการรักษาด้วยน้ำ เป็นต้น เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำวิจัย และปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ ร่วมกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงคุณค่าของชีวิตมนุษย์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม

๔. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด

๔.๒ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชน ตามมาตรฐานวิชาชีพกายภาพบำบัด

๔.๓ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

๔.๔ สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตาม หรือผู้ประสานงานได้เหมาะสมตามสถานการณ์

๔.๕ สามารถพัฒนาตนเองโดยการศึกษา ค้นคว้า ใช้กระบวนการวิจัย และเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

สาขาวิชากายภาพบำบัดกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๖ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชากายภาพบำบัดที่กำหนดไว้ ดังนี้

๕.๑ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนสิทธิพื้นฐานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางกายภาพบำบัด

๕.๑.๒ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เคารพในคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และสามารถจัดการกับปัญหาคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจที่เหมาะสม

๕.๑.๓ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถจัดการกับปัญหาจริยธรรมในการปฏิบัติงานในวิชาชีพกายภาพบำบัด

๕.๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการได้รับรู้ และเข้าใจสิทธิของตนเองในการรับบริการกายภาพบำบัด

๕.๒ด้านความรู้

๕.๒.๑ อธิบายสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต

๕.๒.๒ อธิบายสาระสำคัญของศาสตร์พื้นฐานวิทยาศาสตร์สุขภาพ

๕.๒.๓ อธิบายสาระสำคัญของศาสตร์ทางวิชาชีพกายภาพบำบัด

๕.๒.๔ อธิบายสาระสำคัญของระบบสุขภาพ กฎหมาย การจัดการและการบริหารงานเบื้องต้นของระบบการบริการกายภาพบำบัด

๕.๒.๕ มีความรู้ด้านการวิจัยและการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ

๕.๓ด้านทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

๕.๓.๒ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพและความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการดูแลสุขภาพ

๕.๓.๓ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพกายภาพบำบัด

๕.๓.๔ สามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการความรู้สาขากายภาพบำบัด กับความรู้ศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

๕.๔ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีจิตบริการ สามารถปรับตัวและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

๕.๔.๒ สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิก ในบริบทหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

๕.๔.๓ มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ

๕.๕ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถศึกษา ทำความเข้าใจประเด็นปัญหา เลือก และประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

๕.๕.๒ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

๕.๕.๓ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเลือกใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

๕.๖ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

๕.๖.๑ สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัด ในการตรวจประเมิน วินิจฉัยทางกายภาพบำบัด ป้องกัน บำบัดรักษา ฟื้นฟู และส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ใช้บริการตามมาตรฐานวิชาชีพกายภาพบำบัด

๕.๖.๒ สามารถปฏิบัติทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัดอย่างเป็นองค์รวม โดยประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจศาสตร์กายภาพบำบัดและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การใช้เหตุผลทางคลินิกและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติงาน

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สภากายภาพบำบัด

๗. โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์สุขภาพ ความรู้เฉพาะด้านวิชาชีพกายภาพบำบัด ความรู้ด้านระบบสุขภาพ ความรู้ด้านการจัดการและการบริหารงานเบื้องต้นของระบบการบริการกายภาพบำบัด และความรู้ด้านการวิจัยและการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสภากายภาพบำบัด และมีชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ชั่วโมง โดยให้จัดการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรวมกันไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

โดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชากายภาพบำบัดประกอบด้วยองค์ความรู้ที่จะมีการปรับเปลี่ยนตามความก้าวหน้าของวิชาการและวิชาชีพ โดยประกอบด้วยความรู้ ๕ ด้านดังต่อไปนี้

๘.๑ ความรู้ด้านศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต หรือความรู้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และจิตวิทยาทั่วไป

๘.๒ ความรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือความรู้พื้นฐานวิชาชีพ ได้แก่

๑) กายวิภาคศาสตร์ (Anatomy)
๒) ประสาทกายวิภาค (Neuroanatomy)
๓) สรีรวิทยา (Physiology)
๔) ชีวกลศาสตร์ (Biomechanics)
๕) การควบคุมและการเรียนรู้การเคลื่อนไหว (Motor control and learning)
๖) สรีรวิทยาของการออกกำลังกาย (Exercise physiology)
๗) พยาธิวิทยา (Pathology) พยาธิกำเนิด (Pathogenesis) และพยาธิสรีรวิทยา (Pathophysiology)
๘) จุลชีววิทยา (Microbiology) ชีวเคมีคลินิก (Clinical biochemistry)
๙) ภูมิคุ้มกันวิทยา (Immunology)
๑๐) จิตวิทยาหรือจิตเวชศาสตร์ (Psychology or psychiatry)
๑๑) เภสัชวิทยาพื้นฐาน (Basic pharmacology)
๑๒) รังสีวินิจฉัยพื้นฐาน (Basic diagnostic radiology)
๑๓) การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory tests)
๑๔) การช่วยฟื้นคืนชีพ (Resuscitation)

๘.๓ ความรู้เฉพาะด้านวิชาชีพกายภาพบำบัด ได้แก่

๑) การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของมนุษย์ (Human movement analysis)
๒) กระบวนการคิดและตัดสินใจทางคลินิก (Clinical reasoning process)
๓) การตรวจประเมิน วินิจฉัยทางกายภาพบำบัด (Physical therapy evaluation and diagnosis)

๔) การวัดมุมการเคลื่อนไหวและการวัดกำลังกล้ามเนื้อ (Range of motion and muscle testing)
๕) การรักษาด้วยการออกกำลังกาย (Therapeutic exercise)
๖) การขยับ ดัด ดึง ข้อต่อ (Joint mobilization and manipulation)
๗) การนวดเพื่อการรักษา รวมทั้งการนวดแผนไทย (Therapeutic massage including Thai massage)
๘) การขยับเส้นประสาท (Nerve mobilization)
๙) การพันผ้ายืดและการพันเทป (Bandaging and taping)
๑๐) เทคนิคการเคลื่อนย้ายและการฝึกเดิน (Transfer techniques and ambulation)
๑๑) ธาราบำบัด (Hydrotherapy)
๑๒) การระบายเสมหะจากทางเดินหายใจ (Airway clearance therapy)
๑๓) การเพิ่มปริมาตรปอด (Lung expansion therapy)
๑๔) การบำบัดการหายใจด้วยแรงดันบวก (Positive pressure breathing therapy)
๑๕) การบำบัดด้วยการควบคุมแบบแผนการหายใจ (Breathing pattern control therapy)
๑๖) การขยับผนังทรวงอก (Chest mobilization)
๑๗) การรักษาด้วยความร้อนและเย็น (Therapeutic heat and cold)
๑๘) การรักษาด้วยกระแสไฟฟ้า (Electrotherapy)
๑๙) การวินิจฉัยด้วยไฟฟ้า (Electrodiagnosis)
๒๐) การรักษาด้วยเครื่องผลิตคลื่นเหนือเสียง (Ultrasonic therapy)
๒๑) การรักษาด้วยเครื่องผลิตแสงเลเซอร์กำลังต่ำ (Low power laser therapy)
๒๒) การรักษาด้วยเครื่องมืออื่นๆ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องเครื่องมือกายภาพบำบัด
๒๓) การใช้สัญญาณป้อนกลับทางชีวภาพ (Biofeedback)
๒๔) กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม และเครื่องช่วยการเคลื่อนไหว (Prosthesis, orthotics and assistive devices)
๒๕) การป้องกันโรคหรือการบาดเจ็บ (Prevention of disease or trauma)
๒๖) การส่งเสริมสุขภาพ (Health promotion)
๒๗) การยศาสตร์ (Ergonomics)
๒๘) กายภาพบำบัดในระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ (Musculoskeletal physical therapy)
๒๙) กายภาพบำบัดในระบบประสาท (Neurological physical therapy)
๓๐) กายภาพบำบัดในระบบหายใจ และไหลเวียนโลหิต (Respiratory and circulatory physical therapy)
๓๑) กายภาพบำบัดเด็ก (Pediatric physical therapy)

๓๒) กายภาพบำบัดผู้สูงอายุ (Geriatric physical therapy)
๓๓) กายภาพบำบัดสุขภาพสตรี (Women's health physical therapy)
๓๔) กายภาพบำบัดชุมชน (Community physical therapy)
๓๕) กายภาพบำบัดทางการกีฬา (Sport physical therapy)
๓๖) กายภาพบำบัดในภาวะเฉพาะ ได้แก่ แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก มะเร็ง ไตวายเรื้อรัง Metabolic syndrome, AIDS, hepatic disease (Physical therapy in specific conditions i.e., burn, cancer, chronic renal failure, metabolic syndrome, AIDS, hepatic disease)

<u>หมายเหตุ</u> หลักสูตรอาจจัดให้มีเนื้อหากายภาพบำบัดในกลุ่มเฉพาะอื่นๆ ในหลักสูตร เช่น
๓๗) กายภาพบำบัดสำหรับความงาม (Aesthetic physical therapy)
๓๘) กายภาพบำบัดในผู้ป่วยระยะสุดท้าย (Hospice physical therapy)
๓๙) กายภาพบำบัดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของระบบเวสติบูลาร์ (Physical therapy in vestibular disorders)

๘.๔ ความรู้ด้านระบบสุขภาพ ความรู้ด้านการจัดการและการบริหารงานเบื้องต้นของระบบการบริการกายภาพบำบัด

๑) สุขภาวะและปัญหาสุขภาพของคนไทย (Well-being and health problems in Thais)
๒) ระบาดวิทยาพื้นฐาน (Basic epidemiology)
๓) ระบบบริการสุขภาพและการควบคุมมาตรฐานการบริการในประเทศไทย (Health service system and accreditation in Thailand)
๔) เศรษฐศาสตร์สุขภาพเบื้องต้น (Fundamental health economics)
๕) หลักการบริหารงานเบื้องต้น (Fundamental administration)
๖) การบริหารจัดการโครงการ (Project management)
๗) การบริหารจัดการคลินิกกายภาพบำบัดหรือการเป็นผู้ประกอบการ (Physical therapy clinic management or entrepreneurships)
๘) หลักการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal relationship and communication)
๙) การผลิตสื่อประกอบการแลกเปลี่ยนความรู้ ได้แก่ แผ่นภาพสไลด์ แผ่นพับ และโปสเตอร์ (Media production for knowledge sharing i.e., slide, leaflet, poster)
๑๐) พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ.๒๕๔๗ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ (Physical Therapy Act and Laws associated to practices)

๑๑) พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (Health facility act)
๑๒) จรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional ethics)
๑๓) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ (National Health Act)
๑๔) คำประกาศสิทธิผู้ป่วย (Declaration of Patient's Rights)

๘.๕ ความรู้ด้านการวิจัยและการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ

๑) ระเบียบวิธีการวิจัย (Research methodology)
๒) จริยธรรมการวิจัย (Research ethics)
๓) การสืบค้น ประเมิน และเลือกใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ (Systematic searching, appraisal and selection of information)
๔) สถิติพื้นฐาน (Basic statistics)

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

การจัดการเรียนการสอนควรเป็นไปในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการให้คำแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า สืบค้น เพื่อทำความเข้าใจองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ควรใช้ในหลักสูตรกายภาพบำบัด เช่น

การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Based Learning) และการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) ซึ่งมุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม

การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ให้สืบค้น แก้ปัญหา หรือจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ใช้ทั้งการเรียนรายบุคคลหรือกระบวนการกลุ่ม

การสอนแบบนิรมิตวิทยา (Constructivism) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยเชื่อมโยงความรู้ใหม่จากกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง กับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว แล้วตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่กันเองระหว่างกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนความรู้ใหม่ที่ถูกต้อง

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept Attainment) มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใด แล้วนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้

การสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co-Operative Learning) เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการทำงานร่วม ความรับผิดชอบขณะเรียนรู้ไปพร้อมกลุ่ม

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ความคิดพิจารณาตัดสินประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ และมีเหตุผล โดยเสนอปัญหาแล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ และใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การตัดสินเลือกคำตอบที่เหมาะสมกับปัญหา

ในภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้เครื่องมือต่างๆ รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียนและฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น

การสอนโดยการลงมือปฏิบัติ (Practice) โดยให้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง

สอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เน้นการเรียนรู้จากการพบสถานการณ์ที่สร้างขึ้นให้มีสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด กำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองผู้ป่วยแบบต่างๆ

สอนแบบสาธิต (Demonstration Method) ให้ผู้เรียนสังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการอธิบาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกทำ เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ และซักถามไปพร้อมกัน

สอนแบบโครงการ (Project Method) มุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลากหลายสถานการณ์ รวมทั้งการทำโครงงานวิจัย เพื่อให้มีการบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาจิตพิสัยด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลต้องทำอย่างเป็นระบบ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา และการฝึกปฏิบัติงาน ต้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงาน มีการใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายเช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รายงาน แฟ้มสะสมผลงาน เป็นต้น โดยผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน ได้แก่ การประเมินจากผู้สอน ผู้ร่วมสอน ผู้ร่วมเรียน และตัวผู้เรียนเอง มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

การประเมินผลการเรียนรู้ยังสามารถพิจารณาในด้านอื่นได้อีกคือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ใฝ่รู้ และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่าผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขากายภาพบำบัด มาตรฐานวิชาชีพและความสามารถขั้นพื้นฐานของนักกายภาพบำบัด ต้องทวนสอบทั้งระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร และกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายใน

๑๐.๑ การทวนสอบระดับรายวิชา

สถาบันต้องจัดการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยกำหนดระบบและกลไกการดำเนินงานเกี่ยวกับการทวนสอบ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการให้คะแนน รวมทั้งการประเมินด้วยวิธีอื่นที่กำหนดในรายละเอียดของรายวิชา รวมทั้งอุทธรณ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา (ถ้ามี) ซึ่งสถาบันการศึกษาต้องวางแผนและรายงานผลการทวนสอบต่อคณะกรรมการ บริหารคณะทุกภาคการศึกษา

๑๐.๒ การทวนสอบระดับหลักสูตร

สถาบันต้องจัดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้านตามมาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชากายภาพบำบัด มาตรฐานวิชาชีพและความสามารถขั้นพื้นฐานของนักกายภาพบำบัด โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมีการประเมินจากหลายแหล่ง เช่น การประเมินโดยแหล่งฝึกงาน ผู้ใช้บัณฑิต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น เพื่อพิสูจน์ว่าผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร และมาตรฐานวิชาชีพ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ที่เน้นวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์หรือเทียบเท่า

(๒) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่เจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือมีความผิดปกติอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๓) มีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ทำได้เฉพาะในหลักสูตรกายภาพบำบัดที่ได้รับการรับรองและเผยแพร่ทั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสภาวิชาชีพกายภาพบำบัดแล้วเท่านั้น กรณีที่เป็นสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ต้องเป็นสถาบันที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาของประเทศนั้น หากเป็นการเทียบโอนของนักศึกษาต่างหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน จะต้องผ่านการประเมินเจตคติต่อวิชาชีพ และ

รายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน และประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ คุณสมบัติอาจารย์

คุณสมบัติอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชากายภาพบำบัด และถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด

๑๒.๒ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

ให้เป็นตามเกณฑ์มาตรฐานของสภากายภาพบำบัด ดังนี้

๑๒.๒.๑ ในภาพรวมกำหนดให้มีอาจารย์ ๑ คนต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าไม่มากกว่า ๘ คน

๑๒.๒.๒ การฝึกปฏิบัติทางกายภาพบำบัดในสถานพยาบาลกำหนดสัดส่วน ดังนี้

- อาจารย์ประจำเป็นผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก สัดส่วน ๑ คนต่อนักศึกษาไม่มากกว่า ๖ คน
- อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกซึ่งเป็นบุคลากรในสถานพยาบาล สัดส่วนอาจารย์ ๑ คนต่อนักศึกษาไม่มากกว่า ๒ คน

ทั้งนี้ ต้องมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และมีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ในวิชาชีพกายภาพบำบัด

๑๒.๓ บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน หรือผู้ช่วยสอนในห้องปฏิบัติการทางกายภาพบำบัดในจำนวนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันการศึกษา ทั้งในด้านงานบริหาร การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การเงิน และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

การเตรียมบัณฑิตให้มีความพร้อมด้านทักษะพื้นฐานและมีประสบการณ์ทักษะทางวิชาชีพตามข้อกำหนดเป็นสาระสำคัญของหลักสูตรกายภาพบำบัด ดังนั้นทรัพยากรสำคัญที่สนับสนุนการเรียนการสอน คือ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ตลอดจนเอื้อต่อการทำงานที่มีคุณภาพของอาจารย์และบุคลากร ซึ่งมีรายละเอียดและการจัดการต่อไปนี้

๑๓.๑ ทรัพยากรการเรียนการสอน

๑) อาคารเรียนห้องเรียนที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์โสตที่พร้อมสำหรับการเรียนการสอน ห้องเรียนกลุ่มย่อย รวมถึงห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอและสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

๒) ห้องปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะพื้นฐานและทักษะทางวิชาชีพที่เหมาะสม พร้อมอุปกรณ์ที่ได้การรับรองตามมาตรฐานวิชาชีพกายภาพบำบัดอย่างเพียงพอ

๓) ห้องปฏิบัติการที่สามารถบริการนักศึกษานอกเวลาเรียนพร้อมอุปกรณ์ที่ปลอดภัยอย่างเพียงพอ

๔) การสอนในระบบร่างกายมนุษย์ทั้งจากหุ่น ศพ และร่างกายมนุษย์จริง พร้อมสื่อที่มีประสิทธิภาพ

๕) สถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา

๖) ห้องทำงานพร้อมอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร

๗) ห้องสมุดที่มีตำรา หนังสือ วารสารที่เกี่ยวกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิชาที่เป็นหลักการพื้นฐานทางกายภาพบำบัด และทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัดที่ทันสมัย จำนวนเพียงพอ สามารถสืบค้นได้จากระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวกและทุกโอกาส

๘) วารสารวิชาการทางกายภาพบำบัดทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการรับต่อเนื่อง หรือเป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับเต็ม) ที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวกและทุกโอกาส

๙) ระบบเทคโนโลยีการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ

๑๐) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และมีคอมพิวเตอร์ที่สามารถสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ จำนวนอย่างน้อย ๑ เครื่องต่อนักศึกษา ๑๐ คน

๑๑) แหล่งฝึกประสบการณ์ทักษะทางวิชาชีพที่เป็นโรงพยาบาลหรือสถานบริการทางสาธารณสุข ซึ่งได้รับการประกันคุณภาพหรือมีระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจน มีจำนวนผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการเพียงพอต่อคุณภาพการฝึกงานของนักศึกษา โดยไม่กระทบกระเทือนต่อสุขภาวะของผู้ใช้บริการ และคุณภาพการบริการ

๑๒) ระบบและมาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ และป้องกันอันตรายที่อาจเกิดระหว่างการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา ระหว่างการเดินทางไปและกลับจากการฝึกงานในแหล่งฝึกปฏิบัติ

๑๓.๒ การจัดการ

๑) แผนจัดเตรียมความต้องการทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง

๒) ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน

๓) ทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทจำนวนเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพปลอดภัยและพร้อมใช้ตลอดเวลา

๔) การประเมินคุณภาพ และปริมาณของทรัพยากรทุกประเภทรวมทั้งแหล่งฝึกอย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา

๕) การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ เพื่อการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรการศึกษา ภายหลังการสิ้นสุดการเรียน

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

๒) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน

๓) พัฒนาความเชี่ยวชาญการปฏิบัติเฉพาะสาขาทางกายภาพบำบัดให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

๔) พัฒนาทักษะการเขียนตำรา หนังสือ

๕) พัฒนางานวิจัย การนำเสนอผลงาน และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ

๖) พัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น

๗) พัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการหรือระบบเทียบเคียง

๘) ส่งเสริมการเข้าร่วมประชุม และสัมมนาวิชาการ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๙) เพิ่มพูน และพัฒนาทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับอาจารย์ใหม่จะต้องมีการพัฒนาสู่บทบาทการเป็นอาจารย์ โดยปฐมนิเทศเพื่อแนะนำสู่บทบาทการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนแนวทางการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ในขณะเดียวกันต้องมีการอบรมหรือดูงานในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ความรู้ทางด้านกายภาพบำบัดทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การวิจัย และเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัยได้ มหาวิทยาลัยและคณะควรมีการสนับสนุนในเรื่องของครุภัณฑ์และงบประมาณสำหรับการทำวิจัย การนำเสนอผลงาน และการตีพิมพ์ผลงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

	ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่๑	ปีที่๒	ปีที่๓	ปีที่๔	ปีที่๕
๑๕.๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓

	ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่๑	ปีที่๒	ปีที่๓	ปีที่๔	ปีที่๕
๑๕.๒	มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร ให้ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๓	มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ให้ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๓ และมคอ.๔ ก่อนการเปิดหลักสูตรให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๔	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม โดยมีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๕	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๖	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบที่กำหนดใน มคอ.๓ และมคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๗	มีการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินผลการดำเนินงานที่รายงานในมคอ.๗ ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
๑๕.๘	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศ หรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕.๙	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕๑๐	บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
๑๕๑๑	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐				✓	✓
๑๕๑๒	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					✓

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการเผยแพร่หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินระดับดีคือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัดสู่การปฏิบัติ

กระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัดสู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัด

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัด ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัด ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขากายภาพบำบัดซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน และผู้แทนสภากายภาพบำบัด ๑ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัด โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ (รายละเอียดของหลักสูตร)

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัดตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัดแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขากายภาพบำบัดของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยบางรายวิชาจะต้องรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะวิชาชีพในสาขาวิชากายภาพบำบัดเพิ่มเติมอีกด้วย

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันฯ อนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขากายภาพบำบัด

๑๖.๘. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙. เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

****

หน้า ๒๔
เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๒๒ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
จาตุรนต์ ฉายแสง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๕๖

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด
พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด

๑. ชื่อสาขาวิชา

กายภาพบำบัด*

Physical Therapy*

หมายเหตุ* อาจมีการระบุแขนงวิชาเฉพาะ (ถ้ามี)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

ชื่อย่อปริญญา

ป.บัณฑิต (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

Graduate Diploma (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*

ชื่อย่อปริญญา

Grad. Dip. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*

หมายเหตุ *อาจระบุแขนงวิชาทางกายภาพบำบัดเฉพาะทาง (ถ้ามี)

๒.๒ ปริญญาโท

กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*หรือ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

ชื่อย่อปริญญา

กภม. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

Master of Physical Therapy (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)* หรือ

วท.ม. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

Master of Science (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*

ชื่อย่อปริญญา

M.PT. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)* หรือ

M.Sc. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*

หมายเหตุ *อาจระบุแขนงวิชาทางกายภาพบำบัดเฉพาะทาง (ถ้ามี)

๒.๓ ปริญญาเอก

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

ชื่อย่อปริญญา

ปร.ด. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาไทย)*

Doctor of Philosophy (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*
ชื่อย่อปริญญา
Ph.D. (ชื่อแขนงวิชาเฉพาะเป็นภาษาอังกฤษ)*
หมายเหตุ * อาจระบุแขนงวิชาทางกายภาพบำบัดเฉพาะทาง (ถ้ามี)

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชากายภาพบำบัดเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยตรงต่อมนุษย์ เน้นการพัฒนานักวิชาชีพให้มีความชำนาญทางคลินิกสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยอ้างอิงเหตุผลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เน้นการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาทักษะการประกอบวิชาชีพ ที่ครอบคลุมศาสตร์ทางกายภาพบำบัด การประยุกต์ทฤษฎีและการปฏิบัติได้อย่างสร้างสรรค์ ในการวางแผนการบำบัดรักษา การวิจัย และบูรณาการความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงคุณค่าของชีวิตมนุษย์ รวมทั้งมุ่งพัฒนาคุณสมบัติของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการประกอบวิชาชีพ ตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และมีภาวะผู้นำในวงวิชาชีพ
๒) มีความรู้ และความชำนาญ ในการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดเฉพาะด้าน
๓) สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ
๔) แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการริเริ่มดำเนินการเรื่องสำคัญได้ และแสดงบทบาทผู้ตาม ผู้ประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์
๕) สามารถพัฒนาตนเอง มีส่วนร่วมและช่วยริเริ่มวางแผนให้ผู้อื่นมีพัฒนาการที่ทันความก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ปริญญาโท

๑) เป็นผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และจริยธรรมการวิจัย
๒) มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาทางวิชาชีพ มีความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดเฉพาะด้าน รวมทั้งสามารถทำวิจัย และเผยแพร่ผลงานได้
๓) ตระหนักรู้ถึงปัญหา สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

๔) มีความรับผิดชอบและแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้ประสานงานได้อย่างเหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) มีความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ให้โอกาส และสนับสนุนผู้อื่นให้พัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ ปริญญาเอก

๑) สามารถจัดการปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันสถานการณ์

๒) สามารถทำวิจัย สร้างองค์ความรู้ หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดคุณประโยชน์สำคัญในการปฏิบัติทางวิชาชีพ

๓) เป็นผู้นำในวิชาชีพกายภาพบำบัด และวงการวิชาการ สนับสนุนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้เกิดการสร้างแนวคิดและแนวปฏิบัติใหม่

๔) สามารถนำเสนอผลงานวิชาการ อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

มาตรฐานคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด ยึดผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐานในการดำเนินการหลักสูตร สาขาวิชากายภาพบำบัด จึงได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับบัณฑิตศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตไว้ ๖ ด้าน สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชากายภาพบำบัดดังนี้

๕.๑.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) สามารถจัดการปัญหาคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพ โดยพิจารณาค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางค่านิยมและลำดับความสำคัญก่อนหลัง

๓) แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างเป้าหมายและวัตถุประสงค์ส่วนตัวและส่วนรวม

๔) เป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำในการทำงาน ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

๕.๑.๒ ด้านความรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในเนื้อหาและทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัดเฉพาะทาง โดยอิงข้อมูลหลักฐานที่ทันสมัยและเป็นระบบ

๒) มีความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆในการประกอบวิชาชีพ ตลอดจนผลกระทบต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ

๓) มีความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และเข้าใจการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ปฏิบัติในวิชาชีพ

๕.๑.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถใช้ความรู้ภาคทฤษฎี และประสบการณ์ภาคปฏิบัติ เพื่อศึกษาประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อน

๒) สามารถค้นคว้า ประเมิน วิพากษ์ผลงานทางวิชาการ สามารถสรุปผลและจัดทำข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติ

๕.๑.๔ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) สามารถทำงานด้วยตนเองและเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย

๒) แสดงความรับผิดชอบอย่างสูงในหน้าที่การงานหรือสถานการณ์อื่นๆทางวิชาชีพ

๓) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะ และความรู้เพื่อความก้าวหน้าของวงการวิชาชีพ

๕.๑.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

๒) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น วิเคราะห์ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนสามารถจัดการข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนอผ่านสื่อที่เหมาะสม

๕.๑.๖ ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ

๑) สามารถปฏิบัติทักษะวิชาชีพกายภาพบำบัดแก่ผู้ใช้บริการ ครอบคลุมทั้งด้านการสร้างเสริม สุขภาพ การป้องกันโรค การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพ หรือการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอิงหลักฐานเชิงประจักษ์

๒) สามารถใช้ทักษะหรือเทคนิคขั้นสูงเฉพาะแขนงวิชาในการให้บริการ

๕.๒ ปริญญาโท

สาขาวิชากายภาพบำบัด ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาโท สาขาวิชากายภาพบำบัด ๕ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชากายภาพบำบัดที่กำหนดไว้ ดังนี้

๕.๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ตระหนักรู้ จริยธรรมวิชาชีพและจริยธรรมการวิจัย

๒) สามารถประมวลปัญหา และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนรวมทั้งปัญหาเชิงวิชาการหรือวิชาชีพโดยคำนึงถึงผู้อื่น

๓) แสดงออกภาวะผู้นำในการส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม

๕.๒.๒ ด้านความรู้

๑) มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและ/หรือทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัดอย่างลึกซึ้ง โดยอิงข้อมูลหลักฐานที่ทันสมัย และเป็นระบบ

๒) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย การออกแบบการวิจัย และการบริหารจัดการการวิจัย และตระหนักถึงผลกระทบของผลงานวิจัยที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชา

๓) มีความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน และเข้าใจการพัฒนาความรู้ใหม่ เพื่อใช้ปฏิบัติในวิชาชีพและการวิจัย

๕.๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองประเด็นปัญหาด้วยดุลยพินิจอย่างเหมาะสม

๒) สามารถค้นคว้า วิพากษ์ สังเคราะห์ และประเมินผลงานทางวิชาการ รวมถึงสร้างสรรค์ผลงานใหม่

๓) สามารถวางแผนและดำเนินการโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๕.๒.๔ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความรับผิดชอบการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ

๒) แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้ประสานงานอย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม

๓) สามารถปรับตัวต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น

๕.๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการศึกษาวิจัยและประกอบวิชาชีพ

๒) สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น วิเคราะห์ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนสามารถจัดการข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนอผ่านสื่อที่เหมาะสม

๕.๓ ปริญญาเอก

สาขาวิชากายภาพบำบัด ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาเอก สาขาวิชากายภาพบำบัด ๕ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชากายภาพบำบัดที่กำหนดไว้ ดังนี้

๕.๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ริเริ่มหรือชี้ให้เห็นข้อที่ควรปรับปรุงและพัฒนาทางจริยธรรมด้วยดุลยพินิจทางคุณธรรม

๒) สามารถประมวลปัญหา และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนรวมทั้งปัญหาเชิงวิชาการหรือวิชาชีพโดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น

๓) สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมอย่างจริงจัง

๕.๓.๒ ด้านความรู้

๑) สร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมอันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ที่สำคัญในการปฏิบัติทางวิชาชีพหรือต่อสังคม

๒) มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

๕.๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๑) พัฒนากรอบแนวคิด ออกแบบ แก้ไข และจัดการปัญหาด้วยการวิจัยขั้นสูงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

๒) สามารถบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากในสาขาวิชาชีพและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแนวคิดหรือแนวปฏิบัติในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

๕.๓.๔ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) แสดงความเห็นและมีความเป็นผู้นำที่ดีทางวิชาการและวิชาชีพ

๒) สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๓) ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเองและกลุ่ม ให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) ค้นคว้าในประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน สรุปปัญหาและเสนอวิธีแก้ไขได้ตรงประเด็นโดยใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติ

๒) สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ

๓) นำเสนอผลงานวิชาการทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ

๔) นำเสนอผลงานวิชาการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการในระดับนานาชาติ

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สภากายภาพบำบัด

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และมีชั่วโมงฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกหรือฝึกภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง โดยให้จัดการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ระบบทวิภาค

โดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๗.๒ ปริญญาโท

จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ ดังนี้

๑) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๒) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

๓) หลักสูตรที่จัดการศึกษาแผน ข ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

	แผน ก แบบ ก ๑	**แผน ก แบบ ก ๒**	**แผน ข**
ศึกษางานรายวิชา	-	ไม่น้อยกว่า ๑๒	ไม่น้อยกว่า ๑๒
วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า ๓๖	ไม่น้อยกว่า ๑๒	-
การค้นคว้าอิสระ	-	-	ไม่น้อยกว่า ๓ และไม่เกิน ๖
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	๓๖	๓๖	๓๖

โดยหลักสูตรที่จัดการศึกษาแผน ข ต้องเน้นการปฏิบัติทางวิชาชีพกายภาพบำบัด

หลักสูตรทุกแบบต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๗.๓ ปริญญาเอก

จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต หลังจบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือ ๗๒ หน่วยกิตหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำ ดังนี้

๑) หลักสูตรที่จัดการศึกษา แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

๒) หลักสูตรที่จัดการศึกษา แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๓) หลักสูตรที่จัดการศึกษา แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๔) หลักสูตรที่จัดการศึกษา แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

	แบบ ๑.๑	**แบบ ๑.๒**	**แบบ ๒.๑**	**แบบ ๒.๒**
ศึกษางานรายวิชา			ไม่น้อยกว่า ๑๒	ไม่น้อยกว่า ๒๔
วิทยานิพนธ์	๔๘	๗๒	๓๖	๔๘
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	๔๘	๗๒	๔๘	๗๒

โดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางกายภาพบำบัดขั้นสูง กายภาพบำบัดสาขาเฉพาะ และเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้อง เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยอิงหลักฐานเชิงประจักษ์

๒) การปฏิบัติทักษะวิชาชีพกายภาพบำบัดสาขาเฉพาะต่างๆ

๓) ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ

๔) จริยธรรมการวิจัย

๘.๒ ปริญญาโท

๑) ทฤษฎี องค์ความรู้ และผลการวิจัยในศาสตร์กายภาพบำบัดและสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือทักษะทางวิชาชีพที่ทันสมัย

๒) ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ เพื่อใช้ในเชิงวิชาการ การวิจัย หรือการปฏิบัติทางวิชาชีพ

๓) การวิเคราะห์ วิพากษ์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ผลการวิจัย พัฒนาวิธีการใหม่ๆ ในการปฏิบัติทางวิชาชีพ และทดสอบสมมติฐานตลอดถึงการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

๔) วิธีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยในรูปแบบต่างๆ ต่อกลุ่มนักวิชาการ นักวิชาชีพ และประชาชน

๕) จริยธรรมการวิจัย

๘.๓ ปริญญาเอก

๑) ทฤษฎี องค์ความรู้ระดับสูง และการวิจัยในศาสตร์กายภาพบำบัดและสาขาที่เกี่ยวข้องหรือทักษะทางวิชาชีพขั้นสูงที่ทันสมัยและซับซ้อน

๒) ประเด็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในระดับแนวหน้าของสาขาวิชาชีพ รวมทั้งความท้าทายของประเด็นปัญหาเหล่านั้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน และต่อข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับ

๓) ผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์ หรือจากรายงานผลของโครงการและจากสิ่งตีพิมพ์หรือสื่อต่างๆ ที่อ้างอิงได้ในวงวิชาการหรือวิชาชีพ

๔) ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติขั้นสูง

๕) จริยธรรมการวิจัย

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากการสอนภาคทฤษฎี ต้องมีโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า สืบค้น เพื่อทำความเข้าใจองค์ความรู้ด้วยตนเอง ในภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้ทักษะคลินิก และเครื่องมือต่างๆ ด้วยตนเอง รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียน และฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อมุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลายสถานการณ์ รวมทั้งเรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการวิจัย

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาจิตพิสัยด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

๙.๑.๒ ปริญญาโท

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการให้คำแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำการค้นคว้า สืบค้น เพื่อทำความเข้าใจองค์ความรู้ด้วยตนเอง หากมีภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้เครื่องมือต่างๆ ด้วยตนเอง รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียน และฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อมุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลายสถานการณ์ ผู้เรียนทุกคนต้องมีประสบการณ์ตรงในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการศึกษาอิสระ

การจัดการเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรม ที่จะพัฒนาจิตพิสัยในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

๙.๑.๓ ปริญญาเอก

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องชี้นำ ควบคุมตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้น และสังเคราะห์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการสัมมนา การศึกษา วิจัยอย่างเป็นอิสระ เพื่อมุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด วิพากษ์ อภิปรายโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ นอกจากนั้นผู้เรียนทุกคนต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานในระดับนานาชาติ

การเรียนการสอนควรสอดแทรกเนื้อหาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตพิสัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนจัดการปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนทางวิชาการหรือวิชาชีพได้อย่างสุขุม ถูกต้องและทันสถานการณ์

ตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่อาจใช้ในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด เช่น

การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem based learning) และการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case study) ซึ่งมุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม

การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-study) เน้นให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ให้สืบค้น แก้ปัญหา หรือจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ใช้ทั้งการเรียนรายบุคคลหรือกระบวนการกลุ่ม

การสอนแบบนิรมิตวิทยา (Constructivism) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยเชื่อมโยงความรู้ใหม่จากกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง กับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว แล้วตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่กันเองระหว่างกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนความรู้ใหม่ที่ถูกต้อง

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept attainment) มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใด แล้วนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้

การสอนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน (Co-operative learning) เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการทำงานร่วม ความรับผิดชอบขณะเรียนรู้ไปพร้อมกลุ่ม

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ความคิดพิจารณาตัดสินประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ และมีเหตุผล โดยเสนอปัญหาแล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ และใช้กระบวนการคิด

อย่างหลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การตัดสินเลือกคำตอบที่เหมาะสมกับปัญหา

ในภาคปฏิบัติ ผู้เรียนต้องได้ทดลอง ฝึกใช้เครื่องมือต่างๆ รวมถึงฝึกปฏิบัติจริงทั้งฝึกกับผู้ร่วมเรียนและฝึกกับผู้ใช้บริการ ควรมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น

การสอนโดยการลงมือปฏิบัติ (Practice) โดยให้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง

สอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เน้นการเรียนรู้จากการพบสถานการณ์ที่สร้างขึ้นให้มีสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด กำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองผู้ป่วยแบบต่างๆ

สอนแบบสาธิต (Demonstration method) ให้ผู้เรียนสังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการอธิบาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกทำ เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ และซักถามไปพร้อมกัน

สอนแบบโครงการ (Project method) มุ่งฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลากหลายสถานการณ์ รวมทั้งการทำโครงงานวิจัย เพื่อให้มีการบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

การวัดและประเมินผลต้องทำอย่างเป็นระบบ ยึดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา และการฝึกปฏิบัติงาน ต้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงาน มีการใช้วิธีประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน รายงาน เป็นต้น ผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน ได้แก่ การประเมินโดยผู้สอน ผู้ร่วมสอน ผู้ร่วมเรียน และตัวผู้เรียนเอง มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

การประเมินผลการเรียนรู้ยังสามารถพิจารณาในด้านอื่นคือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ความใฝ่รู้ และการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

๙.๒.๒ ปริญญาโท

การวัดและประเมินผลต้องทำอย่างเป็นระบบ ยึดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา และการฝึกปฏิบัติงาน ต้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติงาน มีการใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายเช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รายงาน เป็นต้น โดยผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน ได้แก่ การประเมินโดยผู้สอน ผู้ร่วมสอน ผู้ร่วมเรียน และตัวผู้เรียนเอง มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

การประเมินผลการเรียนรู้ยังสามารถพิจารณาในด้านอื่นคือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ความใฝ่รู้ การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ

๙.๒.๓ ปริญญาเอก

วัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รายวิชา ระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีการใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน รายงาน เป็นต้น อาจมีการสอบปฏิบัติในกรณีเนื้อหาวิชาเป็นทักษะปฏิบัติการหรือปฏิบัติการคลินิก เช่น การใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีในการประเมินคลินิกที่ใช้เป็นตัวแปรงานวิจัย เป็นต้น โดยผู้เรียนได้รับการประเมินแบบรอบด้าน มีการนำผลการประเมินแจ้งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

การประเมินผลการเรียนรู้มีการพิจารณาในด้านอื่นๆ คือการแสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการ เช่น การเสนอความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ การส่งเสริมให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมอย่างจริงจัง

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชากายภาพบำบัดเป็นอย่างน้อย โดยดำเนินการทวนสอบระดับรายวิชา (ถ้ามี) และอาจจัดการทวนสอบระดับหลักสูตร โดยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายใน

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต และปริญญาโท

๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด

๒) มีคุณสมบัติอื่นๆ ตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๑.๑.๒ ปริญญาเอก

ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้อง

๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด

๒) มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้อง

๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชากายภาพบำบัด หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด
๓) มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานตามที่สถาบันการศึกษากำหนด
๔) มีคุณสมบัติอื่นตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนให้เป็นไปตามระเบียบของแต่ละสถาบันการศึกษา โดยการเทียบโอนระหว่างหลักสูตรสาขาวิชากายภาพบำบัดในประเทศไทย ทำได้เฉพาะหลักสูตรที่ได้รับการรับรองและเผยแพร่จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วเท่านั้น

กรณีการเทียบโอนจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ต้องเป็นสถาบันที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือได้รับการรับรองตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาของประเทศนั้นๆ

หากเป็นการเทียบโอนของนักศึกษาต่างหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน จะต้องผ่านการประเมินเจตคติต่อวิชาชีพ และรายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบันและประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ คุณสมบัติอาจารย์

๑๒.๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

คุณสมบัติอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด และมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด โดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน รายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน

๑๒.๑.๒ ปริญญาโทและปริญญาเอก

คุณสมบัติอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชากายภาพบำบัด หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน รายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับของแต่ละสถาบัน

๑๒.๒ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา

ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๓ บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาต้องจัดให้มีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนหรือผู้ช่วยสอนในห้องปฏิบัติการทางกายภาพบำบัดในจำนวนที่เหมาะสมกับนักศึกษา และมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันการศึกษา ทั้งในด้านงานบริหาร การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การเงิน และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

การเตรียมบัณฑิตให้มีความพร้อมของประสบการณ์ ทักษะการวิจัย และ/หรือทักษะขั้นสูงทางวิชาชีพเป็นสาระสำคัญของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด ดังนั้นสถาบันฯ ต้องเตรียมทรัพยากรสำคัญที่สนับสนุนการเรียนการสอนคือ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ตลอดจนเอื้อต่อการทำงานที่มีคุณภาพของอาจารย์และบุคลากร ซึ่งมีรายละเอียดและการจัดการต่อไปนี้

๑๓.๑ ทรัพยากรการเรียนการสอน

๑) มีอาคารเรียน ห้องเรียน ที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่พร้อมสำหรับการเรียนการสอน

๒) หากมีการฝึกปฏิบัติการ ต้องมีห้องฝึกปฏิบัติการที่เหมาะสม พร้อมอุปกรณ์ที่เพียงพอ

๓) หากมีการฝึกประสบการณ์ทักษะทางวิชาชีพ แหล่งฝึกต้องเป็นสถานบริการทางสาธารณสุขซึ่งได้รับการประกันคุณภาพ หรือมีระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจน มีจำนวนผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการเพียงพอต่อคุณภาพการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา โดยไม่กระทบกระเทือนต่อสุขภาวะของผู้ใช้บริการ และคุณภาพการบริการ

๔) มีห้องทำงานหรือห้องศึกษาสำหรับผู้เรียนอย่างเหมาะสม เป็นสัดส่วน และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

๕) มีห้องทำงานพร้อมอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร

๖) มีห้องสมุดที่มีตำรา หนังสือ วารสารที่เกี่ยวกับความรู้และทักษะทางวิชาชีพกายภาพบำบัดและทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ทันสมัย จำนวนเพียงพอ สามารถสืบค้นได้จากระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลทั้งในและต่างประเทศได้อย่างสะดวกและทุกโอกาส

๑๓.๒ การจัดการ

๑) มีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน

๒) มีแผนจัดเตรียมความต้องการทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง
๓) มีทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทจำนวนเพียงพอ มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพปลอดภัย และพร้อมใช้ตลอดเวลา
๔) มีการประเมินคุณภาพและปริมาณของทรัพยากรทุกประเภท รวมทั้งแหล่งฝึกประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา
๕) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและอาจารย์ เพื่อการปรับปรุงทรัพยากรการศึกษาภายหลังการสิ้นสุดภาคการศึกษา

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของอาจารย์อย่างต่อเนื่อง
๒) เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล รวมทั้งการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน
๓) พัฒนาศักยภาพด้านการวิจัย และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในระดับชาติและนานาชาติ
๔) พัฒนาความเชี่ยวชาญการปฏิบัติเฉพาะสาขาทางกายภาพบำบัดให้ทันสมัยอยู่เสมอ
๕) พัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น และพัฒนาเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น
๖) ส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัย ทั้งในที่ประชุมระดับชาติและนานาชาติ
๗) สนับสนุนครุภัณฑ์และทุนสำหรับการทำวิจัย การนำเสนอผลงาน และการตีพิมพ์ผลงานในระดับชาติและนานาชาติอย่างเพียงพอ หรือตามที่กำหนดในการประกันคุณภาพภายในโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นอย่างน้อย
๘) เพิ่มพูน และพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับอาจารย์ใหม่จะต้องมีการพัฒนาสู่บทบาทอาจารย์ โดยปฐมนิเทศเพื่อแนะนำสู่บทบาทอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนแนวทางการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ในขณะเดียวกันต้องมีการอบรมหรือดูงานในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ความรู้ทางด้านกายภาพบำบัดทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การวิจัย และเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การวิจัยได้

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานหลักตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามจุดเน้นของ

หลักสูตร อัตลักษณ์ของสถาบัน หรือเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

๑๕.๑ ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานหลัก

๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชากายภาพบำบัด

๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ ก่อนการเปิดหลักสูตรให้ครบทุกรายวิชา

๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา (ไม่นับรวมวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์)

๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

๖) ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ครอบคลุมหัวข้อที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

๗) พัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินผลการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

๘) อาจารย์ใหม่ทุกคนผ่านการปฐมนิเทศ หรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑๐) บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาวิชาการและ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๕.๒ การประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการเผยแพร่หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด รวมทั้งตัวบ่งชี้เฉพาะของสถาบันอยู่ในเกณฑ์ที่ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

แห่งชาติ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินระดับดี คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปีตามระยะเวลาของแต่ละหลักสูตร

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขากายภาพบำบัดสู่การปฏิบัติ

สถาบันการศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถให้ปริญญาบัตรระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชากายภาพบำบัดได้ และมีประสบการณ์การจัดการศึกษาสาขาระดับปริญญาตรี สาขาวิชากายภาพบำบัด สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชากายภาพบำบัดเป็นครั้งแรก ต้องเป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากสภากายภาพบำบัดแล้ว แนวทางการดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชากายภาพบำบัด ให้มีองค์ประกอบตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๖.๓ พัฒนาหรือหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด โดยพิจารณาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญ และผลการเรียนรู้ อย่างน้อยตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชากายภาพบำบัด และอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าสถาบันอื่น จัดทำเอกสารรายละเอียดหลักสูตร โดยใช้หัวข้อและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเป็นแนวทาง

๑๖.๔ กระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ สู่รายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยบางรายวิชาจะต้องรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะวิชาชีพในสาขาวิชากายภาพบำบัดเพิ่มเติมอีกด้วย แล้วจัดทำรายละเอียดรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม โดยใช้หัวข้อและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเป็นแนวทาง

๑๖.๔ เสนอขอความเห็นชอบหรือการอนุมัติหลักสูตรจากสภาสถาบันฯ ตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติของสถาบันการศึกษา

๑๖.๖ เสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานการจัดการสอน พร้อมปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการปรับปรุงในรายวิชา/ประสบการณ์ภาคสนามที่รับผิดชอบเสนอต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจัดให้มีการทวนสอบผลการเรียนรู้ประจำภาคการศึกษาหรือประจำปีตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๖.๘ เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้รวบรวมข้อมูลจากการรายงานของอาจารย์ผู้สอนและการทวนสอบ จัดทำรายงานในภาพรวมประจำปี อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน

๑๖.๙. เมื่อครบรอบหลักสูตร แต่ละสถาบันจัดการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรที่มีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นำผลการประเมิน มาวิเคราะห์/ทบทวนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

****

หน้า ๖
เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๒๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
สุทธศรี วงษ์สมาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๗

เอกสารแนบท้าย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

๑. ชื่อสาขา

ทันตแพทยศาสตร์

Dentistry

๒. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (ท.บ.)

ภาษาอังกฤษ Doctor of Dental Surgery (D.D.S.)

๓. ลักษณะของสาขา

สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์เป็นสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ การวินิจฉัย รวมทั้งการกระทำใด ๆ ในการบำบัดรักษา และป้องกันโรค รวมทั้งการบูรณะและฟื้นฟูสภาพของอวัยวะในช่องปาก ขากรรไกร และใบหน้า รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เพื่อให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวม ตลอดจนมีทักษะในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล การสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล หาความรู้ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนอยู่ในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

๔. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ ดำรงตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ และประพฤติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

๔.๒ คำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกันด้วยความเห็นอกเห็นใจ และตระหนักในคุณค่าความเป็นมนุษย์

๔.๓ มีความรอบรู้ในสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔.๔ สามารถดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม โดยคำนึงถึงสุขภาพองค์รวมตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อนำไปสู่การดูแลที่สอดคล้องกับความต้องการและคาดหวังของผู้ป่วยตามหลักวิชาการ

๔.๕ ตระหนักถึงข้อจำกัดและระดับสมรรถนะของตน รวมทั้งพิจารณาส่งต่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

๔.๖ สื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วย ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปด้วยความสุภาพและให้เกียรติ รวมทั้งเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามบริบท

๔.๗ สืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

๔.๘ ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๔.๙ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพทันตกรรม

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๖ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตทันตแพทย์ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพในฐานะทันตแพทย์

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจ และประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และมีเจตคติอันดีงามต่อการประกอบวิชาชีพ

๕.๑.๒ มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย

๕.๑.๓ มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วยความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๕.๑.๔ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ ความรู้

๕.๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและการจัดการ กฎหมายและการปกครอง

๕.๒.๒ มีความรู้และความเข้าใจในพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศาสตร์ทางการแพทย์และทันตแพทย์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพ

๕.๒.๓ มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของการรักษาทางทันตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในการตรวจ การวินิจฉัย การวางแผนการรักษา ในการบำบัดโรค ป้องกันโรค ฟื้นฟู และคงสภาพในช่องปากโดยคำนึงถึงหลักสุขภาพองค์รวม

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ มีทักษะในกระบวนการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีระบบ มีเหตุผล รวมถึงการมีความคิดสร้างสรรค์

๕.๓.๒ สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ โดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

๕.๓.๓ สามารถเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในทางทันตกรรม

๕.๓.๔ สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป

๕.๓.๕ สามารถประกอบวิชาชีพทันตกรรมและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำไปสู่ความสามารถในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔.๒ รู้จักบทบาทและการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามตามบริบท

๕.๔.๓ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม

๕.๔.๔ มีความเข้าใจและแสดงบทบาทในฐานะผู้นำชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับสังคม วัฒนธรรม และภาวะเศรษฐกิจ

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถประยุกต์ใช้หลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติ และระบาดวิทยาในการแนะนำและประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

๕.๕.๒ มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วยและบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม

๕.๕.๓ มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ

๕.๕.๔ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าและประมวลข้อมูล ข่าวสาร วิทยาการจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และมีการพัฒนาโดยการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕.๖ ทักษะพิสัยทางวิชาชีพ

๕.๖.๑ สามารถรวบรวมข้อมูลโดยการซักประวัติและการตรวจ ประเมินสภาวะผู้ป่วยทั้งทางการแพทย์และทางทันตกรรม รวมทั้งการบันทึกเวชระเบียนของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบตามมาตรฐานวิชาชีพ

๕.๖.๒ สามารถวินิจฉัยเบื้องต้นและวินิจฉัยแยกโรคในช่องปาก ขากรรไกรและใบหน้าโดยการแปลผลที่ได้จากข้อมูลต่าง ๆ จากการตรวจผู้ป่วย

๕.๖.๓ สามารถวางแผนการรักษาทางทันตกรรม โดยใช้หลักสุขภาพองค์รวมและการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย รวมทั้งทำการปรึกษา ให้คำปรึกษาและส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

๕.๖.๔ สามารถจัดการ รักษาทางทันตกรรม ฟื้นฟูสภาพในช่องปาก รวมทั้งติดตามและประเมินผลการรักษา

๕.๖.๕ สามารถจัดการเบื้องต้นต่อภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ที่อาจเกิดขึ้นในผู้ป่วยทันตกรรมได้อย่างเหมาะสม

๕.๖.๖ สามารถจัดการภาวะแทรกซ้อนและภาวะฉุกเฉินทางทันตกรรมได้

๕.๖.๗ สามารถส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชนโดยใช้หลักสุขภาพองค์รวม

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทันตแพทยสภา

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และทันตแพทยสภา โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๒๐ หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า	๑๘๔	หน่วยกิต
๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร มีดังนี้

ก. การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามข้อ ๗.๑ สถาบันอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ หรืออื่น ๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข. การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะตามข้อ ๗.๒ สถาบันอาจจัดเป็นกลุ่มวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ วิชาชีพ กลุ่มวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน หรืออื่น ๆ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ความรู้ เกิดความรักและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพทันตกรรม รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรมในวิชาชีพ สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพทันตแพทย์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๔ หน่วยกิต

ค. สถาบันสามารถปรับ เพิ่ม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และตามนโยบายของแต่ละสถาบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา

๘.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General education) จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

เป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่นและสังคม รวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ

๘.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๔ หน่วยกิต

ประกอบด้วยกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ มีเนื้อหาครอบคลุม

๘.๒.๑ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ

๘.๒.๑.๑ วิทยาศาสตร์พื้นฐานสำหรับนิสิต/นักศึกษากลุ่มวิชาชีพทางสุขภาพ

๘.๒.๑.๒ วิทยาศาสตร์ชีวเวชและการแพทย์พื้นฐาน

(๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับชีววิทยาของเซลล์ และโมเลกุล

(๒) กายวิภาคศาสตร์

(๓) สรีรวิทยา

(๔) วิทยาภูมิคุ้มกัน

(๕) เภสัชวิทยา

(๖) จุลชีววิทยา

(๗) พยาธิวิทยา

(๘) ความเจ็บปวดและการควบคุม

๘.๒.๒ วิชาชีพ

การพัฒนาความเป็นวิชาชีพ การดูแลผู้ป่วยและการจัดการ เป็นความรู้เกี่ยวกับ

(๑) บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของทันตแพทย์

(๒) กฎหมายและพระราชบัญญัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

(๓) การเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทัศนคติที่ดีอย่างต่อเนื่อง

(๔) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและการจัดการข้อมูล เพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

(๕) พื้นฐานการวิจัย ระบาดวิทยา ชีวสถิติและการทำวิจัย

(๖) การดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม

(๗) การติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี

(๘) ความรู้พื้นฐานในการบริหารจัดการหน่วยการบริการทางทันตกรรม

(๙) ความรู้พื้นฐานในการจัดสภาวะแวดล้อมให้ปลอดภัย

(๑๐) โรคและความผิดปกติของอวัยวะช่องปาก ระบบของศีรษะ ใบหน้า ขากรรไกร กล้ามเนื้อ ระบบบดเคี้ยว และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง

(๑๐.๑) ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๑๐.๒) ปริทันตวิทยา

(๑๐.๓) วิทยาเอ็นโดดอนต์

(๑๐.๔) ทันตกรรมหัตถการ

(๑๐.๕) ทันตกรรมเด็ก

(๑๐.๖) ทันตกรรมประดิษฐ์

(๑๐.๗) ทันตกรรมจัดฟัน

(๑๐.๘) เวชศาสตร์ช่องปาก

(๑๐.๙) วิทยาระบบบดเคี้ยว

(๑๐.๑๐) รังสีวิทยาช่องปากและแม็กซิลโลเฟเชียล

(๑๑) ทันตสาธารณสุข

(๑๒) การประเมินผู้ป่วย การตรวจวินิจฉัย วางแผนการรักษา รวมถึงการตรวจด้วยภาพรังสี การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

(๑๓) การจัดการผู้ป่วยที่มีโรคทางระบบหรือผู้ป่วยกลุ่มพิเศษที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาทางทันตกรรม

(๑๔) การจัดการต่อภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ในผู้ป่วยทันตกรรม

(๑๕) การจัดการต่อภาวะแทรกซ้อนและภาวะฉุกเฉินทางทันตกรรม

(๑๖) การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

(๑๗) การใช้วัสดุทางทันตกรรม

๘.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาทั้งสติปัญญา การปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน ฝึกปฏิบัติทั้งในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง

๙.๑.๒ จัดกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคิดวิธีการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งหลากหลาย มีโอกาสในการพัฒนาทั้งสติปัญญา การปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน การสังเกต วิเคราะห์ วิจัย อภิปราย แก้ปัญหา ฝึกปฏิบัติทั้งในสถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง

๙.๑.๓ พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ประเมิน และพัฒนาได้ด้วยตนเอง

๙.๑.๔ พัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม และพัฒนาความเป็นวิชาชีพ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินให้ชัดเจน

๙.๒.๒ ระบุวิธีการที่ใช้ประเมิน และตัดสินผลการเรียนให้ชัดเจน

๙.๒.๓ ประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ครอบคลุมผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด (ตัวอย่างวิธีการประเมิน เช่น การประเมินผลด้วยการสอบข้อเขียน การสังเกตพฤติกรรม การตรวจผลงาน การตรวจรายงาน การสอบภาคปฏิบัติในสถานการณ์จำลองและ/หรือสถานการณ์จริง)

๙.๒.๔ สนับสนุนแนวทางการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (formative evaluation) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้าน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์เป็นอย่างน้อย โดยทำการทวนสอบระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้วให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

๑๐.๑ การทวนสอบระดับรายวิชา

๑๐.๑.๑ กำหนดให้คณะมีระบบและกลไกในการดำเนินการเกี่ยวกับการทวนสอบรายวิชาที่มีการสอน ตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

๑๐.๑.๒ มีการทวนสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมของทั้งอาจารย์และนักศึกษา

๑๐.๑.๓ มีการรายงานผลการทวนสอบระดับรายวิชาอย่างเป็นระบบ

๑๐.๒ การทวนสอบระดับหลักสูตร

๑๐.๒.๑ มีการทวนสอบหลักสูตรตามรอบการประเมิน

๑๐.๒.๒ มีการประเมินสัมฤทธิผลของการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในด้านต่าง ๆ ของทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนั้น

๑๐.๒.๓ มีคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษามาประเมินหลักสูตรตามรอบที่กำหนด

๑๐.๒.๔ มีการใช้ผลการทวนสอบของระดับรายวิชามาประกอบในการประเมินหลักสูตร

๑๐.๒.๕ มีการรายงานผลการทวนสอบระดับหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์หรือเทียบเท่า

๑๑.๑.๒ ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและ/หรือข้อบังคับ/ระเบียบของสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

ให้เทียบโอนผลการเรียนรู้ในการโอนย้ายของนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และข้อบังคับ/ระเบียบ/ประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยให้ได้ประโยชน์และมีมาตรฐานผลการเรียนรู้เช่นเดียวกับนักศึกษาที่เรียนตามระบบปกติ

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร

ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และทันตแพทยสภา

๑๒.๒ คุณสมบัติอาจารย์ประจำ

๑๒.๒.๑ ผู้มีคุณวุฒิอย่างน้อยทันตแพทยศาสตรบัณฑิตหรือแพทยศาสตรบัณฑิต จะต้องมีใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา โดยต้องไปศึกษาต่อภายในเวลา ๓ ปีนับแต่วันบรรจุ และอย่างน้อยต้องได้รับประกาศนียบัตรทางการแพทย์คลินิก สาขาทางทันตกรรมหรือเวชกรรม

๑๒.๒.๒ ผู้ที่มีคุณวุฒิอื่นนอกเหนือจากข้อ ๑๒.๒.๑ ต้องมีคุณวุฒิอย่างต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือสาขาอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อหลักสูตร หรือมีตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชาที่จำเป็นต่อหลักสูตร และกรณีที่เป็นคุณวุฒิที่ต้องมีองค์กรวิชาชีพรับรอง ผู้มีคุณวุฒิดังกล่าวจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

๑๒.๒.๓ ต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

๑๒.๒.๔ มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑๒.๒.๕ มีความรู้ในด้านการเรียนการสอน

๑๒.๒.๖ มีหน้าที่ในการสอน หรือการวิจัย หรือการให้บริการวิชาการตามสัดส่วนที่สถาบันกำหนด

๑๒.๓ อัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ให้มีอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเป็นไปตามประกาศทันตแพทยสภา และประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๒.๔ บุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัย

มีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัย โดยให้มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์และนักศึกษา ตามโครงสร้างการบริหารงานของสถาบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ

๑๓.๑ ทรัพยากรการเรียนการสอน

๑๓.๑.๑ มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และทางทันตกรรม รวมถึงมีคลินิกทันตกรรมที่พร้อมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน/เกณฑ์ของทันตแพทยสภา

๑๓.๑.๒ มีวัสดุทันตกรรม และครุภัณฑ์เพื่อการเรียนการสอนเพียงพอในการให้บริการผู้ป่วยและการเรียนการสอน อย่างน้อยตามมาตรฐาน/เกณฑ์ของทันตแพทยสภา

๑๓.๑.๓ มีระบบคลินิกทันตกรรมหรือโรงพยาบาลทันตกรรมที่มีเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยและการส่งต่อผู้ป่วยกับสถานพยาบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอก เพื่อให้มีผู้ป่วยที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามมาตรฐาน/เกณฑ์ของทันตแพทยสภา

๑๓.๑.๔ มีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

๑๓.๑.๕ มีระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษาและเป็นสื่อการเรียนการสอน

๑๓.๑.๖ มีห้องสมุดหรือห้องอ่านหนังสือ มีตำรา วารสารทางด้านทันตแพทย์ทุกสาขา รวมทั้งด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อการสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย

๑๓.๑.๗ มีการสร้างเครือข่ายกับโรงพยาบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการส่งนักศึกษาไปดูงาน ฝึกปฏิบัติงานในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

๑๓.๒ การจัดการ

๑๓.๒.๑ มีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ

๑๓.๒.๒ มีการวางแผนในการจัดเตรียมทรัพยากรการเรียนการสอน เพื่อการใช้งานได้พร้อมทันเวลา

๑๓.๒.๓ มีการดูแล ซ่อมแซม บำรุงรักษา จัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนให้มีสภาพพร้อมใช้งานอย่างเพียงพอ

๑๓.๒.๔ มีการประเมินคุณภาพ ปริมาณ ความต้องการ และความพึงพอใจต่อทรัพยากรการเรียนการสอนเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

๑๓.๒.๕ มีการบริหารจัดการความเสี่ยง การดูแลความปลอดภัยในสถาบันการศึกษาและนอกสถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร ได้แก่ ความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ทรัพย์สิน อุบัติเหตุ อุบัติภัย เป็นต้น

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑๔.๑ พัฒนาอาจารย์ใหม่ในเรื่องบทบาทของการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีความเข้าใจในหลักสูตร เทคนิควิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ ระบบการวัดประเมินผลนักศึกษา จรรยาบรรณอาจารย์ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาตนเอง

๑๔.๒ วางแผนพัฒนาให้อาจารย์มีศักยภาพตามต้องการ

๑๔.๓ พัฒนาอาจารย์ด้านการสอน การวัดประเมินผล และการผลิตสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง

๑๔.๔ สนับสนุนให้พัฒนาคุณวุฒิสูงขึ้นถึงระดับปริญญาเอกหรือวุฒิบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

๑๔.๕ ส่งเสริมงานเขียนตำราและหนังสือทางวิชาการ การผลิตงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ การเผยแพร่ผลงานในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

๑๔.๖ พัฒนาให้มีการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

๑๔.๗ ส่งเสริมการนำเสนอผลงาน เป็นวิทยากรในที่ประชุมวิชาการ การฝึกอบรม การดูงาน การเข้าร่วมประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศตามความเหมาะสม และเป็นไปตามมาตรฐานที่ทันตแพทยสภากำหนด

๑๔.๘ สนับสนุนให้มีการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งจะเป็นตัวเสริมแรงในการพัฒนาด้านอื่น ๆ

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันการศึกษาสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ มีระบบประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ที่จะทำให้บัณฑิตมีคุณภาพอย่างน้อยตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ตามตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพเรื่องการประกันคุณภาพและการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีตัวบ่งชี้หลัก ดังนี้

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

๑๕.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

๑๕.๒ มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ในทุกประเด็นเป็นอย่างน้อย

๑๕.๓ มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ ก่อนการเปิดหลักสูตรครบทุกรายวิชา

๑๕.๔ จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

๑๕.๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

๑๕.๖ มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

๑๕.๗ มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการ เรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

๑๕.๘ อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

๑๕.๙ อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนา ในด้านวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑๕.๑๐ จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการและ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

๑๕.๑๑ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๕.๑๒ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันการศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเองโดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ต้องมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีอย่างน้อย ๒ ปีการศึกษาอย่างต่อเนื่องก่อนได้รับการเผยแพร่ โดยผลการประเมินระดับดีหมายถึง ดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่ ๑ - ๕ ครบถ้วน และตัวบ่งชี้ที่ ๖ - ๑๒ บรรลุเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ในปีที่ถูกประเมิน

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตควรดำเนินการ ดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันในการบริหารจัดการการศึกษา ตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย กรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน และผู้แทนทันตแพทยสภาอย่างน้อย ๑ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ (รายละเอียดของหลักสูตร)

๑๖.๓ ดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรโดยพิจารณาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญและผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาเป็นหลัก สถาบันอาจเพิ่มเติมผลการเรียนรู้เฉพาะของหลักสูตรให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่แตกต่าง

จากสถาบันอื่น โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตรให้สภาสถาบันฯ และให้ทันตแพทยสภาพิจารณาการรับรองหลักสูตร เมื่อสิ้นสุดกระบวนการแล้วจึงส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตรให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๕๒ ง ราชกิจจานุเบกษา ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๗

เอกสารแนบท้าย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๗

มคอ.๑

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขาวิชา สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑	ภาษาไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)
		ศศ.บ. (คหกรรมศาสตร์)
	ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts (Home Economics)
		B.A. (Home Economics)
๒.๒	ภาษาไทย	วิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์)
		วท.บ. (คหกรรมศาสตร์)
	ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Science (Home Economics)
		B.Sc. (Home Economics)

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

คหกรรมศาสตร์[๑] เปรียบเสมือนศาสตร์แห่งชีวิต จุดเริ่มต้นขององค์ความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์อยู่ในบริบทของบ้านและชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยที่สำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม จากนั้นก็เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษา รวบรวม และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ชุมชน และสังคม รวมทั้งการบริหารจัดการครอบครัวและสังคมที่ดี ตลอดจนการนำองค์ความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ไปประกอบเป็นวิชาชีพได้ด้วย

หมายเหตุ: [๑] คหกรรมศาสตร์ (Home Economics) หมายถึง วิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาครอบครัว ด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคม ส่งเสริมการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาทรัพยากรบุคคลในการเป็นนักบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมการดำเนินงานในภาคธุรกิจต่างๆ ตลอดจนสามารถพัฒนาต่อยอดสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพได้

คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่บูรณาการองค์ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน ทั้งทางศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ รวมทั้งเศรษฐศาสตร์ สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาในหลายด้าน ได้แก่ อาหารและโภชนาการ พัฒนาการมนุษย์ ความสัมพันธ์ครอบครัว การจัดการทรัพยากร การจัดการบ้านและที่อยู่อาศัย งานหัตถกรรมและศิลปะสร้างสรรค์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเน้นการส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพชีวิต การจัดการทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งศิลปวัฒนธรรมไทย เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคม สามารถนำความรู้ไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ การบริหารจัดการในภาคธุรกิจ เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการของประเทศ

การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ที่มีความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี ตระหนักในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ชุมชนและสังคม เช่น งานด้านการผลิตและควบคุมคุณภาพอาหารในโรงเรียน โรงพยาบาล หรือสถานประกอบการอาหาร งานด้านการเลี้ยงดูเด็กและผู้สูงอายุ งานด้านการศึกษา เช่น เป็นครูผู้สอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ หรือเป็นวิทยากรฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นต้น งานด้านการบริหารจัดการในภาคธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายนิติบุคคลของอพาร์ตเมนต์ คอนโดมิเนียม และบ้านจัดสรร แผนกแม่บ้านของโรงแรมและสถานที่พักผ่อนต่างๆ แผนกจัดเลี้ยงในโรงแรม ร้านอาหาร หรือแม่บ้านสถานทูต เป็นต้น งานด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งในด้านที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ ศิลปะสร้างสรรค์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม พัฒนาการมนุษย์และครอบครัว รวมทั้งการจัดการที่อยู่อาศัยและชุมชน

๔. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

บัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์พึงมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชาและตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตบริการ และสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

๒. มีบุคลิกภาพที่ดี อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ

๓. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมภูมิปัญญาอันดีงามของไทย

๔. มีความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์

๕. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๖. มีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๗. มีความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการงาน รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

บัณฑิตในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์จะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

๕.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความอดทน

๕.๑.๒ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

๕.๑.๓ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๕.๑.๔ มีความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ

๕.๒ ด้านความรู้

๕.๒.๑ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เป็นระบบ เป็นสากล และทันสมัยต่อสถานการณ์โลก

๕.๒.๒ มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

๕.๒.๓ มีความสามารถในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

๕.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ สามารถประมวลผลข้อมูล และค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๕.๓.๒ มีความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ และในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมมีคุณภาพ

๕.๓.๓ มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

๕.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ดี เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

๕.๔.๒ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และชุมชน สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม

๕.๔.๓ มีทักษะในการบริหารการจัดการ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะของผู้นำกลุ่มและสมาชิกที่ดีได้อย่างเหมาะสม

๕.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ มีความสามารถในการเลือกและประยุกต์ใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผล แปลความหมาย วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล

๕.๕.๒ มีทักษะในการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสรุปประเด็นเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

๕.๕.๓ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเพื่อการสืบค้นและติดตามความก้าวหน้าในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

๖. องค์กรวิชาชีพที่รับรองหลักสูตร

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ เนื่องจากสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มีลักษณะบูรณาการความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงต้องกำหนดเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

๗.๒.๑ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานในวิชาชีพที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม และเพิ่มศักยภาพในการศึกษาวิชาเฉพาะ

๗.๒.๒ วิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ และองค์ความรู้เฉพาะด้านของสาขาวิชาที่กำหนดให้ต้องเรียน และเป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แบ่งออกเป็น

- วิชาเฉพาะบังคับ หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนในหลักสูตรนี้จำเป็นต้องเรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด
- วิชาเฉพาะเลือก หมายถึง วิชาที่เพิ่มเติมจากวิชาเฉพาะบังคับ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามลักษณะงานอาชีพที่ตนสนใจ หรือเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานในระดับสากล

๗.๒.๓ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งอาจจะเป็นการฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแบบนับชั่วโมงต่อเนื่องกัน

๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาใดๆ ก็ได้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) (รวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต)

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต**
๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	**ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต**
๗.๒.๑ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต
๗.๒.๒ วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต
- วิชาเฉพาะบังคับ	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
- วิชาเฉพาะเลือก	ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต
๗.๒.๓ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	**ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต**

โครงสร้างหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) (รวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต)

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต**
๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	**ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต**
๗.๒.๑ กลุ่มวิชาแกน	ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต
๗.๒.๒ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต
๗.๒.๓ วิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต
- วิชาเฉพาะบังคับ	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
- วิชาเฉพาะเลือก	ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต
๗.๒.๔ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	**ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต**

ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับจำนวนหน่วยกิตในโครงสร้างหลักสูตรได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์ รวมทั้งเศรษฐศาสตร์ ประกอบไปด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ ๕ ด้าน ได้แก่ อาหารและโภชนาการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม พัฒนาการมนุษย์และครอบครัว ศิลปะประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์ รวมทั้งการจัดการที่อยู่อาศัยและชุมชน

เนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นการบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดตามโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

๘.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

๘.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มหัวข้อ เนื้อหาสาระรายวิชา และจำนวนหน่วยกิต ตามวัตถุประสงค์และเอกลักษณ์ของหลักสูตรของแต่ละสถาบัน

๘.๒.๑ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ความรู้เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์
- หลักเศรษฐศาสตร์
- บริโภคศึกษา
- การบริหารจัดการงานคหกรรมศาสตร์
- การบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- สัมมนาคหกรรมศาสตร์
- การวิจัยทางคหกรรมศาสตร์
- คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานอาชีพคหกรรมศาสตร์

ในกรณีที่ศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) นอกจากวิชาพื้นฐานวิชาชีพแล้ว ต้องศึกษากลุ่มวิชาแกนอีกไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ประกอบไปด้วย

- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเคมีรวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาชีววิทยารวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาฟิสิกส์รวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต

๘.๒.๒ วิชาเฉพาะ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) วิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) วิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต โดยวิชาเฉพาะจำแนกออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ได้แก่ วิชาเฉพาะบังคับ และวิชาเฉพาะเลือก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) วิชาเฉพาะบังคับ

(๑.๑) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) วิชาเฉพาะบังคับไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- หลักการประกอบอาหารไทย และขนมไทย
- อาหารและโภชนาการ
- สุขาภิบาลอาหาร ความปลอดภัย และการควบคุมคุณภาพอาหาร
- ผ้าและเครื่องแต่งกาย
- หลักการออกแบบและตัดเย็บ
- พัฒนาการมนุษย์และครอบครัว
- ครอบครัวสัมพันธ์
- อนามัยเจริญพันธุ์ครอบครัว
- หลักศิลปะ และศิลปะสร้างสรรค์
- หลักการจัดดอกไม้ งานใบตอง และการแกะสลักผักและผลไม้

- การจัดการบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย
- การจัดการทรัพยากรครอบครัวและชุมชน
- คหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน

(๑.๒) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) วิชาเฉพาะบังคับไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- หลักการประกอบอาหารไทย และขนมไทย
- อาหารและโภชนาการ
- สุขาภิบาลอาหาร ความปลอดภัย และการควบคุมคุณภาพอาหาร
- สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- พัฒนาการมนุษย์และครอบครัว
- อนามัยเจริญพันธุ์ครอบครัว
- หลักศิลปะและการประยุกต์
- หลักการจัดดอกไม้ งานใบตอง และการแกะสลักผักและผลไม้
- การจัดการทรัพยากรครอบครัวและชุมชน

(๒) วิชาเฉพาะเลือก

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) เลือกเรียนวิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) เลือกเรียนวิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาที่เป็นความสนใจเฉพาะที่ผู้เรียนต้องการเลือกเรียน โดยจะเลือกเรียนจากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือเลือกเรียนจากทุกกลุ่มวิชาก็ได้ โดยในแต่ละกลุ่มวิชาจะมีการกำหนดรายละเอียดหัวข้อเนื้อหาสาระที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปพัฒนาเป็นรายวิชาขึ้นเองได้ ดังนี้

(๒.๑) กลุ่มวิชาอาหารและโภชนาการ

- อาหารไทย ขนมไทย
- อาหารท้องถิ่น
- อาหารในภูมิภาคอาเซียน อาหารนานาชาติ
- ขนมอบ
- อาหารจานหวาน
- วัตถุดิบอาหารและการเตรียม
- การใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาหาร
- การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม
- วิทยาศาสตร์การประกอบอาหาร
- การถนอม แปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
- โภชนาการประยุกต์ โภชนบำบัด โภชนาการเพื่อสุขภาพ
- ศิลปะการออกแบบและการตกแต่งอาหาร

- การจัดการธุรกิจอาหาร และอาหารเพื่อการประกอบอาชีพ

(๒.๒) กลุ่มวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

- วัฒนธรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- การออกแบบและตัดเย็บชุดชั้นในและชุดนอน
- การออกแบบสิ่งทอ
- การตัดเย็บเสื้อผ้า
- การวิเคราะห์โครงสร้างและคุณภาพผ้าและสิ่งทอ
- การใช้สีและกระบวนการเคมีด้านผ้าและสิ่งทอ
- การจัดการธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- การสร้างสรรค์และการจัดการแฟชั่น

(๒.๓) กลุ่มวิชาพัฒนาการมนุษย์และครอบครัว

- การดูแลทารกและเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก
- การบริบาลผู้สูงอายุ
- การบริหารจัดการสถานบริการสำหรับบุคคลทุกช่วงวัย
- สุขอนามัยครอบครัว
- การส่งเสริมสุขภาพจิตในครอบครัว
- การส่งเสริมพัฒนาการมนุษย์ทุกช่วงวัย
- การส่งเสริมพัฒนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กพิเศษ

(๒.๔) กลุ่มวิชาศิลปะประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

- การจัดดอกไม้
- งานใบตอง
- การแกะสลัก
- ดอกไม้ประดิษฐ์
- ศิลปหัตถกรรม (เย็บ ปัก ถัก ร้อย สาน ปั้น)
- การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และเครื่องประดับ
- ผลิตภัณฑ์ของขวัญและของที่ระลึก
- ศิลปะสร้างสรรค์
- การจัดการธุรกิจด้านศิลปะประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์

(๒.๕) กลุ่มวิชาการจัดการบ้านและที่อยู่อาศัย

- ความรู้เกี่ยวกับบ้านและที่อยู่อาศัย
- การจัดและตกแต่งบ้านและที่อยู่อาศัย
- ความปลอดภัยและสุขาภิบาลภายในบ้าน
- การปรับปรุงที่อยู่อาศัย
- การบริหารงานแม่บ้าน

- ประชากรศึกษา
- การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
- การจัดการและการพัฒนาชุมชน

๘.๒.๓ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำแนกออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ดังนี้

(๑) ฝึกปฏิบัติงานแบบสหกิจศึกษา เป็นการฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือ ๑ ภาคการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต หรือ

(๒) ฝึกงานแบบนับชั่วโมง ต้องมีระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่ต่ำกว่า ๔๕๐ ชั่วโมง

๘.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนในรายวิชาใดๆ ก็ได้ โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต (ข้อกำหนดของหมวดวิชาเลือกเสรีสามารถกำหนดไว้ในหลักสูตร)

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ ในระดับหลักสูตร ควรมีการจัดลำดับการเรียนในแต่ละรายวิชาให้มีเนื้อหาสอดคล้องต่อเนื่องกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน และให้มีการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรสู่รายวิชาต่างๆ อย่างครบถ้วน รวมทั้งบูรณาการองค์ความรู้ให้ครอบคลุมครบถ้วนตามสาระสำคัญของสาขาวิชา

๙.๑.๒ ในระดับรายวิชา ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน มุ่งเน้นการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพจากการฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์ความรู้ จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานได้จริง จัดกิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจในการค้นคว้า การคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม เพื่อการค้นหาคำตอบและการแก้ไขปัญหา

นอกจากนั้น อาจจะพิจารณากลยุทธ์การสอนเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังนี้

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกประเด็นด้านคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน และให้ความสำคัญกับการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน เช่น การอภิปรายกรณีศึกษาในประเด็น

ที่เกี่ยวข้อง การยกย่องและให้รางวัลผู้ที่มีความประพฤติดี มีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม ตลอดจนการที่อาจารย์ผู้สอนเป็นแบบอย่างและเป็นที่ปรึกษาที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

(๒) ด้านความรู้

อาจารย์ผู้สอนจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นทั้งองค์ความรู้ที่เป็นหลักการทางทฤษฎี และการพัฒนาทักษะปฏิบัติ ตลอดจนการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในเชิงวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้นๆ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการเพื่อให้การเรียนการสอนมีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา

อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความคิดในการวิเคราะห์ ประมวลผล และแสดงความคิดเห็น เช่น การอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในกรณีศึกษาทางคหกรรมศาสตร์ การมอบหมายงานให้นักศึกษาทำกิจกรรมในสถานการณ์จริง การจัดทำโครงงานหรือการวิจัยเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหา รวมทั้งการสร้างสรรค์ผลงานและการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น หรือต้องค้นคว้าหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่นหรือผู้มีประสบการณ์

(๕) ด้านทักษะในการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร เช่น จัดให้มีการอภิปรายในประเด็นด้านคหกรรมศาสตร์ การให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลในหัวข้อที่เกี่ยวข้องแล้วจัดทำเป็นรายงานประกอบการนำเสนอผลงานในรูปแบบต่างๆ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้การประเมินสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการประเมินผลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละรายวิชา จากการทดสอบ การนำเสนอผลงาน และการอภิปรายในประเด็นต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อื่นๆ ในตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลทักษะจากการปฏิบัติงาน การประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน หรือโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์

การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่มตามพัฒนาการของผู้เรียน สำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐.การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบและกลไกในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของการประเมินผลว่าผู้จบการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา วิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและบัณฑิตในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อาจจะกระทำได้ ดังนี้

๑. ผู้เรียนประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ที่ต้องการทวนสอบ

๒. คณะกรรมการควบคุมดูแลการสอบประเมินข้อสอบเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหารายวิชา และการให้คะแนนในแต่ละรายวิชา

๓. สถาบันอุดมศึกษาจัดสอบประมวลผลการเรียนรู้โดยรวมก่อนจบการศึกษา (Exit Examination) โดยใช้ข้อสอบกลางที่เห็นชอบโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

๔. ให้บัณฑิตใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประเมินหลักสูตร

๕. ผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และผู้ใช้บัณฑิต ประเมินทักษะการปฏิบัติงานโดยใช้แบบประเมินกลางที่เห็นชอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้สาขาวิชาจัดทำรายงานผลการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้เพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้เข้าศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรี ต้องจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา และผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือของสถาบัน

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ ในสาขาวิชาระหว่างสถาบันสามารถกระทำได้เมื่อสถาบันอุดมศึกษา ได้รับการเผยแพร่หลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว และให้เป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ พ.ศ.๒๕๔๕ ส่วนการเทียบโอนโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ที่จะเข้าศึกษา ผู้ขอเทียบโอนต้องผ่านการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ต้องการเทียบโอนจากสถาบันอุดมศึกษาที่จะรับเทียบโอน โดยให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ให้มีจำนวนและคุณวุฒิตามข้อกำหนดในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ โดยต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า ๕ คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย ๒ คน ทั้งนี้

อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำ เกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดในขณะหนึ่งๆ เท่านั้น

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอน และการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑. มีการจัดสรรทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา ห้องสมุด และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๒. มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติด้านคหกรรมศาสตร์

๓. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัยสำหรับการดำเนินงานและการจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศเพื่องานอาชีพ

๔. มีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาดูงาน ฝึกปฏิบัติในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาคณาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาการ และทักษะวิชาชีพที่ทันสมัย ดังนี้

๑๔.๑ การปฐมนิเทศแนะแนวสำหรับอาจารย์ที่รับเข้าใหม่

(๑) การจัดประชุมหรือการอบรมอาจารย์ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เป้าหมายของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง

(๒) การจัดหาคู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ ให้เข้าใจระเบียบของสถาบัน การจัดทำหลักสูตร ประมวลการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

(๓) การเข้าร่วมสังเกตการณ์และฝึกปฏิบัติการสอน โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง เพื่อศึกษากลยุทธ์การสอน และการวัดและประเมินผล

๑๔.๒ การพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์

(๑) การเพิ่มคุณวุฒิให้ถึงระดับปริญญาเอกตรงตามสาขาวิชา หรือสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โดยมีการวิจัยวิทยานิพนธ์ด้านคหกรรมศาสตร์

(๒) การผลิตผลงานวิจัย สาขาวิชาควรกำหนดเป้าหมายชิ้นงานวิจัยในแต่ละปี และพัฒนาระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำงานวิจัย

(๓) การดำรงตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชาจัดระบบสนับสนุนการพัฒนาคณาจารย์ให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) การกำหนดภาระหน้าที่และการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ทั้งการสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ โดยจัดระบบการเทียบเคียงทดแทนระหว่างงานด้านต่างๆ รวมทั้งมีระบบการพัฒนาจูงใจให้อาจารย์สนใจการให้บริการทางวิชาการตามความถนัด

(๕) การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาและการวิจัย

(๖) การฝึกอบรมโดยให้อาจารย์ศึกษาดูงาน หรือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (on the job training) ในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โดยมีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินการงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	
๒. มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ. ๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	✓	✓	✓	✓	
๓. มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. ๓ และ มคอ. ๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	
๔. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. ๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	
๕. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. ๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ. ๓ และ มคอ. ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	
๗. มีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ. ๗ ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	
๙. อาจารย์ประจำทุกคน ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ	✓	✓	✓	✓	

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
วิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	✓	✓	✓	✓	
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายและ/หรือบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยมากกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐				✓	
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยมากกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐ (หลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ ปี)					✓

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยให้กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องกัน ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้การผ่านเกณฑ์ในระดับดี คือ ต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๑ - ๕ จากตารางตัวบ่งชี้การดำเนินงาน และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ข้างต้นในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ให้ดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ. ๒ (รายละเอียดของหลักสูตร)

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตร สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของตนมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน และบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันอุดมศึกษาควรมอบหมายให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชา

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวลและวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ. ๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่า บัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

.....

หน้า ๑๒
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๗๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑. ชื่อ สาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

ภาษาไทย รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (.....)
รป.บ. (.....)
ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Public Administration (.....)
B.P.A (.....)
Bachelor of Arts (Public Administration)
B.A. (Public Administration)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆในการบริหารงานภาครัฐ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิตภายใต้ความขัดแย้งทางค่านิยม รวมทั้งมีการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม

๔.๒ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๓ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม

๔.๔ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๕ มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึง มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในทางสถิติขั้นพื้นฐานในการแก้ปัญหาทางการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ สถาบันอาจเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลต้องจัดให้สอดคล้องกันกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral)

(๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม

(๒) สามารถปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่น

๕.๒ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge)

(๑) เข้าใจความรู้และหลักการของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์

(๒) รู้และเข้าใจถึงความก้าวหน้าของความรู้ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและข้อบังคับที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๓) ตระหนักรู้ถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๕.๓ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

(๑) สามารถค้นหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

(๒) สามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๔ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

(๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

(๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์

(๓) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทของกลุ่ม

๕.๕ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

(๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ

(๒) สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับประเด็นปัญหาทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

(๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดและหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะด้าน หรือกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้ การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) กลุ่มวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นพื้นความรู้สำหรับการเรียนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาชีพ

(๒) กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมองค์ความรู้ขั้นต่ำของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งอาจจัดในลักษณะของวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

หมายเหตุ สถาบันสามารถปรับเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งการกำหนดให้มีกลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาชีพเลือก รายวิชาฝึกประสบการณ์ภาคสนามในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษาเพื่อความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น ๕ องค์ความรู้ได้แก่ (๑) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (๒) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (๓) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (๔) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ (๕) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ โดยขอบเขตและสาระสำคัญของกลุ่มองค์ความรู้ต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๘.๑ กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบโครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบองค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์

ในองค์การ การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายในการบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น

๘.๒ กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผนและการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น

๘.๓ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารค่าจ้างเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐและการจัดการความขัดแย้งในองค์การ ทั้งนี้ องค์การหมายรวมทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๘.๔ กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณะแนวใหม่ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ธรรมาภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น

๘.๕ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มกลุ่มความรู้ด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

ในแต่ละกลุ่มความรู้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ในข้อ ๕) ได้ดังนี้

ก. กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายในองค์การ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งเป็นการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารภายในองค์การต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ที่มีความซับซ้อนในองค์การ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการบริหารได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ของตนกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาความเป็นผู้นำได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกสารสนเทศในการสื่อสารในองค์การกับกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม รวมทั้งสามารถที่จะเลือกสถิติต่างๆ ขององค์การมาวิเคราะห์และนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ข. กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมชาติและกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและสังคมมากที่สุด จึงจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินนโยบายและโครงการสาธารณะด้านต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายและโครงการสาธารณะอันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การเขียนโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์นโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ในบริบทของการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเจรจาต่อรองในการเลือกทางเลือกนโยบาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการในการเจรจาต่อรอง และยกเหตุผลประกอบและแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางนโยบายสาธารณะได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของสังคม ประเมินผลกระทบของทางเลือกนโยบายต่างๆ การกำหนดทางเลือกนโยบายสาธารณะบนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำเสนอกับกลุ่มต่างๆได้อย่างเหมาะสม

ค. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่เป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่เป็นธรรม การประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ โดยสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์การได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการบริหารพนักงานสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับตัวในการทำงานได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำวิธีการและแนวคิดในเชิงปริมาณไปวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของบุคลากรและความต้องการขององค์การ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ และสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม

ง. กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการบริหาร ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน เน้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นบนหลักการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะเน้นถึงการบริหารงานภาครัฐ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชนและในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และวิธีการทางสถิติในการนำเสนอ อธิบาย รวมทั้งเลือกเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราวทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

จ. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงิน ขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การบริหารความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลังและงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางด้านการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตระหนักถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างสำนึกในความรับผิดชอบทางด้านการคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานและระบบการเงินการคลังขององค์การที่ไปปฏิบัติงานได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจ อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ทางด้านการคลังและงบประมาณที่เกิดขึ้น ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราวทางการคลังและงบประมาณต่อสาธารณะ และผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนรับฟังความเห็นและแสดงความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อนำมาอธิบายสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสม ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อที่จะพยากรณ์และนำเสนอทางเลือก ทางการคลังบนหลักฐานเชิงประจักษ์

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตออกสู่สังคมและได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความรู้ตามมาตรฐานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ ในสังคม กลยุทธ์การสอนแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชาพื้นฐาน และวิชาบังคับของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร รวมไปถึงการสร้างงานวิจัย ที่มุ่งเน้นแนวความคิดใหม่หรือเน้นการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทั้งในฐานะผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถามให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๑) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการผนึกรวมองค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการปฏิบัติงานได้จริง วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงาน และสหกิจศึกษา เป็นต้น

(๒) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม

(๓) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นให้ผู้เรียนมุ่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้การเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม

(๔) การสอนแบบ CCPR Model เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย

(๔.๑) การสอนแบบมุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานจากความคิดเห็น โดยให้เขียนรายงานที่สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง ภายหลังที่ได้มีการทดสอบกับเพื่อนหรือกับอาจารย์ จนความคิดเห็นตกผลึกและถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนหรืองานสร้างสรรค์อื่น

(๔.๒) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดเห็นใหม่ (Creativity - Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากการวิจัย (Research - Based Instruction) มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นการศึกษาหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรจะได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย

(๔.๓) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้านวิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ

(๔.๔) การสอนแบบมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsibility - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีมองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแนวทางการแก้ไข

(๕) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปรายในหลายลักษณะตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบฟอรัม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบกลุ่มย่อย แบบปุจฉาวิสัชนา แบบโต้วาที เป็นต้น

(๖) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนฝึกทำหรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอนรายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ

(๗) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นมาซึ่งมีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองการทำธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ โดยที่ผู้สอนต้องพิจารณาบริบทของผู้เรียนและเลือกใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสอนไว้ดังนี้

การบรรยาย การอภิปราย (Lecture, Discussion)
การสอนแบบสัมมนา (Seminar)
การสอนโดยใช้การอุปนัย (Inductive)
การใช้กรณีศึกษา (Case Study)
ภาคสนาม (Field Teaching)
การศึกษาดูงาน / การไปทัศนศึกษา (Study Visit / Field Trip)
การฝึกปฏิบัติ (Practice)
การฝึกงาน (รวมถึงการฝึกสอน) Job Training (Including Coaching)
การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research - Based Instruction)
การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Instruction)
การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study)
การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ปราชญ์ (Learning from Masters/Philosophers)
การระดมสมอง (Brain Storming)
การสรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย (Summarization or Presentation of Assignment)
การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning)
กิจกรรม (Activities)

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นอัตลักษณ์และหรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

๙.๑.๓ ระดับปริญญาตรีควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบการบรรยาย อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน การแสดงบทบาทสมมุติ การวิเคราะห์ปัญหาหรือปรากฏการณ์ในสังคมร่วมกันในชั้นเรียน ฯลฯ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้าน เทคนิคหรือวิธีการ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วยการสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดผลและเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย

(๒) ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน การวิจัยและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงานการประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

(๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิต นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะที่นิสิต นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

การทวนสอบในระดับรายวิชา ควรให้นิสิต นักศึกษา ประเมินผลการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ และการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตร ควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนิสิต นักศึกษา สำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษา หลังสำเร็จการศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการทวนสอบได้ตามความเหมาะสม การทวนสอบอาจจะทำได้ด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สถาบันต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

กลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีความร่วมมือทางการศึกษา ทั้งนี้ สถาบันจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือการรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของทบวงมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบันที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้มีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วนเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๔ อาจารย์พิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑ : ๒๕

๑๒.๖ คณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องเป็นสาขาวิชาที่อยู่ในแขนงใดแขนงหนึ่งตามที่ระบุไว้ในฐานข้อมูล International Standard Classification of Education (ISCED) ๒๐๑๑ ในข้อ ๓ คือ Social Science, Business and Law ได้แก่ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ และ ข้อ ๓๘ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือในสาขาวิชาที่สะท้อนอัตลักษณ์และรายวิชาในหลักสูตร

๑๒.๗ บุคลากรสนับสนุน ควรมีจำนวนและคุณวุฒิการศึกษา รวมทั้งคุณสมบัติอื่นทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นของการจัดการศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) ห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการเรียนการสอน และการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๓) มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่นๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

(๔) มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

(๕) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา ให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีระบบกลไกในการพัฒนาคณาจารย์ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ รวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

(๒) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

(๓) จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๔) มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(๕) จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงานทั่วไป ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน และหรือตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๓) มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(๔) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

(๕) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ที่ ๑ – ๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

(๓) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามข้อ (๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แล้วสถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของสถาบันมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

(๔) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๕) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๖) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติให้ความเห็นชอบ

(๗) เมื่อสภาสถาบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามข้อ (๕) แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๘) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

การดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

(๙) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

****

หน้า ๑๓
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๑๗๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา นำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิต ในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑. ชื่อสาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

๒.๑ ระดับปริญญาโท

ภาษาไทย : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (.....)
รป.ม. (.....)
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
ศศ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ : Master of Public Administration (.....)
M.P.A. (.....)
Master of Arts (Public Administration)
M.A. (Public Administration)

๒.๒ ระดับปริญญาเอก

ภาษาไทย: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (.....)
รป.ด. (.....)

ภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Public Administration)
Ph.D. (Public Administration)
Doctor of Public Administration (.....)
D.P.A. (.....)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ

ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆ ในการบริหารงานภาครัฐและสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิตภายใต้ความขัดแย้งทางค่านิยม รวมทั้งมีการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม

๔.๒ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ รวมทั้งสร้างนวัตกรรมบนพื้นฐานของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

๔.๓ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนนำทักษะทางการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นพลวัตและมีความสลับซับซ้อนได้ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๔ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำในทางวิชาการและสามารถแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๕ มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึง มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในทางสถิติขั้นพื้นฐานในการแก้ปัญหาทางการวิจัยได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถใช้เครื่องมือทางสถิติมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลต้องจัดให้สอดคล้องกันกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral)

๕.๑.๑ ระดับปริญญาโท

(๑) พัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม

(๒) สามารถวินิจฉัยประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ซับซ้อนเชิงวิชาการ อย่างมีเหตุผล ด้วยความเป็นธรรมและชัดเจน ด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ

(๓) แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำโดยสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕.๑.๒ ระดับปริญญาเอก

(๑) สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการ โดยใช้หลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม โดยคำนึงถึงผลกระทบของสังคม

(๒) สามารถแสดงความคิดริเริ่มโดยชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทบทวนและแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบในส่วนตนและส่วนรวม

(๓) มีภาวะผู้นำซึ่งส่งเสริมให้มีการประพฤติ ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

๕.๒ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge)

๕.๒.๑ ระดับปริญญาโท

(๑) เข้าใจในความรู้และหลักการของทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างถ่องแท้

(๒) ประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างลึกซึ้ง

(๓) เข้าใจแนวทางในการพัฒนาความรู้ใหม่ๆทางรัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงผลกระทบจากงานวิจัยในปัจจุบันที่มีต่อองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์และการปฏิบัติในการบริหารจัดการภาครัฐ

๕.๒.๒ ระดับปริญญาเอก

(๑) เข้าใจถึงแก่นความรู้ในทฤษฎีและแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง

(๒) สามารถพัฒนาและสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในประเด็นปัญหาสำคัญที่เป็นปัจจุบัน

(๓) รู้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการและวิชาชีพ และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๕.๓ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

๕.๓.๑ ระดับปริญญาโท

(๑) สามารถใช้ความรู้ แนวคิดทางทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์หรือประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ในบริบทใหม่

(๒) สามารถสังเคราะห์ปรากฏการณ์หรือประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์แบบเดิมเข้ากับองค์ความรู้ในบริบทใหม่

(๓) สามารถพัฒนาข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะ โดยการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการด้วยตนเอง เพื่อขยายองค์ความรู้หรือแนวทางปฏิบัติทางรัฐประศาสนศาสตร์

๕.๓.๒ ระดับปริญญาเอก

(๑) สามารถใช้ความรู้ที่มีอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์และพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาหรือสร้างนวัตกรรมทางความรู้ได้

(๒) สามารถสังเคราะห์และบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์และลึกซึ้ง

(๓) สามารถออกแบบและดำเนินโครงการวิจัยในประเด็นที่มีความซับซ้อนทางรัฐประศาสนศาสตร์และเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา พัฒนาปรับปรุงหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๕.๔ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(Interpersonal Skills and Responsibility)

๕.๔.๑ ระดับปริญญาโท

(๑) มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพทั้งในการเรียน การวิจัยและการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพของตน

(๒) มีทัศนคติที่ดีในการสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นในการจัดการประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์หรือในสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านการทำงานกลุ่ม

๕.๔.๒ ระดับปริญญาเอก

(๑) สามารถวางแผน วิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ผ่านการแสดงความเห็นเชิงวิชาการและวิชาชีพได้อย่างลึกซึ้งและสร้างสรรค์

(๒) สามารถวางแผนในการปรับปรุงตนเอง ผู้อื่นและหน่วยงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) สร้างปฏิสัมพันธ์กลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำทั้งในบริบทของการทำงานเชิงวิชาการและวิชาชีพ

๕.๕ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

๕.๕.๑ ระดับปริญญาโท

(๑) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และทางสถิติ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆได้

(๒) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวงวิชาชีพ รวมทั้งชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

๕.๕.๒ ระดับปริญญาเอก

(๑) สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติขั้นสูง เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน สรุปปัญหาและเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหาที่เจาะลึกในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้

(๒) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวงวิชาชีพ รวมทั้งชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานหรือผลการวิจัยทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้อง กับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ระดับปริญญาโท

ระดับปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

๗.๑.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

(๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

(๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๗.๑.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๗.๒ ระดับปริญญาเอก

ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

๗.๒.๑ แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

(๑) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๑.๑ และ แบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

๗.๒.๒ แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น ๕ องค์ความรู้ได้แก่ (๑) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (๒) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (๓) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (๔) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ (๕) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ โดยขอบเขตและสาระสำคัญของกลุ่มองค์ความรู้ต่างๆ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๘.๑ กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ไม่ว่าองค์การนั้นจะเป็นองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบองค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชาดังกล่าวยังครอบคลุมถึงการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม และนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น

๘.๒ กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์ผลกระทบโครงการ เป็นต้น

๘.๓ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน การบริหารและประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทุนมนุษย์ภาครัฐ การจัดการความขัดแย้ง เป็นต้น

๘.๔ กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Theory)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ

ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณะแนวใหม่ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ธรรมาภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น

๘.๕ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การบริหารความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

หมายเหตุ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มกลุ่มความรู้ด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

ในการนี้ แต่ละกลุ่มความรู้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ (ในข้อ ๕) ได้ ดังนี้

ก. กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายในองค์การ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ซึ่งเป็นการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารภายในองค์การต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การ การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมที่สมาชิกขององค์การส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การ การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมที่สมาชิกขององค์การแสดงออก ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ที่ความซับซ้อนในองค์การ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการบริหารได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์การ การทำความเข้าใจพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ของตนกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาความเป็นผู้นำได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกสารสนเทศในการสื่อสารในองค์การกับกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม รวมทั้งสามารถที่จะเลือกสถิติต่างๆ ด้านการบริหารขององค์การมานำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ข. กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมชาติและกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและสังคมมากที่สุด จึงจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายสาธารณะ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์ผลกระทบโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบายและโครงการที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเจรจาต่อรองในการเลือกทางเลือกนโยบาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการในการเจรจาต่อรอง และยกเหตุผลประกอบและแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางนโยบายสาธารณะได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของสังคม ที่นำมาสู่การกำหนดทางเลือกนโยบายสาธารณะบนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำเสนอกับกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ค. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่มีความเป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่ยุติธรรม การประเมินผล

การปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะเป็นการสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน อันจะส่งผลให้นำไปสู่การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นธรรมต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์การได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการบริหารพนักงานสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับตัวในการทำงานได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และความต้องการขององค์การ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์และสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม

ง. กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการ ภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน

เน้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐบนหลักการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะเน้นถึงด้านการบริหารงานภาครัฐ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชนและในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการประสานงานและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ในการอธิบาย รวมทั้งเลือกเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราวทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

จ. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลังและงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางด้านการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรม ปฏิบัติงานด้านการคลังและงบประมาณที่โปร่งใส และสร้างสำนึกในความรับผิดชอบทางด้านการคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานและบริหารจัดการระบบการเงินของตัวเองได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจ อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ทางด้านการคลังและงบประมาณที่เกิดขึ้น ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราวทางการคลังและงบประมาณต่อสาธารณะได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนรับฟังความเห็นและแสดงความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อนำมาอธิบายสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสม ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อที่จะพยากรณ์และนำเสนอทางเลือกทางการคลังบนหลักฐานเชิงประจักษ์

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตออกสู่สังคมและได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความรอบรู้ในศาสตร์ และความสามารถทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์ตามมาตรฐานสากล รวมถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพในสังคม กลยุทธ์การสอนแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชาพื้นฐาน และวิชาบังคับของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร รวมไปถึงการสร้างงานวิจัยที่มุ่งเน้นแนวความคิดใหม่หรือเน้นการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในฐานะผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถาม ให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนมีได้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๑) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการผนึกรวมองค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการปฏิบัติงานได้จริง วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงานและสหกิจศึกษา เป็นต้น

(๒) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม

(๓) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self - Study) เน้นให้ผู้เรียนมุ่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้การเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

(๔) การสอนแบบ CCPR Model เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย

(๔.๑) การสอนแบบมุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานจากความคิดเห็น โดยให้เขียนรายงานที่สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง ภายหลังที่ได้มีการทดสอบกับเพื่อนหรือกับอาจารย์จนความคิดเห็นตกผลึก และถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน หรืองานสร้างสรรค์อื่น

(๔.๒) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดเห็นใหม่ (Creativity - Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากการวิจัย (Research - Based Instruction) มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างผลงานและพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นการศึกษาหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรจะได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย

(๔.๓) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้านวิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ

(๔.๔) การสอนแบบมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsibility - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีมองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแนวทางการแก้ไข

(๕) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปราย ในหลายลักษณะตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบฟอรัม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบกลุ่มย่อย แบบปุจฉาวิสัชนา แบบโต้วาที เป็นต้น

(๖) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบายให้ผู้เรียน ฝึกทำ หรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ การสอนรายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ

(๗) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นมาซึ่งมีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองการทำธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า วิธีการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ โดยที่ผู้สอนต้องพิจารณาบริบทของผู้เรียนและเลือกใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสอนไว้ดังนี้

การบรรยาย การอภิปราย (Lecture, Discussion)
การสอนแบบสัมมนา (Seminar)
การสอนโดยใช้การอุปนัย (Inductive)
การใช้กรณีศึกษา (Case Study)
ภาคสนาม (Field Teaching)
การศึกษาดูงาน / การไปทัศนศึกษา (Study Visit / Field Trip)
การฝึกปฏิบัติ (Practice)
การฝึกงาน (รวมถึงการฝึกสอน) Job Training (Including Coaching)
การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research - Based instruction)
การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Instruction)
การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study)
การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ปราชญ์ (Learning from Masters / Philosophers)
การระดมสมอง (Brain Storming)
การสรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย (Summarization or Presentation of Assignment)
การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - learning)
กิจกรรม (Activities)

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นอัตลักษณ์และหรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

๙.๑.๓ ระดับปริญญาโทควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบเน้นกรณีปัญหาและกรณีศึกษาโดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ การระดมสมอง การสัมมนา การสร้างผลงาน และการใช้งานวิจัยเป็นฐานเป็นกลยุทธ์สำคัญในการสอนมากกว่าการใช้การบรรยายในชั้นเรียน

๙.๑.๔ ระดับปริญญาเอกควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบใช้ปัญหาและการวิจัยเป็นฐาน การสัมมนาเพื่อมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต การสังเคราะห์นวัตกรรมใหม่ๆ เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำมาสะท้อนผ่านงานวิจัยที่สัมมนาร่วมกันทั้งในและนอกชั้นเรียน

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้าน เทคนิคหรือวิธีการสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอน และเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสมเพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดผลและเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย

(๒) ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน การวิจัยและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

(๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิต นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะที่นิสิต นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

การทวนสอบในระดับรายวิชา ควรให้นิสิต นักศึกษา ประเมินผลการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบและการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตร ควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนิสิต นักศึกษา สำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษา หลังสำเร็จการศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการทวนสอบได้ตามความเหมาะสม การทวนสอบอาจจะทำได้ด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สถาบันต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

กลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีความร่วมมือทางการศึกษา ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือการรับตรงของสถาบัน

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบัน โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือ การรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา และข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของทบวงมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบัน ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้มีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วน เป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับปริญญาโท

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

๑๒.๑.๑ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ

๑๒.๑.๒ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิและจำนวน ดังต่อไปนี้

๑๒.๒.๑ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาสัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๘ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ

๑๒.๒.๒ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขา

ที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๒ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๒.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๖ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและจำนวนเป็นไปตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

๑๒.๓.๑ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๘ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ

๑๒.๓.๒ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๒ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๓.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๓.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๓.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๓.๖ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

ปริญญาเอก

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

๑๒.๑.๑. อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษา ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๘ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๓ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ

๑๒.๑.๒ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษา ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๓ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๓ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและจำนวน ดังต่อไปนี้

๑๒.๒.๑ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ และมีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษา ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๔ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๒.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๔ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและจำนวน ดังต่อไปนี้

๑๒.๓.๑ อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์ มีประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษา ทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือ สาขาที่สัมพันธ์

ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และมีงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๔ เรื่อง ที่มีการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๔ อาจารย์พิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คือ ๑ ต่อ ๕ คน ในกรณีที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก และ ๑ ต่อ ๑๐ คน ในหลักสูตรที่อาจารย์มีศักยภาพพร้อม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษานั้น หากเป็นการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโท ให้สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการอุดมศึกษา คือ ๑ ต่อ ๑๕ คน และหากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน ทั้งนี้ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน

๑๒.๖ คณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องเป็นสาขาวิชาที่อยู่ในแขนงใดแขนงหนึ่งตามที่ระบุไว้ในฐานข้อมูล ฐานข้อมูล International Standard Classification of Education (ISCED) ๒๐๑๑ ในข้อ ๓ คือ Social Science, Business and Law ได้แก่ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ และ ๓๘ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์หรือในสาขาวิชาที่สะท้อนอัตลักษณ์และรายวิชาในหลักสูตร

๑๒.๗ บุคลากรสนับสนุน ควรมีจำนวนและคุณวุฒิการศึกษา รวมทั้งคุณสมบัติอื่นทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นของการจัดการศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

(๑) ห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการเรียนการสอน และการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๓) มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่นๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

(๔) มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

(๕) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา ให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีระบบกลไกในการพัฒนาคณาจารย์ ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบัน หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพรวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

(๒) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

(๓) จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๔) มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(๕) จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงานทั่วไป ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันและหรือตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๓) มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนเปิดการสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(๔) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นสุดการสอบปลายภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(๕) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(๙) อาจารย์ประจำทุกคน ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ หรือ/วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ คะแนนเต็ม ๕.๐

(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ที่ ๑-๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

(๓) การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามข้อ (๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แล้วสถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของสถาบัน มีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

(๔) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในรายวิชาต่างๆ อย่างชัดเจน

(๕) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้อง สมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๖) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

(๗) เมื่อสภาสถาบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามข้อ (๕) แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์ การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๘) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปี การศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผล และ แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอน ก็สามารถกระทำได้

(๙) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตาม มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

****

หน้า ๒
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

"อาจารย์ประจำหลักสูตร" หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

"อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร" หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

"อาจารย์พิเศษ" หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่ากำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

๙. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๙.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๙.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

๙.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๙.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๙.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๙.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (๓ ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ ดังนี้

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๒๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

๑๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

(๑) การกำกับมาตรฐาน

(๒) บัณฑิต

(๓) นักศึกษา

(๔) อาจารย์

(๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

(๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๑๒
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

หน้า ๑๓
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

"อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร" หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

"อาจารย์พิเศษ" หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงงานหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงงานหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นและแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุโลมให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปและมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

(๑) การกำกับมาตรฐาน

(๒) บัณฑิต

(๓) นักศึกษา

(๔) คณาจารย์

(๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

(๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๒๕
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้ เป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่เปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๕. ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มิได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่น จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๖. การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

๗. การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม รวมทั้งมุ่งเน้นการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูงให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่

สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตร และระดับอนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

๘. การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้วให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เท่านั้น เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในภาคการผลิตหรือการบริการ โดยอาจจัดในรูปสหกิจศึกษา หรือการฝึกงานในสถานประกอบการ และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาเท่านั้น

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในทางปฏิบัติมาแล้วและหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๙. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์

๙.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นอกจากนั้น ในระดับบัณฑิตศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่เผยแพร่รายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ทุกประเภทข้างต้นของแต่ละหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้สาธารณชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการผดุงรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของชาติ

๙.๒ คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education)

๙.๓ คุณสมบัติด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการ และหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ควรเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้จากการประเมินผลงานที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มหลักสูตรนั้น ๆ

กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ ชิ้น ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ ชิ้น ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ ชิ้น ภายใน ๕ ปี

๙.๔ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่เน้นปฏิบัติการ คำว่า “ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๙.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์หรือมีตำแหน่งทางวิชาการพิเศษทุกระดับ จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือผู้สอบได้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญาโดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๖ สำหรับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้สอบการค้นคว้าอิสระในระดับปริญญาโท ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้สอบวิทยานิพนธ์

๑๐. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

๑๐.๑ การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้น ๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

๑๐.๒ ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ทั้งนี้ เฉพาะกรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒ คน

บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ ตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๑๑. ภาระงานคุมวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระต้องจัดสรรเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างเหมาะสม

๑๒. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

หากพบว่ามีการคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น

๑๓. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุมประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้น ๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕

๑๔. แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑๔.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

๑๔.๒ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

๑๔.๓ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

๑๔.๔ สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

๑๔.๕ สถาบันที่จะเปิดสอนควรพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

๑๕. การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทสามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๕.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

๑๕.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

หน้า ๓๐
เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑๖. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

๑๗. การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

สภาสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่สภาสถาบันสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ในกรณีมีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๒๐
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หลักสูตรหกปี)

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หลักสูตรหกปี)”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หลักสูตรหกปี) ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๐

ข้อ ๔ กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
(หลักสูตรหกปี)

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
(หลักสูตรหกปี)

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี)

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา เภสัชศาสตร์

ชื่อสาขาวิชา

(๑) เภสัชกรรมอุตสาหการ

(๒) การบริบาลทางเภสัชกรรม

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย

เภสัชศาสตรบัณฑิต

ภ.บ.

ภาษาอังกฤษ

Doctor of Pharmacy

Pharm.D.

หมายเหตุ: มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) จะเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาและชื่อที่แสดงสาขาวิชา อาจกำหนดแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ตามรายละเอียดของสาขาวิชานั้น หากชื่อปริญญาและ/หรือชื่อสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดแตกต่างจากที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องมีผลการเรียนรู้สอดคล้องกับชื่อปริญญานั้นๆ และสภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาเภสัชศาสตร์ เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาและสุขภาพ มีเนื้อหาวิชาความรู้ครอบคลุมในหลายศาสตร์ ทั้งศาสตร์ด้านเภสัชกรรมอุตสาหการ (วิทยาศาสตร์เภสัชกรรม) ศาสตร์ด้านการบริบาลทางเภสัชกรรม ศาสตร์ด้านเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหารเภสัชกิจ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเรียนรู้ศาสตร์ดังกล่าวมีความจำเป็นต้องบูรณาการเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ และต่อยอดองค์ความรู้ในสาขา

ในปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และบริบทของวิชาชีพเภสัชกรรมของประเทศไทย รวมทั้งนโยบายการสาธารณสุขของประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมากจากในอดีต สาขาเภสัชศาสตร์จึงต้องปรับเปลี่ยนให้มีความหลากหลายและมีความเป็นสากล ขณะเดียวกันก็ต้องมีความเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการในบริบทที่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาให้เน้นเฉพาะด้านหรือโดยการกำหนดสาขาวิชาในหลักสูตร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เฉพาะด้านและมีความชำนาญในด้าน/สาขาวิชานั้นๆ มากยิ่งขึ้น การเรียนรู้จึงต้องมีทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีความพร้อมทั้งองค์ความรู้และความสามารถในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ในสังคม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและเจตคติที่ดี เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม อุทิศตน เสียสละ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๒. มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์และบูรณาการหลักการและทฤษฎีทางเภสัชศาสตร์ในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา
๓. สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีวิจารณญาณบนหลักฐานทางวิชาการ รวมทั้งมีความสามารถด้านการวิจัย
๔. เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่พึ่งของสังคมด้านยาและสุขภาพ
๕. มีความใฝ่รู้และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๖. มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีมและพร้อมนำการเปลี่ยนแปลง
๗. มีความสามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสมและเป็นสากล

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ ตระหนักในคุณค่า คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เสียสละ มีจิตอาสา ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบ วินัย และตรงต่อเวลา

๑.๒ เคารพสิทธิ คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๑.๓ เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ภายในหลักธรรมาภิบาลขององค์กรและสังคม

๒. ด้านความรู้*

๒.๑ มีความรู้และเข้าใจทฤษฎี หลักการ ในวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ

๒.๒ มีความรู้ด้านเภสัชกรรมอุตสาหการ (วิทยาศาสตร์เภสัชกรรม) เกี่ยวกับเคมีทางยา การผลิต การควบคุมและประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนา ยา ชีววัตถุ สมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ โดยสาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหการจะต้องนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างชำนาญ

๒.๓ มีความรู้ด้านการบริบาลทางเภสัชกรรมเกี่ยวกับการวางแผนการรักษาด้วยยา การใช้ยา การประเมินปัญหาด้านยาและสุขภาพ ความปลอดภัยในการใช้ยา และการบริหารจัดการเรื่องยา โดยสาขาวิชาการบริบาลทางเภสัชกรรมจะต้องนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างชำนาญ

๒.๔ มีความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง และการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๒.๕ มีความรู้ในระบบสุขภาพ ระบบยา การคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายหรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและการบริหารจัดการสำหรับการประกอบการด้านยาเบื้องต้น

๓. ด้านทักษะทางปัญญา

๓.๑ สามารถคิด วิเคราะห์ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผล และเป็นระบบ

๓.๒ สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

๓.๓ มีทักษะการสรุปความคิดรวบยอด

๓.๔ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

๓.๕ มีทักษะในการรู้สารสนเทศ

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม แสดงและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

๔.๒ สามารถใช้ความรู้ในวิชาชีพมาบริการสังคมได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ มีทักษะการบริหารงานบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ มีทักษะการคำนวณ สามารถเลือกและประยุกต์เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาทางวิชาชีพ

๕.๒ มีทักษะในการเขียนรายงานและการนำเสนอ โดยเลือกใช้รูปแบบและวิธีการอย่างเหมาะสม

๕.๓ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๔ มีทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ*

๖.๑ สามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต การควบคุมและประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนายา ชีววัตถุ สมุนไพร และผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ โดยสาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหการจะต้องมีทักษะในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง

๖.๒ สามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้การบริบาลทางเภสัชกรรม และบริหารจัดการเรื่องยา โดยสาขาวิชาการบริบาลทางเภสัชกรรมจะต้องมีทักษะในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง

๖.๓ สามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบสุขภาพ ระบบยา และการคุ้มครองผู้บริโภค

*มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ (ข้อที่ ๒) และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ (ข้อที่ ๖) สามารถทำการประเมินแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ตามสาขาวิชาที่สถาบันเปิดสอน

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สภาเภสัชกรรม

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรม ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาเฉพาะ จำแนกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนทางด้านเภสัชศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และกลุ่มวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ

๒. กลุ่มวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพเภสัชกรรม ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านผลิตภัณฑ์ ด้านผู้ป่วย และด้านเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหารเภสัชกิจ โดยสัดส่วนของแต่ละกลุ่มวิชาให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละหลักสูตรและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของสภาเภสัชกรรม ทั้งนี้ ให้นับรวมวิชาการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพและวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยของนิสิต/นักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวิชาชีพในหมวดวิชาเฉพาะ

หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

โครงสร้างหลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย

๑.	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒.	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๘๔	หน่วยกิต
	๒.๑ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
	๒.๒ กลุ่มวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	๑๑๔	หน่วยกิต*
	และการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	๓๔	หน่วยกิต ประกอบด้วย
	การฝึกปฏิบัติงาน			
	- ภาคบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๔๐๐	ชั่วโมง (๖ หน่วยกิต)
	- สาขาเน้น ชั้นปีที่ ๖	ไม่น้อยกว่า	๑,๖๐๐	ชั่วโมง (๒๘ หน่วยกิต)
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	๒๒๐	หน่วยกิต

* หมายเหตุ: หลักสูตรที่มีสาขาวิชาแตกต่างกันจะมีรายวิชาชีพในด้านที่เป็นสาขานั้น รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔๕ หน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๗ ของรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพ

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญจัดเป็นกลุ่ม ดังนี้

๘.๑ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ ประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวเนื่องกับคณิตศาสตร์ประยุกต์ วิทยาศาสตร์กายภาพ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ โครงสร้างและหน้าที่การทำงานระบบต่างๆ

ของร่างกายมนุษย์ สาเหตุและกลไกการเกิดโรค เทคนิคการใช้เครื่องมือและการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ กลุ่มวิชาด้านผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวยา ผลิตภัณฑ์ยาและสุขภาพ สมุนไพร และชีววัตถุต่างๆ ที่นำมาใช้เป็นยา เทคนิคทางเภสัชกรรม การผลิตและวิจัยพัฒนายา วิทยาการและเทคโนโลยีของยา การควบคุมและประกันคุณภาพยา กระบวนการเก็บรักษาและกระจายยาและองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหการจะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความชำนาญ และทักษะมากยิ่งขึ้น

๘.๓ กลุ่มวิชาด้านผู้ป่วย ประกอบด้วยองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในผู้ป่วย กลไกการออกฤทธิ์ของยา กระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อยาเข้าสู่ร่างกาย การเลือกใช้ยาในการรักษาโรค การแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยา การติดตามผลการใช้ยาและปัญหาหรืออาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการใช้ยาในผู้ป่วย การแปลผลทางห้องปฏิบัติการ และองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสาขาวิชาการบริบาลทางเภสัชกรรมจะมีการเรียนรายวิชาในกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มวิชาอื่น รวมถึงการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความชำนาญ และทักษะมากยิ่งขึ้น

๘.๔ กลุ่มวิชาด้านเภสัชศาสตร์สังคมและการบริหารเภสัชกิจ ประกอบด้วยองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบยาและสุขภาพ สาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภค นโยบายด้านยาและสุขภาพ แผนพัฒนาระบบยาและสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ กฎหมายและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เภสัชเศรษฐศาสตร์และระบาดวิทยาทางยา และองค์ความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การทดลองในห้องปฏิบัติการ การเรียนรู้จากกรณีศึกษา การใช้บทบาทสมมติ การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การใช้ผู้ป่วยจำลอง การทำกิจกรรมร่วมกับสังคม มีการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์และนำมาใช้ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเข้าไปในเนื้อหาด้วย สำหรับในแต่ละสาขาวิชาจะเน้นกลยุทธ์การสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

ใช้วิธีการประเมินผลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ เน้นการประเมินผลที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การสอน ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน การประเมินกันเองของผู้เรียนในกิจกรรมกลุ่ม การประเมินทักษะ

การฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ การประเมินการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) เป็นอย่างน้อย โดยมีการทวนสอบ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะกำลังศึกษา

สถาบันอุดมศึกษากำหนดระบบและกลไกการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการประเมินการสอนของผู้สอนและประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา รวมทั้งทวนสอบวิธีการวัดผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือในรายละเอียดวิชา

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษากำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมีการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตใหม่หรือบัณฑิตที่จบนานแล้ว ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ทรงคุณวุฒิ และแหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ เป็นต้น

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ไม่เจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือมีความผิดปกติที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาเภสัชกรรม

๓. มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วน ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบข้อบังคับตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตาม

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๒. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำ

- สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์หรืออย่างน้อยระดับปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
- อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

๓. สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาให้เป็นไปตามเกณฑ์ของสภาเภสัชกรรมและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

๔. มีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรห้องปฏิบัติการในจำนวนที่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งมีบุคลากรสนับสนุนการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในงานบริหารวิชาการ การเงินและพัสดุ กิจการนักศึกษา และบริการโสตทัศนูปกรณ์เป็นอย่างน้อย

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

<u>ทรัพยากรขั้นต่ำเพื่อจัดการเรียนการสอน</u> มีดังนี้

๑. อาคารและห้องเรียนที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมใช้ เพื่อเอื้อให้คณาจารย์สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ห้องปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้ทางเภสัชศาสตร์ เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการหรือทำโครงงาน มีเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ทันสมัย เพียงพอและพร้อมใช้

๓. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศและเครือข่ายและซอฟต์แวร์ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียง

๔. ห้องสมุดหรือแหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีหนังสือ ตำรา และวารสารในสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในจำนวนที่เหมาะสม โดยจำนวนตำราที่เกี่ยวข้องต้องมีเพียงพอและทันสมัย

๕. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลทั้งในและต่างประเทศโดยนักศึกษาสามารถเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวก

๖. แหล่งฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

๗. สถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

๘. ห้องทำงานที่เอื้อต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร

<u>การจัดการ</u>

๑. มีแผนความต้องการทรัพยากรการเรียนการสอนทุกประเภทอย่างเป็นรูปธรรม

๒. มีการประเมินคุณภาพและปริมาณของทรัพยากรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

๓. มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรเพื่อการปรับปรุงคุณภาพภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

๔. มีผู้รับผิดชอบดูแลสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ปฏิบัติงานการเรียนการสอน

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑. มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ หลักสูตรที่สอน การประกันคุณภาพการศึกษา สร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีจรรยาบรรณอาจารย์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒. มีการพัฒนาทักษะการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

๓. เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผลและการวิจัย

๔. ส่งเสริมการเขียนตำรา หนังสือ บทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

๕. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

๖. สนับสนุนการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาคุณวุฒิให้สูงขึ้น สนับสนุนการฝึกอบรม การดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ และการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๗. มีการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพเภสัชกรรมแต่ละสาขาในสถานการณ์จริง

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาเภสัชศาสตร์ ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อทำให้บัณฑิตมีคุณภาพอย่างน้อยตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาเภสัชศาสตร์โดยมีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินการดังนี้

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา						
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕	ปีที่ ๖	ปีที่ ๗
๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี)	X	X	X	X	X	X	X

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา						
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕	ปีที่ ๖	ปีที่ ๗
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษา	X	X	X	X	X	X	X
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว	-	X	X	X	X	X	X
๘. อาจารย์ใหม่ทุกคน (ถ้ามี) ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X	X	X
๙. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	X	X	X	X	X	X	X
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐	-	-	-	-	-	X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่หลังจากทำงานไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี หลังสำเร็จการศึกษาเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐	-	-	-	-	-	-	X

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้นเพื่อยกระดับมาตรฐานของตนเองโดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม มคอ. ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่านคือมีการดำเนินงานตามข้อ ๑ – ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จะนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตร ในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี)

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาเภสัชศาสตร์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน และผู้แทนสภาเภสัชกรรมอย่างน้อย ๑ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตรหกปี) แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาเภสัชศาสตร์ ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชา

จะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใดบ้าง สถาบันอุดมศึกษาต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สภาเภสัชกรรมให้ความเห็นชอบก่อนที่จะเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาเภสัชกรรมเห็นชอบ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาเภสัชศาสตร์

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่า บัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

หน้า ๗
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๐

ข้อ ๔ กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา ศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๑.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ (ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มให้ดูที่ภาคผนวก)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย: ศิลปบัณฑิต (.....)

ศล.บ. (.....)

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (.....)

ศป.บ. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Fine Arts (.....)

B.F.A. (.....)

Bachelor of Fine and Applied Arts (.....)

B.F.A. (.....)

<u>หมายเหตุ</u>

*มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ฉบับนี้ แบ่งกลุ่มสาขาวิชาตามกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

**กรณีสาขาวิชาที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ตามลักษณะเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ และกึ่งวิชาชีพ ต้องมีฐานศาสตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชา และต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโครงสร้างในมาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ที่กำหนดไว้ และการกำหนดชื่อปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลปวิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษาภาพ และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู

การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสจับต้อง อันเป็นลักษณะของความรู้ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายในสาขาวิชา ข้ามสาขาวิชา โดยมีฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมเป็นปัจจัยและองค์ประกอบหลักที่ชัดเจนและฐานศาสตร์อื่นเป็นองค์ประกอบรองไปตามระดับของเหตุผลเพื่อช่วยเสริมแนวทางวิธีการทางความคิดให้สมบูรณ์ขึ้น

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๒. กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

(ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาให้ดูที่ภาคผนวก)

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาชีพทางศิลปะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๔.๒ มีความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้

๔.๓ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรียะได้อย่างมีวิจารณญาณ

๔.๔ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม

๔.๕ สามารถสื่อสารและนำเสนอแนวความคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางศิลปกรรม

๔.๖ สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี

๔.๗ สามารถแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕.๑.๒ มีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับฟังแนวคิดของผู้อื่น

๕.๑.๓ มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ

๕.๒ ความรู้

๕.๒.๑ รอบรู้ในศาสตร์ทางศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ มีความสามารถในการค้นคว้า แก้ปัญหา และพัฒนาทางด้านศิลปกรรมศาสตร์อย่างเป็นระบบ

๕.๒.๓ มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

๕.๒.๔ มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพด้านศิลปกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาที่ศึกษา

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ สามารถค้นคว้า รวบรวม และประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณ

๕.๓.๒ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๓.๓ สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพได้

๕.๓.๔ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างผลงาน

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีภาวะผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๕.๔.๒ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔.๓ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง อ่าน เขียนในการสื่อสารโดยทั่วไป ตลอดจนใช้วิธีการสื่อสารทางศิลปกรรม และนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๒ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานหรือการนำเสนอผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๓ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงตัวเลข หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับงานศิลปกรรม

๕.๖ ทักษะพิสัย

สามารถใช้ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานของตน

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีองค์กรวิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี และเนื่องจากสาขาศิลปกรรมศาสตร์ครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งด้านหลักการและทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ ตลอดจนด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่การนำไปใช้งาน จึงกำหนดหมวดวิชาเฉพาะเป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่มดังนี้

๑. วิชาแกน หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาเฉพาะด้าน ได้แก่ แกนสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และแกนในกลุ่มสาขาวิชา

๒. วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ระดับต้นของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มทัศนศิลป์ กลุ่มดุริยางคศิลป์ กลุ่มศิลปะการแสดง และกลุ่มการออกแบบ

อนึ่ง มาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ไม่ได้กำหนดรายวิชาในแต่ละสาขาวิชา แต่เสนอแนวทางการจัดความสัมพันธ์ของแต่ละสาขาวิชากับกลุ่มวิชา และองค์ความรู้แต่ละด้านไว้ในภาคผนวก ตามเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดรายวิชาและหน่วยกิตได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้แต่ละสถาบันยังสามารถกำหนดให้มีประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งอาจเป็นการฝึกในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา โดยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะ

มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

กลุ่มวิจิตรศิลป์

๗.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ
- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ความรู้ทางประวัติทัศนศิลป์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ และทักษะปฏิบัติ
- กลุ่มวิชาทฤษฎี
- กลุ่มวิชาปฏิบัติ

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา
- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๗.๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับความรู้ทางประวัติดนตรี

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีดนตรี และทักษะปฏิบัติ
- กลุ่มวิชาความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี
- กลุ่มวิชาเทคโนโลยีดนตรี

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา
- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาดุริยนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๒.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๗.๓.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๓.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ

- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ความรู้ทางประวัติศิลปะการแสดง

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี เชิงปฏิบัติ และเชิงการจัดการ กลุ่มวิชาพื้นฐาน

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๓.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

กลุ่มประยุกต์ศิลป์

๗.๔ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๗.๔.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๔.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ

- ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ
- ความรู้ทางประวัติการออกแบบ

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี และทักษะปฏิบัติพื้นฐาน

- ทฤษฎีพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ
- ทักษะปฏิบัติพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ
- ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ
- ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ

๓) วิชาเอก ควรมีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๔.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

<u>หมายเหตุ</u>: โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ใน ๒ กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ๔ กลุ่มสาขาวิชา กำหนดให้เรียนหมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต โดยสาขาวิชาที่เปิดสอนต้องคำนึงถึงวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน ตามลักษณะของสาขาวิชาและกลุ่มวิชานั้น และให้มีความยืดหยุ่นในการพัฒนาหลักสูตร ตามอัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์ของสถาบันนั้นๆ

ตารางที่ ๑ โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ทั้ง ๔ กลุ่มสาขาวิชา

โครงสร้าง	กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์	กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์	กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง	กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๒. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	๘๔	๘๔	๘๔	๘๔
๒.๑ วิชาแกน				
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน				
๒.๓ วิชาเอก				
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	๖	๖	๖	๖
รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี มีแผนการศึกษาโดยรวม ดังนี้

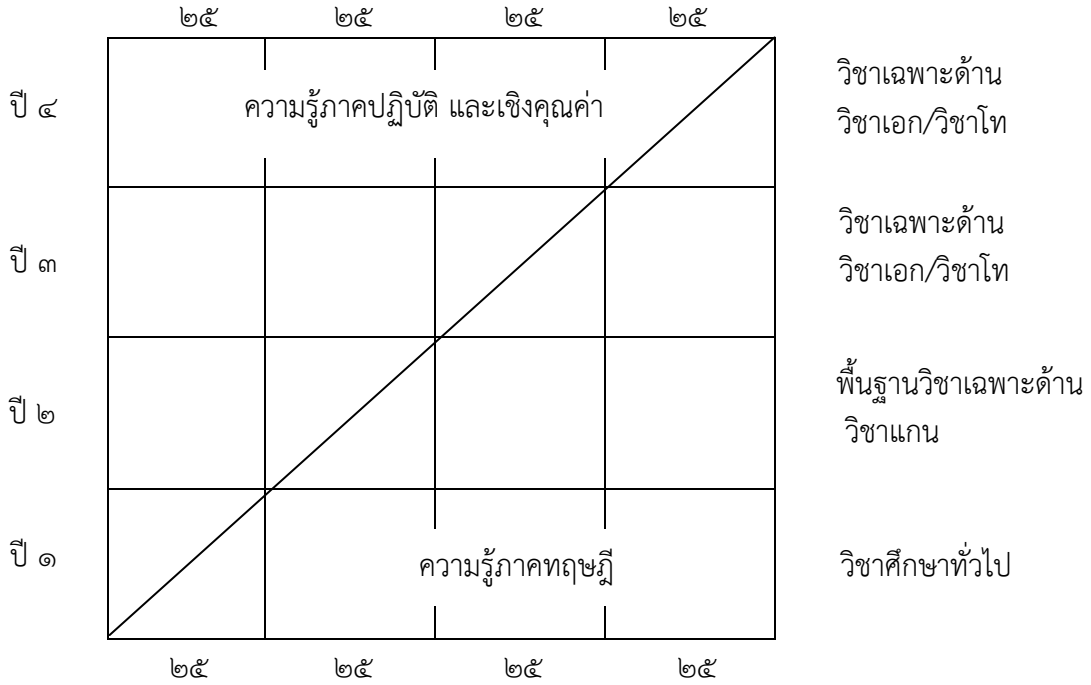

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี มีแผนการศึกษาโดยรวม มีนัยสัมพันธ์ของสัดส่วนระหว่างความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า ในอัตราส่วน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ โดยชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มีการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความรู้ภาคทฤษฎี มีความรู้พื้นฐานเฉพาะด้านวิชาแกน ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่าในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ และมีอัตราส่วนของภาคทฤษฎีลดน้อยกว่าตามลำดับ ส่วนความรู้ภาคปฏิบัติ และเชิงคุณค่า มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยลง แต่ในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ มีอัตราส่วนที่มากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอัตราส่วนที่กำหนดไว้ข้างต้นต้องพิจารณาพื้นฐานความรู้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนดไว้

(กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง และกลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ) และธรรมชาติของหลักสูตรในแต่ละสถาบันพร้อมกันไปด้วย

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกตามกลุ่ม ได้ดังนี้

๘.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๘.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์

๒) ความรู้ทางประวัติทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย (จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพดิจิทัลอาร์ต) ทัศนศิลป์ไทย (ศิลปะไทย) ฯลฯ

๓) ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ เช่น การวิจารณ์ทัศนศิลป์ การวิจัยทางทัศนศิลป์ ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย ทัศนศิลป์ไทย ฯลฯ

๔) ทักษะปฏิบัติทางทัศนศิลป์ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพดิจิทัลอาร์ต ศิลปะไทย สื่อประสม ฯลฯ

๕) การประยุกต์ใช้ทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ประยุกต์ ทัศนศิลป์กับชุมชน การจัดการทัศนศิลป์ การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

๖) ศิลปนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์

๘.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

ลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรีศิลป์ เพื่อสื่อทางเสียงด้วยสีสันผ่านทักษะความสามารถ และความชำนาญพิเศษทางด้านปฏิบัติและการแสดงออกเกี่ยวกับเครื่องดนตรี หรือการขับร้อง การอำนวยเพลง มีความรอบรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี การสร้างสรรค์ผลงานดนตรี ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการนำเสนอคุณค่า และความไพเราะด้วยภาษาเสียง

กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๑) ความรู้ทางประวัติดนตรี เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีตะวันตก ดนตรีร่วมสมัย ดนตรีนานาชาติ ฯลฯ

๒) ทฤษฎีดนตรี เช่น ทฤษฎีดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรีพื้นบ้าน ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีนานาชาติ โสตทักษะ ฯลฯ

๓) ทักษะปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติเดี่ยว และปฏิบัติกลุ่ม โดยยึดมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด

๔) ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เช่น การประพันธ์เพลง การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ ฯลฯ

๕) เทคโนโลยีทางดนตรี เช่น เทคโนโลยีเพื่อช่วยงานดนตรี เทคโนโลยีเฉพาะ-ทางดนตรี ฯลฯ

๖) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางดนตรี

๘.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์ (ให้มีเนื้อหาการสอนที่เอื้อต่อศิลปะการแสดง เพื่อทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจศาสตร์แต่ละศาสตร์ร่วมกัน)

๒) ความรู้ทางประวัติศิลปะการแสดง เช่น ประวัติศิลปะการแสดงไทย ประวัติศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ประวัติศิลปะการแสดงตะวันตก ประวัติศิลปะการแสดงร่วมสมัย ประวัติวรรณกรรมการละคร ฯลฯ

๓) ทฤษฎีศิลปะการแสดง เช่น องค์ประกอบทางศิลปะ และออกแบบเพื่อการแสดง วิวัฒนาการของการคิด (พัฒนาการ/วิธีคิด/รูปแบบ) ของศิลปะการแสดงไทย ศิลปะการแสดงตะวันตกและเอเชีย ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงร่วมสมัย วรรณกรรมการละคร ฯลฯ

๔) ทักษะปฏิบัติทางศิลปะการแสดง

๕) การประยุกต์ศาสตร์ทางศิลปะการแสดง และการบริหารจัดการ

๖) ศิลปะการแสดงนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางศิลปะการแสดง

๘.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๘.๒.๑ ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ เช่น ศิลปวัฒธรรม ภูมิปัญญาไทย สุนทรียศาสตร์ การวิจัยทางศิลปะและการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

๘.๒.๒ ความรู้ทางประวัติการออกแบบ เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติการออกแบบในสาขาต่างๆ ฯลฯ

๘.๒.๓ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติทางการออกแบบ ได้แก่ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติพื้นฐาน เช่น การออกแบบเบื้องต้น องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสีและการใช้สี การสร้างสรรค์งาน ๒ มิติ และ ๓ มิติ ฯลฯ

๘.๒.๔ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติเฉพาะทางการออกแบบ เช่น การออกแบบนิเทศศิลป์ การออกแบบแฟชั่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ ศิลปะดิจิทัล ศิลปะภาพถ่าย การออกแบบเครื่องประดับ เครื่องเคลือบดินเผา ประยุกต์ศิลปศึกษา ฯลฯ

๘.๒.๕ ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ เช่น คอมพิวเตอร์เพื่อการสร้างสรรค์งานออกแบบ เทคโนโลยีเฉพาะทางการออกแบบในสาขาต่างๆ

๘.๒.๖ ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ เช่น การนำเสนองานออกแบบ การบริหารจัดการทางการออกแบบ การตลาด ธุรกิจการออกแบบ

๘.๒.๗ ศิลปนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางการออกแบบ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

การศึกษาและการเรียนการสอน

๙.๑.๑ ศึกษาสาระการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งความรู้ด้านคุณค่า กลุ่มความรู้ทั้งสามคุณลักษณะเน้นความรู้ความสามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เข้าถึงธรรมชาติของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยเรียนรู้จากโลกภายนอก

ที่เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ สัมผัสรับรู้ได้จากอายตนะต่างๆ และโลกภายในที่เป็นความคิด จินตนาการ ผ่านอารมณ์ ความรู้สึก

๙.๑.๒ การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะตัว กำหนดประเด็นศึกษา กำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย นักศึกษาเสนอแนวทางค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งของนักศึกษาในชั้นเรียนและของอาจารย์ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสาธิตจากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิชาชีพและสังคม

นอกจากนี้ การสอนควรเน้นการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่างๆ ในเชิงวิเคราะห์และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคม ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติจริงและมีโอกาสใช้เครื่องมือด้วยตนเอง ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยสร้างทักษะ ในการอภิปรายและนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสู่สาธารณะ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา มีการประเมินทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพหลักสูตรอาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

๑๐.๒.๑ ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบการงานอาชีพ

๑๐.๒.๒ การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ

๑๐.๒.๓ การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ถึงระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษานั้นๆ

๑๐.๒.๔ การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในส่วนของความพร้อมและความรู้จากสาขาที่เรียนตามหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

๑๐.๒.๕ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ประกอบการ มาประเมินหลักสูตร

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๑.๒ ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบข้อบังคับตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตาม

๑๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๒.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๒.๔ ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่างๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๓.๑ มีการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๑๓.๒ มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียงต่อการเรียนการสอน

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑๔.๑ มีการปฐมนิเทศหรือแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่เปิดสอน รวมทั้งอบรมวิธีการสอนแบบต่างๆ

๑๔.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๑๔.๓ มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๑๔.๔ มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๑๔.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์-ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอน ให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ หลังจากทำงานไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี หลังสำเร็จการศึกษาเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ – ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อย่างน้อย ๕ คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตสาขาศิลปกรรมศาสตร์ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำ มคอ.๓ (รายละเอียดรายวิชา) และ มคอ.๔ (รายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษา ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

ภาคผนวก

รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการรับรู้ของภาษาภาพ ภาษาเสียง และภาษาการเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มาตรฐานความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ

อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตรฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามนัยข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์กรวิชาการ คือ สภาคณบดีทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยนิยามคำสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ดังนี้

๑. กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การดูผ่านภาษาภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือศิลปะที่สื่อภาษาทางการเห็นในรูปอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดี่ยว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้

๒. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดุริยศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ กลุ่มสาขาวิชาทางดุริยางคศิลป์อาจเน้นสาขาวิชาดนตรีไทย หรือสาขาวิชาดนตรีสากล

๓. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละคอน สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏยศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ

๔. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่นๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชานฤมิตศิลป์ ฯลฯ

หน้า ๘
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา ศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๑.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ (ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มให้ดูที่ภาคผนวก)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๒.๑ ชื่อปริญญาระดับปริญญาโท

ภาษาไทย: ศิลปมหาบัณฑิต (.....)
ศล.ม. (.....)
ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (.....)
ศป.ม. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Master of Fine Arts (.....)
M.F.A. (.....)
Master of Fine and Applied Arts (.....)
M.F.A. (.....)

๒.๒ ชื่อปริญญาระดับปริญญาเอก

ภาษาไทย: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (.....)
ปร.ด. (.....)
ศิลปดุษฎีบัณฑิต (.....)
ศล.ด. (.....)
ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (.....)
ศป.ด. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Doctor of Philosophy (.....)
Ph.D. (.....)
Doctor of Fine Arts
D.F.A. (.....)
Doctor of Fine and Applied Arts (.....)
D.F.A. (.....)

<u>หมายเหตุ</u>

*มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาสาขาศิลปกรรมศาสตร์ฉบับนี้ แบ่งกลุ่มตามกลุ่มวิจิตรศิลป์และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

**กรณีสาขาวิชาที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ตามลักษณะเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ และกึ่งวิชาชีพ ต้องมีฐานศาสตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชา และต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโครงสร้างในมาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ที่กำหนดไว้ และการกำหนดชื่อปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลปวิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษาภาพ และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสจับต้อง อันเป็นลักษณะของความรู้ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายในสาขาวิชา ข้ามสาขาวิชา เป็นต้นว่า สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ โดยมีกระบวนการให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

สาขาศิลปกรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ลุ่มลึกในระดับสูงอย่างมีอิสระและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ แปลความหมายและประยุกต์ใช้ความรู้ ตลอดจนสามารถบูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับปริญญาโท

๔.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพที่ซับซ้อนอย่างสม่ำเสมอ สามารถแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยดุลยพินิจที่เหมาะสม และใช้ทักษะเหล่านี้ได้ในสถานการณ์ที่จำเป็น แม้ไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ

๔.๑.๒ สามารถแสดงออกอย่างเป็นอิสระในการจัดการและแก้ไขปัญหาทั้งที่คาดการณ์ได้และคาดการณ์ไม่ได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

๔.๑.๓ ติดตามและกระตือรือร้นในการสนับสนุนให้ผู้อื่นรู้จักประยุกต์ใช้ดุลยพินิจอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมอันเหมาะสมในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และละเอียดอ่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยม

๔.๒ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ระดับปริญญาเอก

๔.๒.๑ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ระดับสูงและ/หรือความเข้าใจในวิชาชีพ เพื่อพัฒนาความรู้และการปฏิบัติในสาขาวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การสนับสนุนอย่างเต็มกำลังเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและกลยุทธ์ใหม่ๆ

๔.๒.๒ สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสาขาวิชาในการแก้ไขปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและจัดทำข้อสรุปต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๓ สามารถจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบทของวิชาการหรือวิชาชีพได้ มีความคิดริเริ่มในการหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอทางเลือกให้แก่สังคม

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

๕.๑ ระดับปริญญาโท

๕.๑.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๑) มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรมที่ซับซ้อนในทางวิชาชีพด้วยความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น

๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่จะได้รับผลกระทบ

๓) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มในการหยิบยกข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดการทบทวนและแก้ไข

๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำ

๕.๑.๒ ความรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีด้านศิลปกรรมศาสตร์อย่างถ่องแท้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ

๒) สามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างเป็นระบบ และมีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่

๓) มีความรู้และความเข้าใจอย่างละเอียดในกระบวนการวิจัย การสร้างสรรค์และการปฏิบัติทางวิชาชีพด้านศิลปกรรมศาสตร์

๔) สามารถประยุกต์ความรู้จากหลักการทฤษฎีในเชิงบูรณาการ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และในระดับนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อศาสตร์ด้านศิลปกรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๕.๑.๓ ทักษะทางปัญญา

๑) สามารถบูรณาการความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ แนวคิด เทคนิคต่าง ๆ ที่หลากหลาย แปลกใหม่ และไม่อาจทำนายหรือคาดหมายได้ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาขั้นสูง

๒) สามารถคิดวินิจฉัย วิเคราะห์ วิพากษ์ และวิจารณ์อย่างผู้รู้

๓) สามารถคิดแบบองค์รวม คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อย่างบูรณาการ จับประเด็นของแก่นความคิดสำคัญได้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

๔) สามารถใช้เทคนิคการวิจัย และให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้ หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ

๕) สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบได้อย่างสร้างสรรค์สู่ระดับชาติอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน

๖) มีความสามารถในการสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์หรือรายงานผลของโครงการ และจากสิ่งพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่อ้างอิงได้ ในวงวิชาการหรือวิชาชีพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ ที่สำคัญโดยการบูรณาการเข้ากับองค์ความรู้ที่มีอยู่หรือที่สร้างใหม่

๕.๑.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) สามารถเสริมสร้างแนวคิด ถ่ายทอดมุมมองที่มีคุณค่าต่อสังคม และเมื่อใดที่มีความต้องการข่าวสารและทักษะเพิ่มเติม ก็สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระในการแสวงหา และประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารและทักษะนั้นๆ

๒) มีความสามารถในการเข้าใจบทบาทและหน้าที่ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม

๓) สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่มในภาพรวม และสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่หลากหลายโดยหลักธรรมาภิบาล

๔) มีความรับผิดชอบต่อความคิด คำพูด และการกระทำของตนเอง และตามระเบียบข้อบังคับทั้งองค์กรระดับชาติ และระดับนานาชาติ

๕.๑.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) มีตรรกะทางความคิด มีความสามารถในการประเมินผลอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

๒) สามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาสื่อสารอื่นๆ เช่น ภาษาอักษร ภาษาภาพ ภาษาเสียง ภาษากาย ภาษาคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สามารถสื่อสาร ถ่ายทอดแนวความคิดได้อย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ

๔) สามารถบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การสร้างสรรค์ผลงาน การนำเสนอผลงาน ตรวจสอบปัญหา หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๖ ทักษะพิสัย

๑) สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ สู่ระดับชาติอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน

๒) มีความสามารถในการรวบรวมผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์ หรือจากรายงานผลของโครงการ และจากสิ่งตีพิมพ์หรือสื่อต่างๆ ที่อ้างอิงได้ในวงวิชาการหรือวิชาชีพทางด้านศิลปกรรมศาสตร์

๕.๒ ระดับปริญญาเอก

๕.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๑) มีความซื่อสัตย์ สุจริต สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรม ชัดเจนด้วยหลักฐานและจัดการกับปัญหาบนพื้นฐานของหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม

๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ ด้วยความยุติธรรมและชัดเจนด้วยหลักฐาน บนพื้นฐานของหลักการที่มีเหตุผล

๓) มีความคิดริเริ่มในการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณ เพื่อการทบทวนและแก้ไขระเบียบวินัย และจรรยาบรรณด้วยความกระตือรือร้น

๔) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

๕.๒.๒ ความรู้

๑) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีด้านศิลปกรรมศาสตร์ระดับสูงอย่างถ่องแท้ และกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในประเทศและประเทศอื่นๆ

๒) สามารถถ่ายทอดความคิดซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

๓) มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติทางวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง รวมถึงเทคนิคการค้นคว้าวิจัยและความท้าทายที่มีอยู่การพัฒนาข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไป

๔) สามารถวิเคราะห์ความรู้เชิงบูรณาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ทางวิชาการและทางวิชาชีพ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและนานาชาติ

๕.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

๑) สามารถบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาในขั้นสูง

๒) สามารถคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎี เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่บนพื้นฐานของการบูรณาการแนวคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๓) สามารถคิดแบบองค์รวม คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ อย่างบูรณาการ จับประเด็นของแก่นความคิดสำคัญได้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญเพื่อจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน สร้างองค์ความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่ และนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพ

๕) สามารถคิดริเริ่ม ค้นคว้า สร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในระดับสูง

๖) บูรณาการความรู้ ทักษะและกระบวนการค้นคว้าอย่างเข้มข้น ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

๕.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยหลักธรรมาภิบาล

๒) สามารถเสริมสร้างแนวคิด แสดงออกอย่างสม่ำเสมอในการถ่ายทอดมุมมองด้วยความเป็นอิสระ และด้วยความคิดริเริ่มในระดับสูงที่มีคุณค่าต่อสังคม

๓) มีความสามารถในการเข้าใจ ปรับตัว และอยู่ร่วมกับสังคมต่างวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ มีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ ในสภาพสังคมที่ซับซ้อน

๕.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) มีตรรกะทางความคิด สามารถนำแนวคิดเชิงสถิติมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม

๒) สามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาสื่อสารอื่นๆ เช่น ภาษาอักษร ภาษาภาพ ภาษากาย ภาษาคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สามารถสื่อสาร ถ่ายทอดแนวความคิดได้อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ

๔) สามารถบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การสร้างสรรค์ผลงาน และการนำเสนอผลงานได้อย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๖ ทักษะพิสัย

๑) สามารถใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์จนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในระดับนานาชาติ

๒) สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์และกระบวนการค้นคว้าอย่างลุ่มลึก ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีองค์กรวิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ หลักสูตรระดับปริญญาโท

ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

๗.๑.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๗.๑.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโท

แผน ก มี ๒ แบบ คือ

๑) แบบ ก ๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต
- รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต

๒) แบบ ก ๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต
- รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
- วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต

แผน ข

- ศึกษางานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
- ศึกษางานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า	๓ หน่วยกิต
	และไม่เกิน	๖ หน่วยกิต

๗.๒ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

๗.๒.๑ แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

๑) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

๒) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

๗.๒.๒ แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

๑) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๒) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอก

แบบ ๑.๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต
รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต
รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต (ถ้ามี)		ไม่นับหน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๑

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๓๖ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	๗๒ หน่วยกิต
รายวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๒๔ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	๔๘ หน่วยกิต

รายวิชาบังคับ หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ด้านศิลปกรรมกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

๗.๓ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๗.๔ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก สามารถแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ ดังนี้

กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑) กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๒) กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๓) กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

ระดับปริญญาโท

มุ่งเน้นให้มีความรู้และทักษะทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ในระดับสูง และมุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัย หรืออาจใช้ความเชี่ยวชาญของตนผสมผสานระหว่างการศึกษารายวิชากับวิทยานิพนธ์ หรือรายวิชาและการค้นคว้าอิสระ ให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

ระดับปริญญาเอก

มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการด้านศิลปกรรมศาสตร์ ใช้ความเชี่ยวชาญของตนเชื่อมโยงบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

๙.๑.๑ ระดับปริญญาโท

๑) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ และทักษะ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้าง และประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒) เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้ทรงคุณวุฒิต่างสถาบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาบรรยาย มีการทัศนศึกษาในประเทศ เพื่อฝึกการตั้งโจทย์ประเด็นหัวข้อวิจัย และงานสร้างสรรค์

๓) มีการหยิบยกกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ มาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีการสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐานด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ

๙.๑.๒ ระดับปริญญาเอก

๑) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้กำหนดแนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สติปัญญานำทาง สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน หรือบูรณาการร่วมกับศาสตร์อื่น สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒) ให้มีการสัมมนาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้ทรงคุณวุฒิต่างสถาบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดให้มีทัศนศึกษาในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ซึ่งจะสามารถพัฒนาและนำไปสู่กระบวนการทางความคิดและประเด็นหัวข้อวิจัย

๓) มีการหยิบยกกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยที่มีคุณภาพดีมาก มาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็นเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐานด้านการศึกษาในระดับนานาชาติ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ ระดับปริญญาโท

๑) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการปฏิบัติงาน การร่วมอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๙.๒.๒ ระดับปริญญาเอก

๑) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้การประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบวัดทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์ การนำเสนอผลงาน การร่วมอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒) เชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ในระดับปริญญาเอกจากภายนอกสถาบันมาร่วมเป็นกรรมการประเมินผลการเรียนรู้

๓) เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษา

เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต

ตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา กำหนดกรอบแนวทางให้แก่คณาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอกรับรู้ถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับคุณวุฒิปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาศิลปกรรมศาสตร์

ดังนั้นการติดตามผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องดำเนินการที่ให้ความมั่นใจได้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งมีรายละเอียดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา มีการประเมินผล โดยผลการประเมินจะมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องของการสอบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ส่วนการทวนสอบระดับหลักสูตร มีระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือทวนสอบ

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพหลักสูตร อาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

๑๐.๒.๑ การได้งานทำของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต โดยประเมินจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาทุกรุ่นด้านระยะเวลาในการหางานทำ

๑๐.๒.๒ การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และได้ร่วมงานกับสถานประกอบการนั้นๆ

๑๐.๒.๓ ความพึงพอใจในหลักสูตรที่ตนศึกษาสำเร็จ และการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพของมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ระดับปริญญาโท

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนด

ระดับปริญญาเอก

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งกำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบข้อบังคับตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตาม

๑๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๓ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๔ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๑.๕ ข้อบังคับของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

๑๒.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๒.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๒.๔ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถานที่ เอกสาร ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑๔.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจหลักสูตรที่เปิดสอน นโยบายของสถาบันอุดมศึกษา

๑๔.๒ ส่งเสริมอาจารย์ใหม่ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสอน การวิจัยอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนการทำวิจัย การฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพ เข้าร่วมการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑๔.๓ มีการเสริมทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๑๔.๔ มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้

๑๔.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลัก และเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๓ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.๕ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่หลังจากทำงานไปแล้ว อย่างน้อย ๑ ปี เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ – ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใดบ้าง สถาบันอุดมศึกษาต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบหลักสูตรตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ภาคผนวก

รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการรับรู้ของภาษาภาพ ภาษาเสียง และภาษาการเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มาตรฐานความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ

อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตรฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามนัยข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์กรวิชาการ คือ สภาคณบดีทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยนิยามคำสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑. กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การดูผ่านภาษาภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือศิลปะที่สื่อภาษาทางการเห็นในรูปอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดี่ยว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้

๒. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดุริยศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ กลุ่มสาขาวิชาทางดุริยางคศิลป์อาจเน้นสาขาวิชาดนตรีไทย หรือสาขาวิชาดนตรีสากล

๓. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละคอน สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏยศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ

๔. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่น ๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชานฤมิตศิลป์ ฯลฯ

หน้า ๖
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

พ.ศ. ๒๕๕๙

การกำหนดชื่อปริญญาตามคุณวุฒิสาขาวิชา ที่แสดงถึงการมีความรู้ตามหลักการพื้นฐานของศาสตร์ที่ครอบคลุมสาขาวิชา โดยในระดับปริญญาตรีควรกำหนดให้มีพื้นฐานในสาขาศิลปศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์เป็นหลักให้ได้รับคุณวุฒิตามชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต

เพื่อให้การกำหนดชื่อปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาให้เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก

๔.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙” ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

๔.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒” ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๖)” ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๕ ประเภทของการกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๕.๑ ปริญญาประเภทวิชาการ

๕.๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่าศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) และศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ (Humanities)

๑.๑) สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา เทววิทยา อาทิ พุทธศาสตร์ พุทธศาสนศึกษา ศาสนาเปรียบเทียบ

๑.๒) สาขาวิชาภาษา วรรณคดี อาทิ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาบาลีและสันสกฤต จารึกภาษาไทย การแปล วรรณคดีไทย วรรณคดีอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ

๑.๓) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ โบราณคดี อาทิ ไทยคดีศึกษา ประวัติศาสตร์เปรียบเทียบ

๑.๔ สาขาวิชาศิลปะ วัฒนธรรม อาทิ อารยธรรมศึกษา

(๒) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาจิตวิทยา (Psychology) อาทิ จิตวิทยาสังคม พฤติกรรมศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาสังคมวิทยา (Sociology) อาทิ มานุษยวิทยา วัฒนธรรมศึกษา

๕.๑.๒ ปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Science) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)

๑.๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) อาทิ ชีววิทยา ชีวเคมี ชีวฟิสิกส์ จุลชีววิทยา พิษวิทยา พฤกษศาสตร์ สัตววิทยา กีฏวิทยา พันธุศาสตร์

๑.๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Sciences) อาทิ เคมี ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์กายภาพ สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา

๑.๓) สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ (Mathematics and Statistics) อาทิ คณิตศาสตร์ การวิจัยดำเนินงาน สถิติ คณิตศาสตร์ประกันภัย

๑.๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (Computing) อาทิ วิทยาการคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (Agriculture) อาทิ ประมง พืชไร่ วนศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาวิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental Sciences and Natural Resources) อาทิ การจัดการสิ่งแวดล้อม วิทยาการสิ่งแวดล้อม

๒.๓) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Sciences) อาทิ กายวิภาคศาสตร์ นิติเวชศาสตร์ เวชนิทัศน์ สรีรวิทยา

๒.๔) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ (Other Applied Sciences) อาทิ เทคโนโลยีนิวเคลียร์ วัสดุศาสตร์ การเหมืองแร่

๕.๑.๓ ปริญญาตามชื่อศาสตร์ ได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) อาทิ การเมือง การปกครอง นโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) อาทิ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ

(๑) สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) ให้ใช้ชื่อปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Political Science) รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Political Science) และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Political Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

(๒) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Economics) เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Economics) และเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Economics) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)

๕.๒ ปริญญาประเภทวิชาชีพ

๕.๒.๑ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้เน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ สาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลัก ในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็น ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายภาพบำบัด (Physical Therapy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า กายภาพบำบัดบัณฑิต (Bachelor of Physical Therapy) หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

(๒) สาขาวิชาการบัญชี (Accountancy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บัญชีบัณฑิต (Bachelor of Accountancy) หรือ (Bachelor of Accounting) หรือบริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) (Bachelor of Business Administration) (Accountancy) หรือ (Bachelor of Business Administration) (Accounting)

(๓) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (Bachelor of Thai Traditional Medicine)

สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้ใช้ชื่อในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต (Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine)

(๔) สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนจีนบัณฑิต (Bachelor of Traditional Chinese Medicine)

(๕) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ (Medical Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เทคนิคการแพทยบัณฑิต (Bachelor of Medical Technology)

(๖) สาขาวิชานิติศาสตร์ (Laws) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิติศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Laws)

(๗) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า พยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing Science)

(๘) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Engineering)

(๙) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Education) หรือสาขาวิชาครุศาสตรอุตสาหกรรม (Industrial Education, Technical Education) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศึกษาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Education) หรือครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต (Bachelor of Science in Industrial Education) หรือ (Bachelor of Science in Technical Education)

(๑๐) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Architecture) หรือภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Landscape Architecture)

(๑๑) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Health)

๕.๒.๒ สาขาวิชาทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีระดับชั้นปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด ให้ใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในระดับชั้นปริญญาตรี สำหรับระดับชั้นปริญญาโทและปริญญาเอก ให้ใช้วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) ได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชาทันตแพทย์ศาสตร์ (Dentistry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery)

(๒) สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์ (Optometry) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต (Doctor of Optometry)

(๓) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ (Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า แพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine)

(๔) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (Pharmacy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เภสัชศาสตรบัณฑิต (Doctor of Pharmacy)

(๕) สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Veterinary Medicine)

๕.๓ ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ

๕.๓.๑ ประเภทกึ่งวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพหรือกฎหมายรองรับแต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนด การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายอุปกรณศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า กายอุปกรณศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Prosthetics and Orthotics)

(๒) สาขาวิชาการจัดการ (Management) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การจัดการบัณฑิต (Bachelor of Management)

(๓) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ (Music) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Music)

(๔) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (Communication Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Communication Arts)

(๕) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บริหารธุรกิจบัณฑิต (Bachelor of Business Administration)

(๖) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Administration)

(๗) สาขาวิชาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ (Fine and Applied Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศิลปบัณฑิต (Bachelor of Fine Arts) หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Fine and Applied Arts)

(๘) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Social Work) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Social Work)

(๙) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Information Science)

ทั้งนี้ กรณีจัดทำหลักสูตรในสาขาวิชาประเภทกึ่งวิชาชีพ หากสถาบันอุดมศึกษาใด จัดหลักสูตร โดยจัดเนื้อหาเป็นศาสตร์บริสุทธิ์ทางศิลปศาสตร์ หรือศาสตร์บริสุทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ให้ใช้ชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตได้

๕.๓.๒ ประเภทปฏิบัติการ

สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ ให้ใช้ชื่อปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต (Bachelor of Technology) และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต (Master of Technology) หรืออุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Industrial Technology) และอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Industrial Technology) หรือชื่อปริญญาอื่น ที่แสดงให้เห็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ

ข้อ ๖ ชื่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้ใช้ ดังต่อไปนี้

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.	ปริญญาประเภทวิชาการ			
๑.๑	ปริญญาศิลปศาสตร์			
	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ศศ.บ	Bachelor of Arts	B.A.
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	Master of Arts	M.A.
	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศศ.ด.	Doctor of Arts	D.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๒	ปริญญาวิทยาศาสตร์			
	วิทยาศาสตรบัณฑิต	วท.บ.	Bachelor of Science	B.S.,B.Sc.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๓	ปริญญาตามชื่อศาสตร์			

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.๓.๑	สาขาวิชารัฐศาสตร์			
	รัฐศาสตรบัณฑิต	ร.บ.	Bachelor of Political Science	B.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ร.ม.	Master of Political Science	M.Pol.Sc.
	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ร.ด.	Doctor of Political Science	D.Pol.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๑.๓.๒	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์			
	เศรษฐศาสตรบัณฑิต	ศ.บ.	Bachelor of Economics	B.Econ.
	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	ศ.ม.	Master of Economics	M.Econ.
	เศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศ.ด.	Doctor of Economics	D.Econ.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.	ปริญญาประเภทวิชาชีพ			
๒.๑	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ			
๒.๑.๑	สาขาวิชากายภาพบำบัด			
	กายภาพบำบัดบัณฑิต	กภ.บ.	Bachelor of Physical Therapy	B.PT.
	กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต	กภ.ม.	Master of Physical Therapy	M.PT.
	กายภาพบำบัดดุษฎีบัณฑิต	กภ.ด.	Doctor of Physical Therapy	D.PT.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๒	สาขาวิชาการบัญชี			
	บัญชีบัณฑิต	บช.บ.	Bachelor of Accountancy	B.Acc.
			หรือ	
			Bachelor of Accounting	
	บัญชีมหาบัณฑิต บช.ม.		Master of Accountancy	M.Acc.
			หรือ	
			Master of Accounting	
	บัญชีดุษฎีบัณฑิต บช.ด.		Doctor of Accountancy	D.Acc.
			หรือ	
			Doctor of Accounting	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๓	สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย			
	การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	พท.บ.	Bachelor of Thai Traditional Medicine	B.TM.
	การแพทย์แผนไทยมหาบัณฑิต	พท.ม.	Master of Thai Traditional Medicine	M.TM.
	การแพทย์แผนไทยดุษฎีบัณฑิต	พท.ด.	Doctor of Thai Traditional Medicine	D.TM.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	พทป.บ.	Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine	B.ATM.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์มหาบัณฑิต	พทป.ม.	Master of Applied Thai Traditional Medicine	M.ATM.
	การแพทย์แผนไทยประยุกต์ดุษฎีบัณฑิต	พทป.ด.	Doctor of Applied Thai Traditional Medicine	D.ATM.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๔	สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน			
	การแพทย์แผนจีนบัณฑิต	พจ.บ	Bachelor of Traditional Chinese Medicine	B.CM.
	การแพทย์แผนจีนมหาบัณฑิต	พจ.ม.	Master of Traditional Chinese Medicine	M.CM.
	การแพทย์แผนจีนดุษฎีบัณฑิต	พจ.ด.	Doctor of Traditional Chinese Medicine	D.CM.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๕	สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์			
	เทคนิคการแพทยบัณฑิต	ทพ.บ.	Bachelor of Medical Technology	B.MT.
	เทคนิคการแพทยมหาบัณฑิต	ทพ.ม.	Master of Medical Technology	M.MT.
	เทคนิคการแพทยดุษฎีบัณฑิต	ทพ.ด.	Doctor of Medical Technology	D.MT.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๖	สาขาวิชานิติศาสตร์			
	นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.	Bachelor of Laws	LL.B.
	นิติศาสตรมหาบัณฑิต	น.ม.	Master of Laws	LL.M.
	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต	น.ด.	Doctor of Laws	LL.D.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๗	สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์			
	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พย.บ.	Bachelor of Nursing Science	B.N.S.
	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	พย.ม.	Master of Nursing Science	M.N.S.
	พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พย.ด.	Doctor of Nursing Science	D.N.S.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๑.๘ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์			
วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วศ.บ.	Bachelor of Engineering	B.Eng.
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วศ.ม.	Master of Engineering	M.Eng.
วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วศ.ด.	Doctor of Engineering	D.Eng.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๙ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์			
ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ.	Bachelor of Education	B.Ed.
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศษ.ม.	Master of Education	M.Ed.
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศษ.ด.	Doctor of Education	Ed.D., D.Ed
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
และ			
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต	ค.อ.บ.	Bachelor of Science in Industrial Education	B.S.Ind.Ed.
		หรือ	
		Bachelor of Science in Technical Education	B.S.Tech.Ed.
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	ค.อ.ม.	Master of Science in Industrial Education	M.S.Ind.Ed.
		หรือ	
		Master of Science in Technical Education	M.S.Tech.Ed.
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต	ค.อ.ด.	Doctor of Science in Industrial Education	D.Ind.Ed.,
		หรือ	
		Doctor of Science in Technical Education	D.Tech.Ed.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๑๐ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์			
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	สถ.บ.	Bachelor of Architecture	B.Arch.
สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	สถ.ม.	Master of Architecture	M.Arch.
สถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สถ.ด.	Doctor of Architecture	D.Arch.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	และ		และ	
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	ภ.สถ.บ.	Bachelor of Landscape Architecture	B.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ภ.สถ.ม.	Master of Landscape Architecture	M.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ภ.สถ.ด.	Doctor of Landscape Architecture	D.L.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๑๑	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์			
	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	ส.บ.	Bachelor of Public Health	B.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	ส.ม.	Master of Public Health	M.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ส.ด.	Doctor of Public Health	Dr.P.H.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ โดยระดับปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด			
๒.๒.๑	สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์			
	ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต	ท.บ.	Doctor of Dental Surgery	D.D.S.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๒	สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์			
	ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต	ทศ.บ.	Doctor of Optometry	O.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๓	สาขาวิชาแพทยศาสตร์			
	แพทยศาสตรบัณฑิต	พ.บ.	Doctor of Medicine	M.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๔	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์			
	เภสัชศาสตรบัณฑิต	ภ.บ.	Doctor of Pharmacy	Pharm.D.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๕	สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์			
	สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต	สพ.บ.	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.	ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ			
๓.๑	ประเภทกึ่งวิชาชีพ			
๓.๑.๑	สาขาวิชากายอุปกรณศาสตร์			
	กายอุปกรณศาสตรบัณฑิต	กอ.บ.	Bachelor of Prosthetics and Orthotics	B.PO.
	กายอุปกรณศาสตรมหาบัณฑิต	กอ.ม.	Master of Prosthetics and Orthotics	M.PO.
	กายอุปกรณศาสตรดุษฎีบัณฑิต	กอ.ด.	Doctor of Prosthetics and Orthotics	D.PO.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๒	สาขาวิชาการจัดการ			
	การจัดการบัณฑิต	กจ.บ.	Bachelor of Management	B.M.
	การจัดการมหาบัณฑิต	กจ.ม.	Master of Management	M.M.
	การจัดการดุษฎีบัณฑิต	กจ.ด.	Doctor of Management	D.M.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๓	สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์			
	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต	ดศ.บ.	Bachelor of Music	B.M.
	ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต	ดศ.ม.	Master of Music	M.M.
	ดุริยางคศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ดศ.ด.	Doctor of Music	D.M.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๔	สาขาวิชานิเทศศาสตร์			
	นิเทศศาสตรบัณฑิต	นศ.บ.	Bachelor of Communication Arts	B.Com.Arts.
	นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต	นศ.ม.	Master of Communication Arts	M.Com.Arts.

	ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	นศ.ด.	Doctor of Communication Arts	D.Com.Arts.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๕	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ			
	บริหารธุรกิจบัณฑิต	บธ.บ.	Bachelor of Business Administration	B.B.A.
	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บธ.ม.	Master of Business Administration	M.B.A.
	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต	บธ.ด.	Doctor of Business Administration	D.B.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๖	สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ			
	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	รป.บ.	Bachelor of Public Administration	B.P.A.
	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	รป.ม.	Master of Public Administration	M.P.A.
	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต	รป.ด.	Doctor of Public Administration	D.P.A.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๗	สาขาวิชาทางวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์			
	ศิลปบัณฑิต	ศล.บ.	Bachelor of Fine Arts	B.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศป.บ.	Bachelor of Fine and Applied Arts	
	ศิลปมหาบัณฑิต	ศล.ม.	Master of Fine Arts	M.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ศป.ม.	Master of Fine and Applied Arts	
	ศิลปดุษฎีบัณฑิต	ศล.ด.	Doctor of Fine Arts	D.F.A.
	หรือ		หรือ	
	ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศป.ด.	Doctor of Fine and Applied Arts	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๘	สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์			
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	สส.บ.	Bachelor of Social Work	B.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต	สส.ม.	Master of Social Work	M.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สส.ด.	Doctor of Social Work	D.S.W.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๙	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์			
	สารสนเทศศาสตรบัณฑิต	สท.บ.	Bachelor of Information Science	B.I.S.
	สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต	สท.ม.	Master of Information Science	M.I.S.
	สารสนเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สท.ด.	Doctor of Information Science	D.I.S.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๒	ประเภทปฏิบัติการ			
๓.๒.๑	เทคโนโลยีบัณฑิต	ทล.บ.	Bachelor of Technology	B.Tech.
	เทคโนโลยีมหาบัณฑิต	ทล.ม.	Master of Technology	M.Tech.
๓.๒.๒	อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	อส.บ.	Bachelor of Industrial Technology	B.Ind.Tech.
	อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	อส.ม.	Master of Industrial Technology	M.Ind.Tech.

ข้อ ๗ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องกำหนดชื่อปริญญา ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๒๒
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

๑ ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

ชื่อสาขาวิชา

(๑) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

(๒) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๒.๑ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

ภาษาไทย : วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม)
วท.บ. (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม)

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Science (Environmental Science and Technology)
B.S. or B.Sc. (Environmental Science and Technology)

๒.๒ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาษาไทย : วิทยาศาสตรบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
วท.บ. (การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Science (Environmental and Natural Resource Management)
B.S. or B.Sc. (Environmental and Natural Resource Management)

<u>หมายเหตุ</u> มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม จะเน้นองค์ความรู้เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาอาจแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ตามวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน แต่ให้มีผลการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมฉบับนี้

๓ ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

๓.๑ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม หมายถึง สาขาวิชาที่มีการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์กายภาพ เทคโนโลยี และนิเวศวิทยา ในลักษณะที่เป็นพหุวิทยาการ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไข ป้องกัน และการจัดการปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการศึกษาทางด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตสามารถประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับ

การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม การควบคุมและป้องกันมลพิษ ทั้งในสถานประกอบการหรือชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการทำงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านสิ่งแวดล้อม การตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมถึงมีพื้นฐานความรู้อย่างเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

๓.๒ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สาขาวิชาที่มีการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิทยาศาสตร์กายภาพ และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยเน้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในลักษณะบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปใช้ในการป้องกัน แก้ไข และการจัดการปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

๔ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของทั้ง ๒ สาขาวิชาใช้คุณลักษณะเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

๔.๒ มีความรอบรู้ในศาสตร์สิ่งแวดล้อมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อย่างกว้างขวางและเป็นระบบ และสามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๔.๓ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้ในศาสตร์สิ่งแวดล้อม

๔.๔ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๔.๕ สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ในทุกระดับอย่างเหมาะสม

๔.๖ มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๔.๗ มีความสามารถด้านการวิจัย

๕ มาตรฐานผลการเรียนรู้

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๕ ด้าน ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

(๑) มีความซื่อสัตย์สุจริต

(๒) มีระเบียบวินัย

(๓) มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

(๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

(๕) เคารพสิทธิ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพและตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม

๕.๒ ความรู้

(๑) มีความรู้หลักการและทฤษฎีที่สัมพันธ์กัน ในศาสตร์สิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ได้แก่ หลักการทางสิ่งแวดล้อม มลพิษสิ่งแวดล้อมและการควบคุม การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม การวิจัยทางสิ่งแวดล้อมและจริยธรรม

(๒) มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์อื่น เช่น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสามารถนำมาบูรณาการกับความรู้ในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

(๓) มีความรอบรู้และสามารถติดตามสถานการณ์และความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(๔) มีความรู้ใน กฎระเบียบ และข้อบังคับ รวมทั้งข้อกำหนดทางวิชาการ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

(๑) มีความสามารถในการค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(๒) สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสบการณ์ในภาคปฏิบัติ และผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจนั้น

(๓) สามารถประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) มีความรับผิดชอบต่อทั้งงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

(๒) สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ วัฒนธรรมองค์กรและจรรยาบรรณวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

(๔) มีความสามารถในการปรับตัวเชิงวิชาชีพและมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับบุคคลอื่น

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) สามารถระบุและนำเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการวิเคราะห์แปลความหมายและเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

(๒) สามารถสรุปประเด็นและสามารถสื่อสารรวมทั้งเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) สามารถระบุ เข้าถึง และคัดเลือกแหล่งข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

(๔) สามารถติดตามความก้าวหน้าและมีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการสื่อสารที่เหมาะสม

(๕) มีทักษะในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม

๖ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗ โครงสร้างหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน หมวดวิชาเลือกเฉพาะด้าน หมวดวิชาเลือกเสรี และหมวดวิชาประสบการณ์ภาคสนาม โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร และหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชาให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

เนื่องจากสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมมีลักษณะงานที่หลากหลาย จึงต้องกำหนดเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวนหน่วยกิตตามโครงสร้างของแต่ละสาขาวิชา

๗.๒.๑ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

(๑) กลุ่มวิชาแกน* (วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์)

(๒) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์เฉพาะด้าน

๗.๒.๒ วิชาเฉพาะด้านบังคับ

(๑) กลุ่มวิชาพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม

(๒) กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

(๓) กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

(๔) กลุ่มวิชาการวิจัยและจริยธรรม

๗.๒.๓ วิชาเลือกเฉพาะด้าน

๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๔ หมวดวิชาประสบการณ์ภาคสนาม

การฝึกงานไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ชั่วโมง หรือสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

*ทั้งนี้ กำหนดให้เนื้อหาและเนื้อหาสาระหลักของหัวข้อรายวิชาเป็นตามข้อ ๘.๑ ของมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔

โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน โดยมีองค์ประกอบและหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๔ หน่วยกิต แบ่งเป็น

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต**
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	
กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า ๘๘ หน่วยกิต**
๒.๑ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	**ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต**
๒.๑.๑ กลุ่มวิชาแกน* (วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์)	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
- วิชาคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
- วิชาเคมีรวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๗ หน่วยกิต
- วิชาชีววิทยารวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๗ หน่วยกิต
- วิชาฟิสิกส์รวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
๒.๑.๒ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์เฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
ประกอบด้วย - วิชาเคมีวิเคราะห์ รวมปฏิบัติการ	
- วิชาเคมีอินทรีย์ รวมปฏิบัติการ	
- วิชาชีวเคมี รวมปฏิบัติการ	
- วิชาสถิติ	
๒.๒ วิชาเฉพาะด้านบังคับ	**ไม่น้อยกว่า ๓๗ หน่วยกิต**
กลุ่มวิชาพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
- วิชาด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมและการควบคุม	(ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต)
- วิชาด้านเทคโนโลยี	(ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต)
กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
กลุ่มวิชาการวิจัยและจริยธรรม	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเลือกเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต**
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	**ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต**

๔. หมวดวิชาประสบการณ์ภาคสนาม

การฝึกงานไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ชั่วโมง หรือ สหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน โดยมีองค์ประกอบและหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต**
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	
กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	(ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต**
๒.๑ วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	**ไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต**
๒.๑.๑ กลุ่มวิชาแกน* (วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์)	ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
- วิชาคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
- วิชาเคมีรวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๗ หน่วยกิต
- วิชาชีววิทยารวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๗ หน่วยกิต
- วิชาฟิสิกส์รวมปฏิบัติการ	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
๒.๑.๒ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์เฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต
ประกอบด้วย - วิชาเคมีวิเคราะห์	
- วิชาเคมีอินทรีย์	
- วิชาชีวเคมี	
- วิชาสถิติ	
๒.๒ วิชาเฉพาะด้านบังคับ	**ไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต**
กลุ่มวิชาพื้นฐานสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต
กลุ่มการวิจัยและจริยธรรม	ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเลือกเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต**
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	**ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต**

๔. หมวดวิชาประสบการณ์ภาคสนาม

การฝึกงานไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ชั่วโมง หรือสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

***** ทั้งนี้ กำหนดให้เนื้อหาและเนื้อหาสาระหลักของหัวข้อรายวิชาเป็นตามข้อ ๘.๑ ของมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔

๘ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยองค์ความรู้ (Body of knowledge) ที่มีเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องเรียนรู้ ๔ กลุ่ม เนื้อหาในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยหลักการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตร ต้องจัดให้มีจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา อย่างน้อยตามที่แต่ละสาขาวิชากำหนดไว้ในตารางที่ ๑ โดยรายละเอียดของสาระสำคัญของ ๒ สาขาวิชาเป็นดังนี้

ตารางที่ ๑ โครงสร้างหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา

หมวดวิชา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**๓๐**	**๓๐**
<u>หมวดวิชาเฉพาะด้าน</u>	**๘๘**	**๘๔**
<u>วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน</u>	**๓๙**	**๓๓**
- กลุ่มวิชาแกน (วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์)	๒๔	๒๔
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์เฉพาะด้าน	๑๕	๙
<u>วิชาเฉพาะด้านบังคับ</u>	**๓๗**	**๔๒**
๑) กลุ่มวิชาพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม	๖	๑๑
๒) กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	๑๕	๖
๓) กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม	๑๒	๒๑
๔) กลุ่มวิชาการวิจัยและจริยธรรม	๔	๔
<u>วิชาเลือกเฉพาะด้าน</u>	**๑๒**	**๙**
หมวดวิชาเลือกเสรี	**๖**	**๖**
หมวดวิชาประสบการณ์ภาคสนาม	ฝึกงานไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ชั่วโมง หรือสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต	ฝึกงานไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ชั่วโมง หรือสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
รวมจำนวนหน่วยกิต	**ไม่น้อยกว่า ๑๒๔ หน่วยกิต**	**ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต**

๘.๑ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

๑. กลุ่มวิชาพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยา หลักการทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมศึกษา เคมีสิ่งแวดล้อม

๒. กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต) โดยให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับมลพิษสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การป้องกันและการควบคุม

๒.๑ ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมและการควบคุม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต) โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมถึงสาเหตุที่มาของมลพิษทางน้ำ เสียง อากาศ ขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย หลักการควบคุมและแก้ไขมลพิษ การเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์มลพิษ และกำหนดให้แต่ละสถาบันเลือกที่จะเปิดสอนรายวิชาการควบคุมมลพิษอย่างน้อย ๑ สาขา (๖ หน่วยกิต) ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมสาขาการควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๕๕

๒.๒ ด้านเทคโนโลยี (มีหน่วยกิตอย่างน้อย ๖ หน่วยกิต) โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมเทคโนโลยีสะอาด การประเมินวัฏจักรชีวิต การนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการป้องกัน ลดและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม

๓. กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กฎหมาย เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง ระบบสารสนเทศทางสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการความขัดแย้งทางสิ่งแวดล้อม แนวทางและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. กลุ่มวิชาการวิจัยและจริยธรรม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ต่างๆ มาปรับใช้โดยผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการทำวิจัยหรือปัญหาพิเศษทางด้านสิ่งแวดล้อม และจริยธรรมสำหรับนักสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนรายวิชาที่กำหนดตามมาตรฐานวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุมสาขาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุมมลพิษมีความรู้เพียงพอในการประกอบวิชาชีพควบคุมดังกล่าว แต่ละหลักสูตร/สถาบันต้องกำหนดให้นักศึกษาที่จะเรียนรายวิชาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต้องมีความรู้ในด้านนิเวศวิทยา และหลักการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ส่วนนักศึกษาที่จะเรียนรายวิชาสำหรับการควบคุมมลพิษในด้านต่างๆ ต้องมีความรู้ในด้านนิเวศวิทยา หลักการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และหลักการควบคุมมลพิษ

๘.๒ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. กลุ่มวิชาพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมศึกษา เคมีสิ่งแวดล้อม

๒. กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต) โดยให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับมลพิษสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การป้องกันและการควบคุม

๓. กลุ่มวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กฎหมาย แนวทางและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า ดิน หิน แร่ธาตุและอากาศ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการพิบัติภัย การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระบบสารสนเทศทางสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการความขัดแย้ง การจัดการความเสี่ยง

๔. กลุ่มวิชาการวิจัยและจริยธรรม (มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต) ให้มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ต่างๆ มาปรับใช้โดยผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการทำวิจัยหรือปัญหาพิเศษทางด้านสิ่งแวดล้อม และจริยธรรมสำหรับนักสิ่งแวดล้อม

๙ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

การเรียนการสอนเป็นในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของแต่ละรายวิชาและแนะนำให้ผู้เรียนทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง นอกจากนี้ ยังเน้นการเชื่อมโยงและการนำแนวคิด หลักการและกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาทางสิ่งแวดล้อม โดยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาทดลองปฏิบัติจริงหรือใช้เครื่องมือต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการเฉพาะของสาขาวิชาที่ศึกษา รวมถึงให้ผู้เรียนได้รับการฝึกประสบการณ์ มีการมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีพัฒนาการทักษะการนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขา สำหรับกลยุทธ์การสอนของแต่ละสาขาวิชาใช้หลักการเดียวกัน โดยเน้นลักษณะการเรียนการสอนแบบการใช้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (Problem-based learning) และพื้นที่ศึกษา (Area-based learning) ที่ประยุกต์เข้ากับปรัชญาหลักของแต่ละสาขาวิชาเป็นกลยุทธ์หลักในการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยังมีการสอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม รูปแบบการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ทักษะในการทดลองวิจัยและการแก้ปัญหา มีความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะในการใช้ภาษาไทยและต่างประเทศ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ทั้งต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม

๑๐ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการทวนสอบ (พิสูจน์) เพื่อยืนยันว่าผู้จบการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา การทวนสอบควรจัดทำทั้งในระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร ในระดับรายวิชา เช่น การมีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบในการวัดผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของรายวิชา การประเมินข้อสอบ/การให้คะแนนโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก การแลกเปลี่ยนข้อสอบระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การสอบข้อสอบกลางของกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร เป็นการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพที่สะท้อนการบรรลุผลการเรียนรู้ในภาพรวมของหลักสูตร เช่น การสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายและ/หรือบัณฑิตใหม่ โดยการใช้แบบสอบถามหรือโดยการประชุมกลุ่มย่อย การสอบประมวลผลการเรียนรู้โดยรวมก่อนจบการศึกษา โดยใช้ข้อสอบของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษาหรือของกลุ่มเครือข่ายของสถาบันอุดมศึกษา และการสอบถามความพึงพอใจจากผู้จ้างงาน เป็นต้น

๑๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมในชั้นปีที่หนึ่ง ต้องจบการศึกษาพื้นฐานสายสามัญ (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ที่เรียนวิชาทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์ ผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือของมหาวิทยาลัยที่เข้าศึกษา ส่วนผู้เข้าศึกษาต่อเนื่องในระหว่างหลักสูตร จากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่า ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ

นักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องจากมหาวิทยาลัยอื่น สามารถมาเรียนบางรายวิชาในหลักสูตรนี้ แล้วโอนหน่วยกิตกลับไปยังมหาวิทยาลัยที่สังกัด ทั้งนี้การลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัยนั้น หลักสูตรของทั้งสองมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างน้อย

การเทียบโอนจากประสบการณ์จะต้องผ่านการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ต้องการเทียบโอน อย่างไรก็ตาม การเทียบโอนทั้งสองกรณีนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบอื่นๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่รับเทียบโอนด้วย

๑๒ อาจารย์และบุคลากรสนับสนุน

๑๒.๑ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมต้องมีจำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน จาก ๕ คน ต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือโททางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมหรือเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม โดยมีประสบการณ์ด้านการวิจัยและการสอนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์

ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถแนะนำหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้แก่นักศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ทั้งนี้ สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ คือ ๒๐:๑ เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและอาจารย์ในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และจัดให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs) รวมถึงผู้รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นอาจารย์พิเศษเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ต้องมีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน คือ ผู้ช่วยสอนประจำห้องปฏิบัติการที่มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ ทั้งเครื่องมือวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสามารถดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้น ซึ่งควรมีจำนวนเพียงพอและไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

๑๒.๒ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต้องมีจำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน คือ มีอย่างน้อย ๓ คน จาก ๕ คน ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในสาขาวิทยาศาสตร์ และต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือโททางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมหรือเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม โดยมีประสบการณ์ด้านการวิจัยและการสอนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี มีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศและรูปแบบของการศึกษาที่เหมาะสม เข้าใจและสามารถแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรและการประกอบวิชาชีพให้แก่นักศึกษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ทั้งนี้ สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ คือ ๒๐:๑ เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและอาจารย์ในการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และจัดให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคการศึกษา ภาคเอกชน ภาคประชาชน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้ององค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs) รวมถึงผู้รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นอาจารย์พิเศษเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ต้องมีบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนคือ ผู้ช่วยสอนประจำห้องปฏิบัติการที่มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ ทั้งเครื่องมือวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสามารถดูแลบำรุงรักษาเบื้องต้น ซึ่งควรมีจำนวนเพียงพอและไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

๑๓ ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

หลักสูตรที่จัดการการเรียนการสอน ต้องมีทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างเพียงพอ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ได้แก่ สถานที่และทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์พร้อมอุปกรณ์ด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ต้องมีแหล่งและสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด ระบบคอมพิวเตอร์ สถาบันอุดมศึกษาต้องสำรวจความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นที่ต้องใช้ในหลักสูตรเป็นประจำทุกปี

และวางแผนจัดหาเพิ่มเติม ชดเชย หรือบริหารจัดการ พร้อมทั้งมีการกำกับดูแลการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๔ แนวทางในการพัฒนาอาจารย์

อาจารย์ใหม่จะต้องได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ผลการเรียนรู้ และเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในรายละเอียดหลักสูตร ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และวิธีการสอนแบบต่างๆ กลยุทธ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงวิธีการออกข้อสอบเพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์การศึกษา การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำรายละเอียดหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม เทคนิคการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้อาจารย์สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ ทั้งอาจารย์ใหม่และเก่าจะต้องได้รับการทบทวนฟื้นฟู และ/หรือพัฒนาความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้านวิชาชีพและด้านวิชาการ โดยอาจารย์แต่ละคนควรได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่าปีละ ๓๐ ชั่วโมง หรืออย่างน้อยเข้ารับการอบรมประมาณปีละ ๑ สัปดาห์

๑๕ การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยการกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

๘. อาจารย์ใหม่ของหลักสูตร (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

๙. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

๑๑. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

หรือ สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีที่ระบุในหมวดที่ ๑ – ๖ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ที่ ๑-๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตามตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ อย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๑๖ การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาสู่การปฏิบัติในหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมควรดำเนินการดังนี้

๑. พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

๒. สถาบันควรแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโดยมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตรอย่างน้อย ตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ (รายละเอียดของหลักสูตร)

๓. การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมตามข้อ ๒ นั้น ในหัวข้อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมแล้ว สถาบันอาจเพิ่มเติมผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือมีความเชี่ยวชาญพิเศษเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันหรือนายจ้างสนใจที่จะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐาน

ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา เพื่อให้เห็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตร

๔. จัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือฝึกงานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ที่แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตาม แบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ. ๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด

๕. สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือฝึกงานให้ชัดเจน

๖. สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอนุมัติแล้วต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อรับทราบภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอนุมัติ

๗. เมื่อสภาสถาบันอนุมัติตามข้อ ๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือฝึกงาน ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชา

๘. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๙. เมื่อครบรอบหลักสูตร (เช่น หลักสูตร ๔ ปี ครบรอบหลักสูตรคือ ๕ ปี) ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา แล้ววิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗ การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

****

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๗๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาในต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความพร้อมด้านวิชาการดำเนินการจัดการศึกษาในต่างประเทศ ได้อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับนานาชาติ รวมทั้ง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามมติในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาในต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

๓.๑ การจัดการศึกษาในต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาของไทย หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศโดยสถาบันอุดมศึกษาของไทย ทั้งการจัดการเรียนการสอน โดยสถาบันอุดมศึกษาของไทย หรือโดยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ทั้งนี้ยกเว้นการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก

๓.๒ สถาบันอุดมศึกษาของไทย หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัย ในกำกับและในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๓ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่มิใช่สถาบันอุดมศึกษาของไทย หมายรวมถึง หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาหรือวิจัย อาทิ สถาบันวิจัย สถาบันวิชาชีพเฉพาะทางชั้นสูง

ข้อ ๔ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ลักษณะการจัดการเรียนการสอนในต่างประเทศ หมายรวมวิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน โครงการ/กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยอาจจัดการศึกษาตามรูปแบบ ดังนี้

(๑) เป็นการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของไทย โดยได้รับปริญญาของไทย หรือ

(๒) เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยได้รับปริญญาของไทย และ/หรือปริญญาร่วม

ข้อ ๕ แนวทางการจัดการศึกษา

๕.๑ สถาบันอุดมศึกษาของไทยที่ไปจัดการศึกษาในต่างประเทศต้องเป็นสถาบันที่จัดตั้ง โดยถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทย และจัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐานและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย

๕.๒ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ต้องจัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้น ๆ และได้รับการรับรองวิทยฐานะโดยหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมอบหมายให้ทำหน้าที่ในประเทศนั้น ๆ

ข้อ ๖ การจัดการศึกษา

๖.๑ สถาบันอุดมศึกษาของไทยต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้น ๆ

๖.๒ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของไทยทำความตกลงร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา แล้วแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

ข้อ ๗ หลักสูตร/สาขาวิชา

๗.๑ หลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาของไทยเปิดสอนตามข้อ ๔ (๑) ต้องสอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่มีผลใช้บังคับในขณะนั้น และเกณฑ์มาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และต้องมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด กรณีเป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยได้รับปริญญาของไทย และ/หรือปริญญาร่วม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และกฎหมายตามข้อตกลงความร่วมมือ

๗.๒ สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องรายงานข้อมูลการจัดการศึกษา ได้แก่ จำนวนนักศึกษา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลหลักสูตร ข้อมูลอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และข้อมูลวิทยานิพนธ์ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ และติดตามกำกับดูแลการจัดการศึกษา

ข้อ ๘ การให้ปริญญาให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างทั้งสองสถาบัน

ข้อ ๙ กรณีสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในต่างประเทศอยู่ในวันก่อนที่ประกาศกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงนี้ในภาคการศึกษาถัดไป ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๙
เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๗๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐
ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐

เอกสารแนบท้าย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา เทคโนโลยี

ชื่อสาขาวิชา

(๑) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม

(๒) เทคโนโลยีอุตสาหการ/การผลิต

(๓) เทคโนโลยีโยธา/ก่อสร้าง

(๔) เทคโนโลยีไฟฟ้า

(๕) เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

(๖) เทคโนโลยีเครื่องกล

(๗) เทคโนโลยีเซรามิกส์

(๘) เทคโนโลยีอื่น ๆ

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย: เทคโนโลยีบัณฑิต (.....)

ทล.บ. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Technology (.....)

B.Tech. (.....)

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาวิชาเทคโนโลยี เป็นสาขาวิชาที่มีลักษณะเป็นหลักสูตร แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) ซึ่งมีการนำวิทยาศาสตร์ ไปประยุกต์ใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความชำนาญการเฉพาะทาง และเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

ปัจจุบันสาขาวิชาเทคโนโลยี ได้มีความหลากหลายและแตกแขนงเป็นสาขาเทคโนโลยีย่อยหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และความต้องการของสังคม จึงมีหลายสถาบันจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นองค์ความรู้ที่แตกต่าง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน ซึ่งหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลิตนักเทคโนโลยีระดับปริญญาตรีที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความรู้หลากหลายจากศาสตร์ต่าง ๆ มาผสมผสานเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีในลักษณะสหวิทยาการ บัณฑิตมีความสามารถด้านปฏิบัติงานที่นำความรู้ด้านทฤษฎีมาประยุกต์และมีความสามารถพัฒนางานทางเทคโนโลยีในอุตสาหกรรม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ รับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ สังคม และทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ และปฏิบัติตนภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเสียสละ

๔.๒ มีความรู้ภาคทฤษฎีและทักษะเชิงปฏิบัติ สมรรถนะในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมเพื่อการประกอบวิชาชีพ และการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

๔.๓ มีความใฝ่รู้ในองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาองค์ความรู้ที่ตนมีอยู่ให้สูงขึ้นไป เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาสังคมและประเทศชาติ

๔.๔ คิดเป็น ทำเป็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถเลือกวิธีแก้ไขปัญหา และประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

๔.๕ มีมนุษยสัมพันธ์และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถบริหารจัดการการทำงานได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกรักองค์กรและเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

๔.๖ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และศัพท์ทางเทคนิคในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นอย่างดี

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ สะท้อนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ เข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทย ตระหนักในคุณค่าของระบบคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต

๕.๑.๒ มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

๕.๑.๓ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับ ความสำคัญ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๕.๑.๔ สามารถวิเคราะห์และประเมินผลกระทบจากการใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีต่อบุคคล องค์กรสังคม และสิ่งแวดล้อม

๕.๑.๕ มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงเข้าใจถึงบริบททางสังคมของวิชาชีพเทคโนโลยีในแต่ละสาขาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๕.๒ ความรู้

๕.๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พื้นฐานการบริหารจัดการและเศรษฐศาสตร์ เพื่อการประยุกต์ใช้กับงานทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี

๕.๒.๒ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการที่สำคัญ ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ในเนื้อหาของสาขาวิชาเฉพาะด้านทางเทคโนโลยี

๕.๒.๓ มีความรู้ในวิธีการและการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมในการทำงาน

๕.๒.๔ สามารถบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๕.๒.๕ สามารถใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาของตนในการประยุกต์แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจริงได้

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี

๕.๓.๒ สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการทางด้านเทคโนโลยี

๕.๓.๓ สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๔ มีจินตนาการและมีความยืดหยุ่นในการปรับใช้องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการพัฒนานวัตกรรมหรือต่อยอดองค์ความรู้จากเดิมได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๓.๕ สามารถสืบค้นข้อมูลและแสวงหาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีสื่อสารต่อสังคมได้ในประเด็นที่เหมาะสม

๕.๔.๒ สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์เชิงสร้างสรรค์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ

๕.๔.๓ สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีทั้งของตนเองและสอดคล้องกับทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๕.๔.๔ รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบในการทำงานตามที่มอบหมาย ทั้งงานบุคคลและงานกลุ่มสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับความรับผิดชอบ และมีความรักองค์กร

๕.๔.๕ มีจิตสำนึกความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงานด้านเทคโนโลยีและการรักษาสภาพแวดล้อมพลังงาน

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดี

๕.๕.๒ มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๕.๓ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๔ มีทักษะในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูลทั้ง ทางวาจาและลายลักษณ์อักษร และการสื่อความหมาย การเลือกใช้สื่อในการนำเสนอที่เหมาะสม

๕.๕.๕ สามารถใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยี เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้

๕.๖ ทักษะการปฏิบัติงาน

๕.๖.๑ มีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

๕.๖.๒ มีทักษะในการบริหารจัดการ การวางแผน การบริหารความเสี่ยง รวมทั้งการปรับปรุงพัฒนาระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

๕.๖.๓ สามารถบูรณาการการเรียนรู้ร่วมกับการทำงาน

๕.๖.๔ มีทักษะปฏิบัติและความสามารถในการทำงานรูปแบบโครงงาน (Project oriented)

๕.๖.๕ สามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี และวิชาประสบการณ์ภาคสนาม โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดและหน่วยกิต รวมทั้งหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศึกษา มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป

ในส่วนของหมวดวิชาเฉพาะ เนื่องจากสาขาเทคโนโลยีครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งด้านทฤษฎี-หลักการ-นวัตกรรม สู่การนำไปใช้งาน จึงกำหนดเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

(๑) วิชาเฉพาะพื้นฐาน หมายถึง วิชาที่เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนทางด้านเทคโนโลยี เช่น กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ กลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี (ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับสาขาเทคโนโลยี)

(๒) วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ที่จำเป็นต้องมีในแต่ละด้านของหลักสูตร บางหลักสูตรอาจกำหนดให้มีประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งอาจเป็นการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา โดยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะ เช่น กลุ่มวิชาบังคับทางเทคโนโลยี และกลุ่มวิชาเลือกทางเทคโนโลยี ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน

๗.๑ โครงสร้างหลักสูตรสาขาเทคโนโลยี (๔ ปี)

จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๗๒	หน่วยกิต

(โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต)

๒.๑ วิชาเฉพาะพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต

ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์
การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี
ฝึกปฏิบัติงานเทคโนโลยีพื้นฐาน
ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ
การจัดการอุตสาหกรรม
วัสดุอุตสาหกรรม

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาโครงงาน	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
๒.๓. วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ /วิชาบูรณาการการเรียนรู้ร่วมการทำงาน	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต

๗.๒ โครงสร้างหลักสูตรสาขาเทคโนโลยี (ต่อเนื่อง)

จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า	๗๒	หน่วยกิต
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต

(ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตรวมของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญาต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต)

๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๔๒	หน่วยกิต

(โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต)

๒.๑ วิชาเฉพาะพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต

(ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตรวมของกลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยีเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญาต้องไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต)

ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์
การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี
ฝึกปฏิบัติงานเทคโนโลยีพื้นฐาน
ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ
การจัดการอุตสาหกรรม
วัสดุอุตสาหกรรม

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า	๒๑	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขา	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาโครงงาน	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
๒.๓. วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ /วิชาบูรณาการการเรียนรู้ร่วมการทำงาน	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต

๘. เนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี

เนื้อหาสาระสำคัญของกลุ่มวิชาพื้นฐาน เป็นวิชาที่ครอบคลุมองค์ความรู้ที่เป็นสาระสำคัญทางด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วยกลุ่มความรู้ในแต่ละวิชาให้ครบถ้วนดังต่อไปนี้

๘.๑ เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์

การบริหารข้อมูล การใช้อินเทอร์เน็ต การสื่อสารสมัยใหม่ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมาใช้ในงานอุตสาหกรรม การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ

๘.๒ การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี

การพัฒนาบุคลากรในองค์กร การวางแผนและการบริหารการฝึกอบรม การพัฒนาตามสายอาชีพ (Career Planning) การสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม การจัดทำแผนการฝึกอบรม เทคนิคการนำเสนอและการสอนงานอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการฝึกอบรม การวัดประเมินผล การจัดทำเอกสารในการฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยากรหรือผู้สอนงาน

๘.๓ การฝึกปฏิบัติงานเทคโนโลยีพื้นฐาน

การฝึกปฏิบัติงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน การใช้เครื่องมือช่างพื้นฐาน เครื่องมือร่างแบบ เครื่องมือวัดเบื้องต้น งานวางแบบชิ้นงาน งานตะไบ งานเลื่อย งานสกัด งานลับดอกสว่าน งานเจาะ งานทำเกลียวด้วยมือ งานไฟฟ้าเบื้องต้น และงานเชื่อมโลหะเบื้องต้น

<u>หมายเหตุ</u> กรณีสาขาวิชาเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานด้านอุตสาหกรรม ให้พัฒนาเนื้อหาความรู้ในวิชานี้ได้ โดยผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

๘.๔ ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ

หลักการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระเบียบปฏิบัติและกฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ระบบมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หลักการและเทคนิคที่เกี่ยวกับความปลอดภัย และอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ

๘.๕ การจัดการอุตสาหกรรม

พื้นฐานของการบริหารจัดการ ศาสตร์และศิลป์ของการจัดการในอุตสาหกรรม โครงสร้างองค์กรและการกำหนดนโยบาย การวางแผนการควบคุมติดตามและประเมินผลในงานอุตสาหกรรม การจัดการคุณภาพ จิตวิทยาอุตสาหกรรม การวางแผนด้านปัจจัยสนับสนุน การจัดการโลจิสติกส์ เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม การควบคุมทางด้านงบประมาณและการเงิน ต้นทุนค่าใช้จ่าย และการบริหารความเสี่ยง

๘.๖ วัสดุอุตสาหกรรม

พื้นฐานของวัสดุอุตสาหกรรม ประเภทของวัสดุ คุณสมบัติของวัสดุ ส่วนประกอบและประโยชน์ของวัสดุ หลักการผลิตและกระบวนการผลิตวัสดุอุตสาหกรรม การประยุกต์ใช้งานของวัสดุ วัสดุใหม่ทางอุตสาหกรรม รวมทั้งวัสดุกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระกลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยีกับสาขาวิชาเทคโนโลยีต่าง ๆ

สาขาวิชาเทคโนโลยีต่างๆ / กลุ่มวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี	(๑) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	(๒) เทคโนโลยีอุตสาหการ/การผลิต	(๓) เทคโนโลยีโยธา/ก่อสร้าง	(๔) เทคโนโลยีไฟฟ้า	(๕) เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์	(๖) เทคโนโลยีเครื่องกล	(๗) เทคโนโลยีเซรามิกส์	(๘) เทคโนโลยีอื่น ๆ
๑. เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์	○	○	○	●	●	○	○	
๒. การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี	●	○	●	●	●	●	●	
๓. การฝึกปฏิบัติงานเทคโนโลยีพื้นฐาน	●	●	●	●	●	●	●	
๔. ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ	●	●	●	●	●	●	●	
๕. การจัดการอุตสาหกรรม	●	●	○	○	○	●	●	
๖. วัสดุอุตสาหกรรม	○	●	●	○	○	○	●	

● สัมพันธ์มาก ○ สัมพันธ์

ความสัมพันธ์ของวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยีกับสาขาวิชาเทคโนโลยีต่าง ๆ นั้น เป็นการมุ่งเน้นการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับความสัมพันธ์ของแต่ละวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี และสาขาเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ข้างต้นให้ดำเนินการพิจารณาความสัมพันธ์ของวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยีกับสาขาวิชาเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ข้างต้นเพื่อจัดหลักสูตรโดยผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

๙. เนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขาวิชา

เนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขาที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต ต้องครอบคลุมองค์ความรู้ที่เป็นสาระสำคัญของลักษณะสาขาวิชา และประกอบด้วยกลุ่มความรู้เฉพาะทาง โดยสถาบันนำองค์ความรู้เป็นพื้นฐานไปพัฒนาเป็นรายวิชาและ/หรือเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มเทคโนโลยีเฉพาะสาขาวิชา

กรณีหลักสูตรต่อเนื่อง เนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขากำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ทั้งนี้องค์ความรู้ที่เป็นสาระสำคัญของลักษณะสาขาวิชาเมื่อรวมกับระดับอนุปริญญาหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแล้ว ต้องครอบคลุมองค์ความรู้ของสาขาวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขาตามที่กำหนด

องค์ความรู้ของสาขาวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขา มีดังต่อไปนี้

๙.๑ สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ประกอบด้วย

๙.๑.๑ กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยี

๙.๑.๒ กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยี

๙.๑.๓ กลุ่มความรู้ด้านการประกอบการอุตสาหกรรม

๙.๒ สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ/การผลิต ประกอบด้วย

๙.๒.๑ กลุ่มความรู้ด้านกระบวนการออกแบบการผลิตและการควบคุม

๙.๒.๒ กลุ่มความรู้ด้านระบบควบคุมการผลิตแบบอัตโนมัติ

๙.๒.๓ กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต

๙.๒.๔ กลุ่มความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตและการจัดการอุตสาหกรรม

๙.๓ สาขาวิชาเทคโนโลยีโยธา/ก่อสร้าง ประกอบด้วย

๙.๓.๑ กลุ่มความรู้ด้านวัสดุก่อสร้างและการทดสอบ

๙.๓.๒ กลุ่มความรู้ด้านเทคนิคก่อสร้างและการบริหารงาน

๙.๓.๓ กลุ่มความรู้ด้านเขียนแบบและประมาณราคา

๙.๓.๔ กลุ่มความรู้ด้านอุปกรณ์อาคารและงานระบบ

๙.๓.๕ กลุ่มความรู้ด้านกลศาสตร์โครงสร้างและการออกแบบ

๙.๔ สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า ประกอบด้วย

๙.๔.๑ กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีไฟฟ้า

๙.๔.๒ กลุ่มความรู้ด้านระบบไฟฟ้า

๙.๔.๓ กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบไฟฟ้า

๙.๔.๔ กลุ่มความรู้ด้านการวัดไฟฟ้า

๙.๕ สาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย

๙.๕.๑ กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

๙.๕.๒ กลุ่มความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์

๙.๕.๓ กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบวงจรอิเล็กทรอนิกส์

๙.๖ สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล ประกอบด้วย

๙.๖.๑ กลุ่มความรู้ด้านพลังงานความร้อนของไหล

๙.๖.๒ กลุ่มความรู้ด้านกลศาสตร์ประยุกต์

๙.๖.๓ กลุ่มความรู้ด้านพลศาสตร์และการควบคุม

๙.๖.๔ กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยียานยนต์

๙.๖.๕ กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีการติดตั้งและซ่อมบำรุง

๙.๗ สาขาวิชาเทคโนโลยีเซรามิกส์ ประกอบด้วย

๙.๗.๑ กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานด้านเซรามิกส์

๙.๗.๒ กลุ่มความรู้ด้านการขึ้นรูปเซรามิกส์

๙.๗.๓ กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบเซรามิกส์

๙.๗.๔ กลุ่มความรู้ด้านการวิจัย

๙.๗.๕ กลุ่มความรู้ด้านการจัดการอุตสาหกรรม

๙.๘ สาขาวิชาเทคโนโลยีอื่น ๆ

เนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขาสำหรับสาขาเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ข้างต้นให้ดำเนินการพัฒนากลุ่มความรู้และเนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขานั้น ๆ โดยผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

๑.กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยี (Knowledge Base Technology) แนวคิดและหลักการวิเคราะห์ต้นทุน (Cost Analysis) การวางแผนและควบคุมการผลิตในอุตสาหกรรม (Production Planning Control) แนวคิดและหลักการการบริหารคุณภาพ (Quality Management) หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)
๒. กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technology) **ให้เลือกเทคโนโลยีอย่างน้อย ๑ หัวข้อ** ๒.๑ เทคโนโลยีไฟฟ้า ๒.๒ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ๒.๓ เทคโนโลยีก่อสร้าง ๒.๔ เทคโนโลยีเครื่องกล ๒.๕ เทคโนโลยีอุตสาหการ ๒.๖ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ๒.๗ เทคโนโลยีพลังงาน ๒.๘ เทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์ ๒.๙ เทคโนโลยีเซรามิกส์ ๒.๑๐ เทคโนโลยีแม่พิมพ์ ๒.๑๑ เทคโนโลยีอื่นๆ
๓. กลุ่มความรู้ด้านการประกอบการอุตสาหกรรม (Industrial Enterprises) แนวคิดและหลักการจัดการ การบริหารองค์กร (Organization Management) หลักการบริหารโครงการและการจัดการโครงการ(Project Management) แนวคิดและหลักการการบริหารการเงินและบัญชี (Financial and Accounting Management) รวมถึงการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Business Management)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ/การผลิต

๑. กลุ่มความรู้ด้านกระบวนการออกแบบการผลิตและการควบคุม (Production Design and Control) การเขียนแบบอุตสาหกรรม (Industrial Drawing) กระบวนการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer Aids Design: CAD) คอมพิวเตอร์ช่วยในการผลิต (Computer Aids Manufacturing: CAM)
๒.กลุ่มความรู้ด้านระบบควบคุมการผลิตแบบอัตโนมัติ (Automation Control) ระบบควบคุมการผลิตแบบอัตโนมัติ (Automation Control For Manufacturing) เทคโนโลยีเครื่องจักรกลอัตโนมัติ (Computer Numerical Control: CNC)
๓. กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต (Production Technology) โลหะวิทยาและกระบวนการทางความร้อน (Metallurgy and Heat Treatment) การทดสอบวัสดุ (Material Testing) กรรมวิธีการผลิต (Manufacturing Process) เครื่องมือวัดและมาตรวิทยา (Measurement and Metrology)
๔. กลุ่มความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตและการจัดการอุตสาหกรรม (Productivity and Management) หลักการวางแผนและควบคุมการผลิตในอุตสาหกรรม (Production Planning and Control) หลักการการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ในงานอุตสาหกรรม การศึกษางาน (Work Study) เช่น หลักการศึกษาเวลาและการเคลื่อนไหว การวิเคราะห์และประยุกต์ หลักการประหยัดการเคลื่อนไหว การวิเคราะห์การทำงานโดยใช้แผนภูมิชนิดต่าง ๆ เป็นต้น แนวคิดและหลักการการวางผังโรงงาน (Plant Layout) แนวคิดและหลักการระบบโลจิสติกส์ (Logistic) การจัดการการผลิตสมัยใหม่ (Modern Manufacturing Management) หลักการจัดการการซ่อมบำรุงในอุตสาหกรรม (Maintenance)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีโยธา/ก่อสร้าง

๑.กลุ่มความรู้ด้านวัสดุก่อสร้างและการทดสอบ (Construction Materials and Testing) วัสดุก่อสร้างอาคารและการทดสอบ (Building Construction Materials and Testing) คอนกรีตและการทดสอบ (Concrete Technology and Testing)
๒.กลุ่มความรู้ด้านเทคนิคก่อสร้างและการบริหารงาน (Construction Techniques and Management) การสำรวจเพื่อการก่อสร้าง (Construction Surveying) เทคนิคก่อสร้างอาคาร (Building Construction Techniques) การตรวจและการควบคุมงานก่อสร้าง (Construction Controls and Inspections) การบริหารงานก่อสร้าง (Construction Management)
๓.กลุ่มความรู้ด้านการเขียนแบบและการประมาณราคา (Drawing and Estimating) การเขียนแบบก่อสร้าง (อาคารพาณิชย์) (Construction Drawing) การเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์ (Construction Drawing by Computer Program) การประมาณราคาก่อสร้าง (Construction Cost Estimating)
๔.กลุ่มความรู้ด้านอุปกรณ์อาคารและงานระบบอาคาร (Building Equipment and System Management) อุปกรณ์อาคารและการบริหารจัดการงานระบบอาคาร (Building Equipment and System Management) ระบบสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมในอาคาร (Building Sanitary and Environment)
๕.กลุ่มความรู้ด้านกลศาสตร์โครงสร้างและการออกแบบ (Structural and Design) กลศาสตร์วิศวกรรม (Engineering Mechanics) กลศาสตร์วัสดุ (Mechanics of Materials) การวิเคราะห์โครงสร้าง (Structural Analysis) การออกแบบโครงสร้างอาคาร (Design of Building Structures) ปฐพีกลศาสตร์และการทดสอบ (Soil Mechanics and Laboratory)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า

๑. กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีไฟฟ้า (Basic Electrical Technology) วงจรไฟฟ้ากระแสตรง (DC Electric Circuit) วงจรไฟฟ้ากระแสสลับ (AC Electric Circuit) อุปกรณ์และวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Devices and Circuit) การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Programming)
๒. กลุ่มความรู้ด้านระบบไฟฟ้า (Electrical System) เครื่องกลไฟฟ้า (Electrical Machine) การส่งจ่ายกำลังไฟฟ้า (Power Transmission) เทคโนโลยีไฟฟ้าแรงสูงและการป้องกัน (High Voltage and Protection Technology)
๓. กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบไฟฟ้า (Electrical Design) การเขียนแบบไฟฟ้า (Electrical Drawing) การออกแบบระบบไฟฟ้า และแสงสว่าง (Electrical System and illumination Design)
๔. กลุ่มความรู้ด้านการวัดไฟฟ้า (Electrical Measurement) การวัดและเครื่องมือวัดไฟฟ้า (Electrical Measurement and Instrument) การวัดอุตสาหกรรม (Industrial Instrumentation)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

๑. กลุ่มความรู้ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ (Basic Electronics Technology) วงจรไฟฟ้ากระแสตรง (DC Electric Circuit) วงจรไฟฟ้ากระแสสลับ (AC Electric Circuit) อุปกรณ์และวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Devices and Circuit) การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Programming) การวัดและเครื่องมือวัดไฟฟ้า (Electrical Measurement and Instrument)
๒. กลุ่มความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics) วงจรดิจิทัล (Digital Circuit) ไมโครโปรเซสเซอร์ (Microprocessor) ไมโครคอนโทรลเลอร์ (Microcontroller)
๓. กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics circuit Design) การเขียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Drawing) วงจรอิเล็กทรอนิกส์ชั้นสูง (Advance Electronic Circuit)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล

๑. กลุ่มความรู้ด้านพลังงานความร้อนของไหล (Thermodynamics) พลังงาน (Energy) ความร้อน (Thermo) การถ่ายเทความร้อน (Heat Transfer)
๒. กลุ่มความรู้ด้านกลศาสตร์ประยุกต์ (Applied Mechanical) การเขียนแบบเครื่องกล (Mechanical Drawing) กลศาสตร์วิศวกรรม (Mechanical for Engineer) ชิ้นส่วนเครื่องจักรและออกแบบเครื่องจักรกล (Part Assembly Machine and Machine Design)
๓. กลุ่มความรู้ด้านพลศาสตร์และการควบคุม (Dynamics and Control) พลศาสตร์ (Dynamics) การสั่นสะเทือน (Mechanical Vibrations) การควบคุมระบบนิวเมติก/ไฮดรอริค (Pneumatics and Hydraulic Control) การควบคุมอัตโนมัติ (Automation Control)
๔. กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยียานยนต์ (Automotive Technology) เทคโนโลยียานยนต์พื้นฐาน (Basic Automotive Technology) เทคโนโลยียานยนต์สมัยใหม่ (Modern Automotive Technology)
๕. กลุ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีการติดตั้งและซ่อมบำรุง (Maintenance - Machinery) การติดตั้ง การบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล (Maintenance - Machinery) การหล่อลื่น (Lubrication) ไฟฟ้าอุตสาหกรรม (Industrial Electronics)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีเซรามิกส์

๑. กลุ่มความรู้พื้นฐานด้านเซรามิกส์ (Fundamentals of Ceramics) วัตถุดิบเซรามิกส์ (Ceramic Raw materials) เนื้อเซรามิกส์ (Ceramic Bodies) เคลือบเซรามิกส์ (Ceramic Glaze) เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์เซรามิกส์ (Tools, Machines and Equipment for Ceramics) เตาเผาและการเผาเซรามิกส์ (Ceramic Firing and Kiln)
๒. กลุ่มความรู้ด้านการขึ้นรูปเซรามิกส์ (Ceramic Forming) การขึ้นรูปอิสระ (Free forming) การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน (Throwing) การขึ้นรูปด้วยใบมีด (Jiggering) การขึ้นรูปด้วยการหล่อ (Casting)
๓. กลุ่มความรู้ด้านการออกแบบเซรามิกส์ (Ceramic Design) การเขียนแบบเทคนิค (Technical Drawing) การออกแบบผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ (Ceramic Product Design) การตกแต่งผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ (Ceramic Product Decoration)
๔. กลุ่มความรู้ด้านการวิจัยเซรามิกส์ (Ceramic Research) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) การทดสอบและวิเคราะห์ทางเซรามิกส์ (Testing and analysis of ceramics)
๕. กลุ่มความรู้ด้านการจัดการอุตสาหกรรมเซรามิกส์ (Industrial Management of Ceramic) การควบคุมคุณภาพทางเซรามิกส์ (Quality Control of ceramics) การเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรม (Industrial Entrepreneur)

เนื้อหาสาระกลุ่มวิชาเฉพาะสาขาวิชาเทคโนโลยีอื่นๆ

กลุ่มความรู้และเนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาเฉพาะสำหรับสาขาเทคโนโลยีอื่น ๆ ให้ดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามระเบียบของแต่ละสถาบัน

๑๐. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

๑๐.๑ กลยุทธ์การสอน

การเรียนการสอนควรเป็นลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบรรยายถึงเนื้อหาหลักของแต่ละวิชา โดยแสดงการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในเชิงวิเคราะห์ และเน้นให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานกระตุ้นให้เกิดความคิดตามหลักของเหตุและผล พยายามชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจหรือการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ทำการทดลองปฏิบัติการจริงและมีโอกาสใช้เครื่องมือด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เรียน ในกระบวนการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งในและนอกห้องเรียน มีการมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการพัฒนาค้นหาความรู้แล้วมานำเสนอเพื่อสร้างทักษะในการอภิปรายนำเสนอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน นอกจากนี้ ควรสอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม รูปแบบการเรียนการสอนต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ทักษะในการทดลองวิจัยและการแก้ปัญหามีความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเองและวิชาชีพ

๑๐.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

หลักสูตรที่เปิดดำเนินการต้องมีกลยุทธ์การประเมินผล และทวนสอบว่าเกิดผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างน้อย ๕ ด้าน (ในข้อ ๕) เพื่อนำมาปรับปรุงลักษณะการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับที่ต้องการ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า และระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) การประเมินผลของแต่ละรายวิชาเป็นความรับผิดชอบของผู้สอน เช่น การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ การสอบปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรม การให้คะแนนโดยผู้ร่วมงาน รายงานกิจกรรม แฟ้มผลงานการประเมินตนเองของผู้เรียน ส่วนการประเมินผลหลักสูตรเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณาจารย์และผู้บริหารหลักสูตร เช่น การประเมินข้อสอบ การเทียบเคียงข้อสอบกับสถานศึกษาอื่น การสอบด้วยข้อสอบกลางของสาขาวิชา และการประเมินของสมาคมวิชาชีพ การประเมินผลมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต นอกจากจะเป็นทางด้านความรู้แล้ว การประเมินว่าบัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขก็เป็นสิ่งที่จำเป็น อาจารย์ผู้สอนอาจทำได้ด้วยการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาว่ามีคุณลักษณะตามที่ต้องการหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมิน นอกเหนือจากการประเมินที่ได้รับกลับมาจากผู้ประกอบการซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากที่นักศึกษาได้เรียนวิชาประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน/สหกิจศึกษา) หรือผู้จ้างงานหลังจากที่เป็นบัณฑิตจบออกไป และได้ใช้ชีวิตร่วมกับสังคมภายนอก นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลนักศึกษา อย่างน้อยให้เป็นไปตามประกาศดังนี้

๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๓) ประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

๑๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาต้องกำหนดระบบการทวนสอบเพื่อยืนยันว่าผู้จบการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ดังนี้

๑๑.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

สถาบันอุดมศึกษากำหนดระบบและกลไกการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการประเมินการสอนของผู้สอนและประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา รวมทั้งทวนสอบวิธีการวัดผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือในรายละเอียดวิชา

๑๑.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรอาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

๑) ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

๒) การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ

๓) การประเมินจากสถานศึกษาอื่นถึงระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ

๔) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในส่วนของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนตามหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

๕) มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ประกอบการ มาประเมินหลักสูตร หรือเป็นอาจารย์พิเศษเพื่อเพิ่มประสบการณ์ เรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

๑๒. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๒.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า สำหรับหลักสูตร ๔ ปี หรือ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรต่อเนื่อง

๒) ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนด

๑๒.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และ ระเบียบข้อบังคับตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๓. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๓.๑ อาจารย์ประจำต้องมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง แนวทางบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๓) แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๔) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๕) ข้อบังคับของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

๑๓.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๓.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาและมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๓.๔ ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

๑๓.๕ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ๑ : ๒๐

๑๔. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่สำคัญของสาขาวิชาทางเทคโนโลยี คือเครื่องมืออุปกรณ์และห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการเรียนการสอนของสาขาวิชา เนื่องจากนักศึกษาต้องมีประสบการณ์การใช้งานเครื่องมือ และอุปกรณ์ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการ วิธีการใช้งานที่ถูกต้อง และมีทักษะในการใช้งานจริง รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศทั้งห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และสื่อการสอนสำเร็จรูป เช่น วีดิทัศน์วิชาการ โปรแกรมการคำนวณ รวมถึงสื่อประกอบการสอนที่จัดเตรียมโดยผู้สอน ดังนั้น ต้องมีทรัพยากรขั้นต่ำเพื่อจัดการเรียนการสอน ดังนี้

๑๔.๑ มีห้องเรียนที่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเอื้อให้คณาจารย์สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๔.๒ มีห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และซอฟต์แวร์ที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียงต่อการเรียนการสอน รวมถึงห้องปฏิบัติการสำหรับการทำโครงงาน โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

๑๔.๓ ต้องมีเจ้าหน้าที่สนับสนุนดูแลสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกต้องตามกฎหมายที่พร้อมใช้ปฏิบัติงาน สำหรับใช้ประกอบการสอน

๑๔.๔ มีห้องสมุดหรือแหล่งความรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นความรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีหนังสือ ตำรา และวารสารในสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องในจำนวนที่เหมาะสม โดยจำนวนตำราที่เกี่ยวข้องต้องมีเพียงพอ

๑๔.๕ มีเครื่องมืออุปกรณ์ประกอบการเรียนวิชาปฏิบัติการระหว่างการเรียนการสอนในวิชาปฏิบัติการต่อจำนวนนักศึกษาในอัตราส่วนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ทรัพยากรขั้นต่ำเพื่อการเรียนการสอนของสาขาวิชาต้องมีความพร้อมอยู่ในที่ตั้งเดียวกับหลักสูตรที่ขอเปิดดำเนินการ

นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เป็นไปตาม

๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๕. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

๑๕.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะและหลักสูตรที่สอน รวมทั้งอบรมวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนการใช้และผลิตสื่อการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาการสอนของอาจารย์

๑๕.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๑๕.๓ มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๑๕.๔ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๑๕.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

๑๖. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด

๑๖.๑ สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในสาขา/สาขาวิชานี้ ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี โดยเสนอแนะตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของหลักสูตร ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ของหลักสูตร (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

หรือ สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมิน และรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีที่ระบุไว้ในหมวดที่ ๑ - ๖ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต

๑๖.๒ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๗. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีสู่การปฏิบัติ

กระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีสู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง เป็นดังนี้

๑๗.๑ ให้สถาบันพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี

๑๗.๒ สถาบันแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คนโดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน หากเป็นหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีควบคุมให้มีผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๑ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒ (รายละเอียดของหลักสูตร)

๑๗.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาใด ๆ ของสาขาเทคโนโลยี ตามข้อ ๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยี ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๗.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไวในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นวา แต่ละรายวิชา จะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชารวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๗.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๗.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันอนุมัติให้เปิดสอนแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติ

๑๗.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ ๑๗.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

๑๗.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได

๑๗.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตาม มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๘. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามเจตนารมณ์ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. ให้เพิ่มข้อความไว้ท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

"กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดจะจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในลักษณะอื่น สถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗ โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗" ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๓. ให้ถือว่าตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน ๑๒ ตัวบ่งชี้ (ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเคยกำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒) เป็นเพียงแนวทางเท่านั้น โดยสถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เอง ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีอิสระในการกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและ

รายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีที่ระบุไว้ในหมวดที่ ๑ – ๖ ของแต่ละหลักสูตร ตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ในระหว่างที่สถาบันอุดมศึกษายังไม่สามารถเสนอขอปรับตัวบ่งชี้ใหม่ได้แล้วเสร็จ ให้ใช้ตัวบ่งชี้เดิมก่อนได้ หรือหากหลักสูตรใดมีความประสงค์กำหนดตัวบ่งชี้แบบเดิมก็สามารถกระทำได้ กรณีหลักสูตรมีการปรับตัวบ่งชี้ใหม่ ให้นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

เอกสารแนบท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อเป็นเครื่องมือให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จที่เป็นวงจรคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ประกอบด้วย แนวทางการออกแบบหลักสูตร รายวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการรายงานผลการดำเนินการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน รายละเอียดปรากฏในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระและมีหลักในการกำหนดรายละเอียดของการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา จึงกำหนดเฉพาะเจตนารมณ์ที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและหลักสูตร ไว้ในเอกสาร มคอ. ๓ – ๗ ดังต่อไปนี้

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดแผนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การประเมินรายวิชา และกระบวนการปรับปรุง

มคอ. ๔ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification) หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายและรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ

ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังผลการเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

มคอ. ๕ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) หมายถึง รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาคหรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนารายวิชา

มคอ. ๖ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม

รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report) หมายถึง รายงานผลการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษา ว่าได้บรรลุผลการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษาในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุด ปัญหาด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมิน การฝึกของนักศึกษา/อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/พนักงานพี่เลี้ยง

มคอ. ๗ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report) หมายถึง การรายงานผลประจำปีการศึกษาโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร ตัวอย่างเช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปภาพรวมของรายงานผลของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การเทียบเคียงผลการดำเนินการกับมาตรฐานอื่นๆ ที่มีสรุปผลการประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การรายงานผลดังกล่าวจะส่งไปยังหัวหน้าภาควิชา/คณบดี และใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ และเป็นข้อมูลในการรับรองหลักสูตรจากผู้ประเมินภายนอกได้ด้วย

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ที่เป็นสากลและก้าวทันโลก เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ จึงออกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดนโยบายและเป้าหมายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ในทุกหลักสูตรและทุกระดับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ (Working Knowledge)

ข้อ ๒ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายโดยมีตัวชี้วัดและมีการประเมินผลที่ชัดเจน

ข้อ ๓ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อ ๔ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร กระบวนการ สื่อ และ/หรือสิ่งแวดล้อม ที่จะเปิดโอกาสและเสริมแรงจูงใจให้นิสิตนักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง

ข้อ ๕ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้น หรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ทางภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

กฎกระทรวง

การขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒ การรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ทำการสอนเพื่อให้ปริญญาชั้นใดและในสาขาวิชาใด ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

การรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้มีระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ได้รับการรับรอง

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดประสงค์จะขอรับการรับรองวิทยฐานะ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ทำการสอนเพื่อให้ปริญญาชั้นใดและในสาขาวิชาใด ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามแบบที่เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) สำเนาใบรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เคยได้รับมาแล้ว

(๓) หนังสือแสดงมติสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เห็นชอบให้ขอรับการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๔) หลักสูตรการเรียนการสอนในชั้นปริญญาและสาขาวิชาที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ ๔ เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๓ แล้ว ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอหรือเอกสารและหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งเป็นหนังสือให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ยื่นคำขอแก้ไขคำขอหรือจัดส่งเอกสารและหลักฐานให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ยื่นคำขอไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คำขอนั้นตกไป แล้วให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งเป็นหนังสือให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นทราบ

ในกรณีที่เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๕ เมื่อคณะกรรมการได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๔ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาคำขอและจัดทำคำแนะนำเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และในกรณีที่มีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

ในกรณีที่รัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้การรับรองหรือไม่รับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใด ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของรัฐมนตรี โดยในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าไม่สมควรรับรองให้แจ้งเหตุผลพร้อมกับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

ข้อ ๖ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดประสงค์จะขอรับการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ทำการสอนเพื่อให้ปริญญาชั้นใดและในสาขาวิชาใดต่อไป ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสองปีก่อนครบระยะเวลาการรับรองวิทยฐานะตามข้อ ๒ วรรคสอง

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่การพิจารณาไม่แล้วเสร็จก่อนครบระยะเวลาการรับรองวิทยฐานะ ให้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้รับการรับรองวิทยฐานะในชั้นปริญญาและในสาขาวิชาที่เคยได้รับการรับรองแล้วต่อไป

ข้อ ๗ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการรับรองวิทยฐานะในชั้นปริญญาและในสาขาวิชาที่ทำการสอนอยู่จนครบระยะเวลาตามที่ได้รับการรับรอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้การขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกอบกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงเพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๑๕ ก ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

กฎกระทรวง

การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

"การจัดการศึกษา" หมายความว่า การดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยการสอนหรือการวิจัยเพื่อให้ได้อนุปริญญา ปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต

"นอกสถานที่ตั้ง" หมายความว่า สถานที่จัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มิใช่สถานที่ตั้งตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ ๓ การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมิใช่การจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก

(๒) เป็นการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ

(๓) เป็นสาขาวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเชี่ยวชาญ

(๔) เป็นการจัดการศึกษาในหลักสูตรเดียวกับหลักสูตรเดิมที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับทราบและได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งแล้ว โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรดังกล่าวนั้นมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งรุ่น และยังมีการจัดการศึกษาหลักสูตรนั้นในสถานที่ตั้งอย่างต่อเนื่อง

(๕) เป็นหลักสูตรที่ได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรในระดับดีขึ้นไป ซึ่งประเมินโดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(๖) เป็นหลักสูตรที่ได้เปิดสอนในสถานที่ตั้งที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับคณะวิชา โดยให้ใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสุดท้ายของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากสามส่วน ดังต่อไปนี้

(ก) ผลการประเมินภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก

(ข) ด้านคุณภาพบัณฑิต ไม่ต่ำกว่าระดับดี

(ค) ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ไม่ต่ำกว่าระดับดี

(๗) มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรซึ่งมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

(๘) จัดสิ่งสนับสนุนทางการศึกษาที่มีมาตรฐานเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง

(๙) จัดให้มีการให้คำปรึกษาทางวิชาการ การแนะแนวอาชีพ การจัดบริการสวัสดิการนักศึกษาและบริการด้านอื่นให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง

(๑๐) มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ

(๑๑) มีระบบบริหารงานบุคคล ระบบการเงิน และระบบทะเบียนนักศึกษาที่เป็นระบบเดียวกับการจัดการศึกษาในสถานที่ตั้ง และสามารถตรวจสอบได้

(๑๒) ดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อ ๔ ในการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้ว ให้อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งยื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีรายละเอียดตามที่กำหนดในข้อ ๓ รวมทั้งรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาจัดการศึกษา

(๒) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิการเช่า หรือสิทธิในการใช้ที่ดินและอาคารที่จะใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่าระยะเวลาตามที่กำหนดใน (๑) พร้อมทั้งที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(๓) หลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๔) หลักฐานการให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ ๕ เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๔ แล้ว ในกรณีที่คำขอถูกต้องและมีเอกสารและหลักฐานครบถ้วน ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาโดยเร็ว

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือเอกสารหรือหลักฐานไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันทีหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอเพื่อให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการแจ้งดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทำเป็นหนังสือและระบุรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยังไม่ครบถ้วนให้ผู้ยื่นคำขอทราบพร้อมทั้งบันทึกการแจ้งดังกล่าวไว้

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งให้ทราบหรือตามที่ปรากฏในบันทึกที่จัดทำตามวรรคสอง ให้ส่งเรื่องคืนแก่ผู้ยื่นคำขอพร้อมแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ทราบด้วย

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาคำขอตามข้อ ๕ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับคำขอและเอกสารและหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว ในกรณีที่มีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอและเอกสารและหลักฐานเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอและเอกสารและหลักฐานไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาแนะนำให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องโดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หากผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขตามคำแนะนำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ ให้คำขอนั้นตกไป

ในกรณีที่คำขอจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่ผู้ยื่นคำขอได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาไม่อนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ข้อ ๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ยื่นคำขอทราบผลการพิจารณาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาอนุญาตหรือไม่อนุญาตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ เมื่อได้รับอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามข้อ ๖ แล้ว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องเริ่มจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาไม่เกินวันเริ่มต้นปีการศึกษาถัดไปนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตและแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เริ่มจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง อาจทำเป็นหนังสือขอขยายระยะเวลาจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายในระยะเวลาดังกล่าวเพื่อเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาอนุญาต โดยการพิจารณาอนุญาตขยายระยะเวลาให้กระทำได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา ทั้งนี้ หากไม่สามารถจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งหรือภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลา แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต่อไป

ข้อ ๙ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๔ และให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในข้อ ๓ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วจึงจะเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้

ข้อ ๑๐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต้องรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและรายชื่อนักศึกษาต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามแบบรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดปีการศึกษาและต้องเปิดเผยรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต่อสาธารณชน

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับรายงานผลการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและรายชื่อนักศึกษาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาตามวิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แล้วรายงานผลการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา หากผลการตรวจสอบและประเมินการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตามกฎกระทรวงนี้ ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งในหลักสูตรใดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคสอง คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเท่าที่จำเป็นก็ได้

ข้อ ๑๑ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ประสงค์จะเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งและแผนการจัดการศึกษาของนักศึกษาที่เหลืออยู่ก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าสามเดือน เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วจึงจะเลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาอนุญาตให้เลิกการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งในหลักสูตรใดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเท่าที่จำเป็นก็ได้

ข้อ ๑๒ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไปสำหรับหลักสูตรที่มีผลการประเมินในระดับผ่านจากการตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ข้อ ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งจากการตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไปพลางก่อน เมื่อได้ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นอีกครั้งหนึ่ง หากมีผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือไม่ผ่านการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต่อไป และให้นำความในวรรคสามของข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยยังไม่ได้รับการตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้ต่อไปพลางก่อน และให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น หากมีผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุง เมื่อได้ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นอีกครั้งหนึ่ง หากมีผลการประเมินในระดับผ่าน ให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติรับทราบผลการประเมินในระดับผ่านของหลักสูตรนั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งภายในระยะเวลาหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือไม่ผ่านการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต่อไป และให้นำความในวรรคสามของข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ การตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ให้ตรวจประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑

ความในข้อ ๑๐ มิให้นำมาใช้บังคับแก่การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีผลการประเมินการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งในระดับผ่านตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เลขที่รับ.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่)

คำขออนุญาตให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

เขียนที่ .....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

๑. ข้าพเจ้า.....ตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัย/สถาบัน/วิทยาลัย.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

๒. มีความประสงค์จะขออนุญาตในการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง โดยใช้สถานที่ คือ .... ในหลักสูตรดังต่อไปนี้

(๑) .....

(๒) .....

(๓) .....

๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้ว

(๑) โครงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีรายละเอียดตามที่กำหนดในข้อ ๓ รวมทั้งรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาจัดการศึกษา

(๒) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิการเช่า หรือสิทธิในการใช้ที่ดินและอาคาร ที่จะใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(๓) หลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๔) หลักฐานการให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)
อธิการบดี.....

เลขที่รับ.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่)

คำขออนุญาตให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

เขียนที่ .....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

๑. ข้าพเจ้า.....ตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัย/สถาบัน/วิทยาลัย.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์..... ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง โดยใช้สถานที่ คือ .... ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เป็นต้นไป ในหลักสูตรดังต่อไปนี้

(๑).....

(๒).....

(๓).....

๒. มีความประสงค์จะขออนุญาตเปลี่ยนแปลงสถานที่จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง เป็น ....

๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยแล้ว

(๑) โครงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีรายละเอียดตามที่กำหนดในข้อ ๓ รวมทั้งรูปแบบวิธีการ และระยะเวลาจัดการศึกษา

(๒) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ สิทธิการเช่า หรือสิทธิในการใช้ที่ดินและอาคารที่จะใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(๓) หลักฐานตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๔) หลักฐานการให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)
อธิการบดี.....

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานการอุดมศึกษา การผลิตบัณฑิตที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสียใหม่ เพื่อให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อความเหมาะสมเป็นปัจจุบัน สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายการเตรียมความพร้อมในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และเพื่อให้การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ และ มาตรา ๔๓(๙) ประกอบกับมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยมติที่ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไว้ดังนี้

๑. ประกาศฉบับนี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ยกเลิกความใน ๒. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒. ในประกาศนี้

รอบระยะบัญชี หมายความว่า รอบระยะเวลาบัญชีนับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม และสิ้นสุดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีถัดไป”

๓. ให้ยกเลิกความใน ๓. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๓. ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่รอบระยะบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป”

๔. ให้ยกเลิกความใน ๔. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๔. ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดทำแบบรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและแบบรายงานงบการเงินของกองทุนประเภทต่างๆ เมื่อสิ้นงวดบัญชีหนึ่งๆ ดังนี้

(๑) แบบ รกอ. ๕/๑ รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(๒) แบบ รกอ. ๕/๒ งบแสดงฐานะการเงินรวม

(๓) แบบ รกอ. ๕/๒.๑ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทั่วไป

(๔) แบบ รกอ. ๕/๒.๒ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทรัพย์สินถาวร

(๕) แบบ รกอ. ๕/๒.๓	งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนวิจัย
(๖) แบบ รกอ. ๕/๒.๔	งบแสดงฐานะการเงิน – กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี
(๗) แบบ รกอ. ๕/๒.๕	งบแสดงฐานะการเงิน – กองทุนพัฒนาบุคลากร
(๘) แบบ รกอ. ๕/๒.๖	งบแสดงฐานะการเงิน – กองทุนสงเคราะห์
(๙) แบบ รกอ. ๕/๒.๗	งบแสดงฐานะการเงิน – กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น
(๑๐) แบบ รกอ. ๕/๓	งบรายได้ค่าใช้จ่ายรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม
(๑๑) แบบ รกอ. ๕/๓.๑	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทั่วไป
(๑๒) แบบ รกอ. ๕/๓.๒	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทรัพย์สินถาวร
(๑๓) แบบ รกอ. ๕/๓.๓	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนวิจัย
(๑๔) แบบ รกอ. ๕/๓.๔	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี
(๑๕) แบบ รกอ. ๕/๓.๕	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนพัฒนาบุคลากร
(๑๖) แบบ รกอ. ๕/๓.๖	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนสงเคราะห์
(๑๗) แบบ รกอ. ๕/๓.๗	งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น
(๑๘) แบบ รกอ. ๕/๔	งบกระแสเงินสดรวม
(๑๙) แบบ รกอ. ๕/๕	หมายเหตุประกอบงบการเงิน
(๒๐) แบบ รกอ. ๕/๖	รายละเอียดรายได้
(๒๑) แบบ รกอ. ๕/๗	รายละเอียดค่าใช้จ่าย
(๒๒) แบบ รกอ. ๕/๘	รายละเอียดสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

๕. ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดที่ปรับปฏิทินการเปิดภาคการศึกษาเป็นเดือนสิงหาคมแล้ว ให้จัดทำบัญชีในเดือนมิถุนายน และกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วย

๖. การจัดทำงบการเงินตามระบบบัญชีกองทุนให้เป็นไปตามหลักการและวิธีการ ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

รองศาสตราจารย์คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

เอกสารแนบท้าย

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี
และรายงานงบการเงินประจำปี
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

แบบ รกอ. 5/1

<u>รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต</u>

เสนอ สภา.....(ระบุชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน).....

รายงานต่องบการเงิน

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของ (ระบุชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ .. .. 25.. งบรายได้ค่าใช้จ่ายรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม งบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ซึ่งรวมถึงงบการเงินแต่ละกองทุน หมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถาบันต่องบการเงิน

อธิการบดีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. .... ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารสถาบันพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชี

พิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของสถาบันเพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในของสถาบัน การตรวจสอบรวมถึง การประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารสถาบันใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหารสถาบัน รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของ (ระบุชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน) ณ วันที่ .. .. พ.ศ. 25.. และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. .... ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

(ลายมือชื่อ).....

(.....)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียนที่.....

ชื่อและที่ตั้งสำนักงาน.....

วันที่.....

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีความเห็นต่างจากรายงานแบบไม่มีเงื่อนไขให้ใช้รูปแบบรายงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีฯ กำหนด

แบบ รกอ. 5/2

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงินรวม

ณ วันที่ .... 25.. (ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้นักศึกษา		
ลูกหนี้อื่น		
สินค้าคงเหลือ		
รายได้ค้างรับ		
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เงินลงทุนระยะยาว		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		
ที่ดิน		
อาคาร		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์		
ยานพาหนะ		
หนังสือ		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นๆ		
เจ้าหนี้		
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
รายได้รับล่วงหน้า		
เงินประกันความเสียหาย		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
ทุนการศึกษาของนักศึกษาค้างจ่าย		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากรค้างจ่าย		
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรค้างจ่าย		
เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายแก่ผู้รับใบอนุญาต		
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร		
ภาระผูกพันผลประโยชน์บุคลากร		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
กองทุนทั่วไป		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น	_____	_____
รวมทุนจากผู้รับใบอนุญาต	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ทุนจากการได้รับบริจาค		
กองทุนทั่วไป		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น	_____	_____
รวมทุนจากการบริจาค	_____	_____
ทุนสะสม		
กองทุนทั่วไป		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น	_____	_____
รวมทุนสะสม	_____	_____
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....		
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.1

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทั่วไป

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้นักศึกษา		
ลูกหนี้อื่น		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
สินค้าคงเหลือ		
รายได้ค้างรับ		
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เงินลงทุนระยะยาว		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)

หนี้สินและเงินกองทุน

หนี้สินหมุนเวียน		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นๆ		
เจ้าหนี้		
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
รายได้รับล่วงหน้า		
เงินประกันความเสียหาย		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากรค้างจ่าย		
เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายแก่ผู้รับใบอนุญาต		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร		
ภาระผูกพันผลประโยชน์บุคลากร		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.2

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทรัพย์สินถาวร

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้อื่น		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ	_____	_____
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		
ที่ดิน		
อาคาร		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การศึกษาและสำนักงาน		
ยานพาหนะ		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	_____	_____
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้-กองทุนต่างๆ		
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		
.....	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.3

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนวิจัย

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ	_____	_____
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์เพื่อการวิจัย		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน.		
.....	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.4

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี

ณ วันที่ .... 25.. (ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
หนังสือ		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด		
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
รวมสินทรัพย์		
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
รวมหนี้สินหมุนเวียน		
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
.....		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		
รวมหนี้สิน		
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....		
รวมเงินกองทุน		
รวมหนี้สินและเงินกองทุน		

แบบ รกอ. 5/2.5

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนพัฒนาบุคลากร

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
……	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรค้างจ่าย		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
.....	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน…….	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.6

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนสงเคราะห์

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
……	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
ทุนการศึกษาของนักศึกษาค้างจ่าย		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
……	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน.....	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ. 5/2.7

(ชื่อสถาบัน)

งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น

ณ วันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินลงทุนชั่วคราว		
ลูกหนี้ - กองทุนต่าง ๆ	_____	_____
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
……	_____	_____
รวมสินทรัพย์	_____	_____
หนี้สินและเงินกองทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้		
เจ้าหนี้ - กองทุนต่าง ๆ		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	_____	_____
รวมหนี้สินหมุนเวียน	_____	_____
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
.....	_____	_____
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	_____	_____
รวมหนี้สิน	_____	_____
เงินกองทุน		
ทุนจากผู้รับใบอนุญาต		
ทุนจากการได้รับบริจาค		
ทุนสะสม		
ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน…… …	_____	_____
รวมเงินกองทุน	_____	_____
รวมหนี้สินและเงินกองทุน	_____	_____

แบบ รกอ 5/3

(ชื่อสถาบัน)..... .

งบรายได้ค่าใช้จ่ายรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
รายได้จากการดำเนินงาน :		
รายได้จากการเรียนการสอน [แบบ รกอ.5/6)]		
รายได้จากการวิจัย [แบบ รกอ.5/6)]		
รายได้จากการบริการทางวิชาการ [แบบ รกอ.5/6)]		
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	_____	_____
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
เงินอุดหนุนจากการวิจัย		
ดอกผลจากเงินบริจาค		
ค่าธรรมเนียม		
ค่าปรับ		
ค่าเช่ารับ		
.....	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายอาคารและสถานที่ (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา) [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายการเรียนการสอน [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายการบริหาร [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายในการวิจัย [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายในการบริการทางวิชาการ		
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร		
ทุนการศึกษาอาจารย์		
ทุนการศึกษาเจ้าหน้าที่		
ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาอาจารย์		
ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่		
รางวัลอาจารย์		
รางวัลเจ้าหน้าที่		

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ทุนการศึกษาของนักศึกษา		
รางวัลนักศึกษา		
ค่ารักษาพยาบาล		
เงินช่วยเหลือต่างๆ		
ค่าสมาชิกวารสาร		
ค่าเสื่อมราคา :		
อาคาร		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การวิจัย		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด		
ยานพาหนะ		
หนังสือ		
ค่าตัดจำหน่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน		
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม		
เงินสมทบกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร		
เงินค่าใช้จ่ายผลประโยชน์บุคลากร		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายงวดบัญชีนี้		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
หัก เงินผลประโยชน์จัดสรรให้ผู้รับใบอนุญาต	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.1

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทั่วไป

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
รายได้จากการดำเนินงาน :		
รายได้จากการเรียนการสอน [แบบ รกอ. 5/6]		
รายได้จากการบริการทางวิชาการ [แบบ รกอ. 5/6]		
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	_____	_____
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค		
ค่าเช่ารับ		
.....	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายอาคารและสถานที่ (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา) [แบบ รกอ.5/7]		
ค่าใช้จ่ายการเรียนการสอน [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายการบริหาร [แบบ รกอ.5/7)]		
ค่าใช้จ่ายในการบริการทางวิชาการ		
ค่าตัดจำหน่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน		
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม		
เงินสมทบกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร		
เงินค่าใช้จ่ายผลประโยชน์บุคลากร		
.....		
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายงวดบัญชีนี้		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน		

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
หักเงินชดใช้ยอดเดบิตในบัญชีทุนสะสม		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนหักเงินจัดสรรจากรายได้สุทธิของปีก่อน		
หักเงินจัดสรรจากรายได้สุทธิของปีก่อน		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น		
เงินผลประโยชน์จัดสรรให้ผู้รับใบอนุญาต (ถ้ามี)	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนหักเงินอุดหนุนจากทุนสะสมของกองทุนทั่วไป		
หักเงินอุดหนุนจากทุนสะสมของกองทุนทั่วไป(ถ้ามี)		
กองทุนทรัพย์สินถาวร		
กองทุนวิจัย		
กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี		
กองทุนพัฒนาบุคลากร		
กองทุนสงเคราะห์		
กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น		
	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.2

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทรัพย์สินถาวร

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป-เพื่อซื้อสินทรัพย์		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค		
ค่าเช่ารับ		
.....	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าเสื่อมราคา		
อาคาร		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์		
ยานพาหนะ		
ค่าตัดจำหน่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต (ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.3

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนวิจัย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการวิจัย [แบบ รกอ. 5/6]		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
เงินอุดหนุนจากการวิจัย		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค		
.....	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายในการวิจัย [แบบ รกอ. 5/7]		
ค่าเสื่อมราคา		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การวิจัย		
ค่าตัดจำหน่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต (ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.4

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค		
ค่าธรรมเนียม		
ค่าปรับ	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าสมาชิกวารสาร.....		
ค่าเสื่อมราคา		
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด		
หนังสือ		
ค่าตัดจำหน่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต (ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.5

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่ายและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนพัฒนาบุคลากร

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร :		
ทุนการศึกษาอาจารย์		
ทุนการศึกษาเจ้าหน้าที่		
ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาอาจารย์		
ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่		
รางวัลคณาจารย์		
รางวัลเจ้าหน้าที่		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต (ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.6

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนสงเคราะห์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ทุนการศึกษาของนักศึกษา		
รางวัลนักศึกษา		
ค่ารักษาพยาบาล		
เงินช่วยเหลือต่างๆ		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต(ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/3.7

(ชื่อสถาบัน)

งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

หน่วย : บาท

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้		
เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป		
เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป		
รายได้จากการบริจาค		
ดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ		
รายได้อื่น		
ดอกผลจากเงินบริจาค	_____	_____
รวมรายได้	_____	_____
ค่าใช้จ่าย		
ต้นทุนทางการเงิน และหรือดอกเบี้ยจ่าย		
.....		
ค่าใช้จ่ายอื่น		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่าย	_____	_____
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย		
ทุนสะสมต้นปี	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปีก่อนเงินชดใช้		
เงินชดใช้ยอดเดบิต (ถ้ามี) จากกองทุนทั่วไป	_____	_____
ทุนสะสมสิ้นปี	_____	_____

แบบ รกอ. 5/4

(ชื่อสถาบัน)

งบกระแสเงินสดรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย		
ปรับกระทบเป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคา		
ค่าตัดจำหน่าย		
สินค้าเหลือลดลง(เพิ่มขึ้น)		
ลูกหนี้-นักศึกษาลดลง(เพิ่มขึ้น)		
ลูกหนี้-อื่นลดลง(เพิ่มขึ้น)		
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าลดลง(เพิ่มขึ้น)		
รายได้ค้างรับลดลง(เพิ่มขึ้น)		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลง(เพิ่มขึ้น)		
เจ้าหนี้เพิ่มขึ้น(ลดลง)		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายแก่ผู้รับใบอนุญาตเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากรค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
ภาระผูกพันผลประโยชน์บุคลากรเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
ค่าใช้จ่ายในพัฒนาบุคลากรค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
ทุนการศึกษาของนักศึกษาค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากรเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
รายได้รับล่วงหน้าเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินประกันความเสียหายเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น(ลดลง)	_____	_____
เงินสดสุทธิรับ(จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน	_____	_____
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง(เพิ่มขึ้น)		
เงินลงทุนระยะยาวลดลง(เพิ่มขึ้น)		
ขาย(ซื้อ)สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง(เพิ่มขึ้น)	_____	_____
เงินสดสุทธิรับ(จ่าย)จากกิจกรรมลงทุน	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นๆ เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
รับเงิน(ชำระเงิน)กู้ยืมระยะสั้น		
เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
รับเงิน(ชำระเงิน)ยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาว		
รับเงิน(ชำระเงิน)กู้ยืมระยะยาว		
รับเงินลงทุนเพิ่ม		
รับเงินบริจาคที่ใช้ได้แต่ดอกผล		
เงินผลประโยชน์จ่ายให้ผู้รับใบอนุญาต	_____	_____
เงินสดสุทธิรับ(จ่าย)จากกิจกรรมจัดหาเงิน	_____	_____
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือต้นงวด	_____	_____
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือสิ้นงวด	_____	_____

แบบ รกอ. 5/5

ชื่อสถาบัน.....

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

.... 25..

หมายเหตุ 1 - ลักษณะของบัญชีเงินกองทุน

(ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)..... ใช้วิธีบัญชีเงินกองทุน (Fund Accounting) ซึ่งเป็นวิธีการบัญชีที่รับรองทั่วไปสำหรับสถาบันการศึกษา โดยมีเงินกองทุนทั่วไป เงินกองทุนทรัพย์สินถาวร เงินกองทุนวิจัย เงินกองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี เงินกองทุนพัฒนาบุคลากร เงินกองทุนสงเคราะห์ และเงินกองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น แต่ละกองทุนมีบัญชีดุลในตัวเอง (Self-Balancing) ซึ่งนำมาประกอบเป็นงบการเงินรวมได้ ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุนทรัพย์สินถาวร เว้นแต่ค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด หนังสือ และครุภัณฑ์และอุปกรณ์วิจัย ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี และค่าใช้จ่ายของกองทุนวิจัยตามลำดับ

หมายเหตุ 2 - นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เป็นหลักการบัญชีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เลือกใช้เป็นแนวปฏิบัติโดยได้พิจารณาตามความเหมาะสมของสถาบันนั้น เช่น

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

.....

.....

สินทรัพย์และค่าเสื่อมราคา

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนบันทึกในราคาทุนที่ได้มา

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุนที่เกี่ยวข้องตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลา ดังต่อไปนี้

อาคารถาวร	ร้อยละ	2.5	-	6.5	ต่อปี
อาคารชั่วคราว	ร้อยละ	6.5	-	12.5	ต่อปี
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์	ร้อยละ	20	-	25	ต่อปี
คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ร้อยละ	20	-	33	ต่อปี
หนังสือ	ร้อยละ	20	-	33	ต่อปี
ยานพาหนะ	ร้อยละ	12.5	-	20	ต่อปี

สินทรัพย์ทางปัญญาบันทึกในราคาทุน และตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

(ภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ หากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือสถาบันอาจเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมและเกณฑ์ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมในท้ายแบบ รกอ. 5/8)

การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

.....(.ให้ถือตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป).....

หมายเหตุ 3 - รายละเอียดของรายการในงบการเงิน

เป็นการเปิดเผยรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับรายการที่ปรากฏในงบการเงิน เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินกองทุนรวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์แก่ผู้รับใบอนุญาต(ถ้ามี) และการสำรองต่างๆ นอกเหนือจากที่กำหนดในแบบ รกอ.5/6-5/8

หมายเหตุ 4 -ภาระผูกพัน

เป็นการเปิดเผยภาระผูกพันที่เป็นพันธะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภาระผูกพันนี้อาจจะเป็นการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน การทำสัญญาผูกพันและข้อตกลงต่างๆ

หมายเหตุ 5 - หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า

เป็นการเปิดเผยหนี้สินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภายหน้า

หมายเหตุ 6 - เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เป็นการเปิดเผยเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น**ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน** แต่ก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น**ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน** เหตุการณ์นี้มีผลให้ต้องปรับปรุงงบการเงิน รวมทั้งเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น**ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน** โดยไม่มีผลต้องปรับปรุงงบการเงิน แต่ต้องเปิดเผยให้ทราบถึงสถานการณ์นั้นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เช่น ความเสียหายเนื่องจากไฟไหม้หรือน้ำท่วม**ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน** เป็นต้น

หมายเหตุอื่น ๆ(ถ้ามี)

เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่คาดว่าจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่ใช้งบการเงิน และให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และตามหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. .... ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

แบบ รกอ. 5/6

(ชื่อสถาบัน)

รายละเอียดรายได้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
รายได้จากการเรียนการสอน		
รายได้ค่าเล่าเรียนระดับปริญญาตรี		
รายได้ค่าเล่าเรียนระดับบัณฑิตศึกษา		
รายได้ค่าบำรุง		
รายได้ค่าธรรมเนียม		
รายได้ค่าปรับ		
.....	_____	_____
รวมรายได้จากการเรียนการสอน	_____	_____
รายได้จากการวิจัย		
เงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย		
รายได้ให้เช่าอุปกรณ์เพื่อการวิจัย		
รายได้จากผลงานวิจัย		
.....	_____	_____
รวมรายได้จากการวิจัย	_____	_____
รายได้จากการบริการทางวิชาการ		
รายได้ค่าลงทะเบียนสัมมนา		
รายได้ให้เช่าสถานที่จัดฝึกอบรม		
รายได้เป็นที่ปรึกษา		
.....	_____	_____
รวมรายได้จากการบริการทางวิชาการ	_____	_____

รายได้และผลประโยชน์อื่น ๆ

.....

แบบ รกอ. 5/7

(ชื่อสถาบัน)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ค่าใช้จ่ายอาคารและสถานที่		
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคาร		
ค่าไฟฟ้า น้ำประปา และอื่น ๆ		
ค่ารักษาความสะอาด		
ค่าเบี้ยประกันภัย		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่ายอาคารและสถานที่	_____	_____
ค่าใช้จ่ายการเรียนการสอน		
เงินเดือนและค่าจ้างอาจารย์ประจำ		
เงินเดือนและค่าจ้างอาจารย์พิเศษ		
ค่าวัสดุการศึกษา		
ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาการเรียนการสอน		
.....	_____	_____
รวมค่าใช้จ่ายการเรียนการสอน	_____	_____
ค่าใช้จ่ายการบริหาร		
เงินเดือนและค่าจ้างฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่		
ค่าเบี้ยประชุม		
ค่าตอบแทนกรรมการ		
ค่าตอบแทนที่ปรึกษา		
ค่าวัสดุสำนักงาน		
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์		
ค่าใช้จ่ายสื่อสาร		
ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง		
ค่าใช้จ่ายประชาสัมพันธ์		
ค่ารับรอง		
.....		
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	_____	_____
รวมค่าใช้จ่ายการบริหาร	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ค่าใช้จ่ายในการวิจัย		
ค่าตอบแทนผู้วิจัย		
ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิจัย		
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน		
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง		
ค่าเช่าสถานที่		
ค่าพิมพ์ผลงานวิจัย		
.....		
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	_____	_____
รวมค่าใช้จ่ายในการวิจัย	_____	_____

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

……

แบบ รกอ. 5/8

(ชื่อสถาบัน)
รายละเอียดสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .... 25..(ปีปัจจุบัน)

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ที่ดิน		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
อาคาร		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – อาคาร		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
อาคาร - สุทธิ	_____	_____
ครุภัณฑ์การศึกษา		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์การศึกษา		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ครุภัณฑ์การศึกษา - สุทธิ	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ครุภัณฑ์สำนักงาน		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์สำนักงาน		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ครุภัณฑ์สำนักงาน - สุทธิ	_____	_____
อุปกรณ์การศึกษา		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – อุปกรณ์การศึกษา		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
อุปกรณ์การศึกษา - สุทธิ	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
อุปกรณ์สำนักงาน		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – อุปกรณ์สำนักงาน		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
อุปกรณ์สำนักงาน - สุทธิ	_____	_____
ครุภัณฑ์ห้องอาหาร		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์ห้องอาหาร		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ครุภัณฑ์ห้องอาหาร - สุทธิ	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องพยาบาล		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องพยาบาล		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องพยาบาล - สุทธิ	_____	_____
ยานพาหนะ		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ยานพาหนะ		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ยานพาหนะ - สุทธิ	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด - สุทธิ	_____	_____
หนังสือ		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าเสื่อมราคาสะสม – หนังสือ		
ยอดต้นปี		
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
หนังสือ - สุทธิ	_____	_____

	25..(ปีปัจจุบัน)	25..(ปีที่ผ่านมา)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
ยอดต้นปี		
ยอดเพิ่มระหว่างปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
ค่าตัดจำหน่ายสะสม – สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		
ยอดต้นปี		
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี		
ยอดลดระหว่างปี	_____	_____
ยอดสิ้นปี	_____	_____
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	_____	_____

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน(ถ้ามี)

.....

.....

.....

หลักการและวิธีการจัดทำงบการเงินตามระบบบัญชีกองทุน

ก. หลักการ

การบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใช้วิธีบัญชีเงินกองทุน โดยแต่ละกองทุนมีวิธีบันทึกรายการตามหลักบัญชีคู่ และมีบัญชีดุลในตัวเอง ซึ่งอาจนำมาประกอบเป็นงบการเงินรวมได้

กองทุนต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย

1. กองทุนทั่วไป ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. กองทุนทรัพย์สินถาวร ได้แก่ ทรัพย์สินถาวรทุกประเภทที่ใช้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นส่วนรวม รวมทั้งเงินที่จัดสรรไว้เพื่อจัดหาเพิ่มเติมในการก่อสร้างและดัดแปลงทรัพย์สินถาวรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดีขึ้น แต่ไม่รวมถึงทรัพย์สินถาวรที่เป็นของกองทุนอื่นโดยเฉพาะ

3. กองทุนวิจัย ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัย รวมทั้งการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์

4. กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ซื้อหนังสือ วารสาร สื่อการศึกษา อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยี และทรัพย์สินอื่นที่ใช้ในห้องสมุด

5. กองทุนพัฒนาบุคลากร ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในการให้ทุนการศึกษาและการฝึกอบรมแก่คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

6. กองทุนสงเคราะห์ ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในการให้ทุนแก่นักศึกษาและการสงเคราะห์อื่นที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา การให้สวัสดิการแก่คณาจารย์ประจำและเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และการสงเคราะห์อื่นๆ ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

7. กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น

กองทุนคงเงินต้น ได้แก่ เงินบริจาคหรือเงินที่ได้รับจากแหล่งอื่นที่มีวัตถุประสงค์ให้ใช้จ่ายได้แต่ดอกผลที่ไม่รวมอยู่ในกิจกรรมในกองทุนอื่นๆ อีก 6 กองทุน

กองทุนอื่น ได้แก่ เงินและทรัพย์สินอื่นที่จัดสรรไว้เพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

บัญชีต่างๆ ของแต่ละกองทุนจำแนกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน เงินกองทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย โดยนำยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทต่างๆ ณ วันสิ้นงวดบัญชีไปจัดทำงบการเงินแยกตามกองทุนต่างๆ และงบการเงินรวมของทุกกองทุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

งบการเงินของแต่ละกองทุน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม

งบการเงินรวมของทุกกองทุน ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวม งบรายได้ค่าใช้จ่ายรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม และงบกระแสเงินสดรวม

รอบระยะเวลาบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม และสิ้นสุดวันที่ 31 กรกฎาคม ของปีถัดไป

ข. วิธีการบันทึกบัญชี

การบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นระบบบัญชีกองทุนที่แต่ละกองทุนมีวิธีบันทึกรายการตามหลักการบัญชีคู่ที่สมบูรณ์ในตัว เพื่อให้สามารถทำงบการเงินของแต่ละกองทุนได้ มูลค่าของสินทรัพย์ในการบันทึกบัญชีให้ใช้มูลค่ายุติธรรม วิธีการบันทึกบัญชี มีดังนี้

1. เมื่อผู้รับใบอนุญาตนำเงินสด และ/หรือสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ หนังสือ เป็นต้น มาลงทุนเมื่อเริ่มแรกและภายหลังการเปิดดำเนินการ ให้บันทึกบัญชีแยกตามประเภทสินทรัพย์ และแยกแต่ละกองทุน การบันทึกบัญชีเป็น ดังนี้

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนทรัพย์สินถาวร</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เดบิต สินทรัพย์(ระบุประเภท).....x

(ยกเว้นสินทรัพย์ที่บันทึกในกองทุนวิจัย, กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี)

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนวิจัย</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การวิจัย.....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เดบิต หนังสือ.....x

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด (อาจจะแยกบัญชีก็ได้).....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนพัฒนาบุคลากร</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนสงเคราะห์</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนอื่นที่เกี่ยวข้อง</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต ทุนจากผู้รับใบอนุญาต.....x

2. เมื่อได้รับบริจาคเงินและ/หรือสินทรัพย์

2.1 กรณีที่ผู้บริจาคไม่ระบุวัตถุประสงค์ สามารถนำไปใช้ได้ทั้งจำนวนให้บันทึกเป็นรายได้ และถ้าไม่ระบุให้กองทุนใด ให้บันทึกบัญชีเป็นของกองทุนทั่วไป รายละเอียดการบันทึกบัญชี เป็นดังนี้

(1) บริจาคเป็นเงินสด/เงินฝากธนาคาร

-บริจาคโดยไม่ระบุให้คงยอดเงินต้น(ใช้ได้เฉพาะดอกผล)

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่เกี่ยวข้อง</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาค.....x

(2) บริจาคเป็นสินทรัพย์

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่เกี่ยวข้อง</u>

-การบันทึกบัญชีเมื่อรับบริจาคสินทรัพย์

เดบิต สินทรัพย์(ระบุประเภท) รับจากการบริจาค.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาครอรับรู้.....x

-การบันทึกบัญชีเมื่อรับบริจาคสินทรัพย์ที่ดินและอาคาร

เดบิต สินทรัพย์(ระบุประเภท) รับจากการบริจาค.....x

เครดิต ทุนจากการรับบริจาค.....x

-การบันทึกบัญชีเมื่อปิดบัญชีสิ้นงวด

เดบิต ค่าเสื่อมราคา(สินทรัพย์นั้น).....x

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม(สินทรัพย์นั้น) x

เดบิต รายได้จากการบริจาครอรับรู้.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาค.....x

-การบันทึกบัญชี เมื่อขายสินทรัพย์นั้น

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เดบิต ค่าเสื่อมราคาสะสม(สินทรัพย์นั้น).....x

เดบิต รายได้จากการบริจาค(ในกรณีรายได้ต่ำกว่าราคาสุทธิของสินทรัพย์).....x

เครดิต สินทรัพย์(ระบุประเภท) รับจากการบริจาค.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาค(ถ้ารายได้สูงกว่าราคาสุทธิของสินทรัพย์).....x

เดบิต รายได้จากการบริจาครอรับรู้.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาค.....x

2.2 กรณีเมื่อได้รับเงินบริจาค จำนวนเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนด ตามมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 (ต้องทำแผนการใช้จ่าย) รายละเอียดการบันทึกบัญชี เป็นดังนี้

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต รายได้จากการบริจาค.....x

เดบิต ค่าใช้จ่าย ....(ตามแผน).....x

เครดิต ประมาณค่าใช้จ่ายจากเงินบริจาค.....x

เดบิต ประมาณค่าใช้จ่ายจากเงินบริจาค.....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

2.3 เมื่อผู้บริจาคเงินสด/เงินฝากธนาคารและสินทรัพย์(ที่ไม่ใช่ที่ดินและอาคาร) ระบุให้ใช้ได้เฉพาะดอกผล ให้ถือเป็นทุนจากการรับบริจาค รายละเอียดการบันทึกบัญชี เป็นดังนี้

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่เกี่ยวข้อง</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท) จากการรับบริจาค.....x

เครดิต ทุนจากการรับบริจาค.....x

3. เมื่อมีการซื้อสินทรัพย์

3.1 กรณีกองทุนทั่วไปจัดซื้อเพื่อกองทุนอื่นและชำระเงินให้ก่อน

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต ลูกหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนทรัพย์สินถาวร</u>

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท).....x

เครดิต เจ้าหนี้กองทุนทั่วไป.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนวิจัย</u>

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การวิจัย.....x

เครดิต เจ้าหนี้กองทุนทั่วไป.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี</u>

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด.....x

เดบิต หนังสือ.....x

เครดิต เจ้าหนี้กองทุนทั่วไป.....x

3.2 กรณีกองทุนประเภทต่างๆจัดซื้อเอง

<u>สมุดบัญชีกองทุนทรัพย์สินถาวร</u>

เดบิต สินทรัพย์ (ระบุประเภท).....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เจ้าหนี้.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนวิจัย</u>

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การวิจัย.....….....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เจ้าหนี้.....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี</u>

เดบิต ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ห้องสมุด.....x

เดบิต หนังสือ.....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เจ้าหนี้.....x

4. เมื่อมีการยืมเงินระหว่างกองทุน

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่กู้ยืม</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต เจ้าหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุนที่ให้ยืม).....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่ให้ยืม</u>

เดบิต ลูกหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุนที่กู้ยืม).....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

5. เมื่อมีการยืมเงินจากผู้รับใบอนุญาต

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่ยืม</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตระยะยาว.....x

6. เมื่อปรากฏว่ากองทุนทั่วไปมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปี ให้โอนเงินไปชดใช้ให้กองทุนที่มียอดติดลบ ถือเป็นรายการหักจากทุนสะสม ให้บันทึกบัญชีดังนี้

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต ทุนสะสม.....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เจ้าหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่รับเงินชดเชย</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/ลูกหนี้กองทุนทั่วไป.....x

เครดิต ทุนสะสม.....x

7. เมื่อกองทุนทั่วไปจัดสรรเงินส่วนที่เหลือจากการชดใช้ให้กองทุนต่างๆตาม ข้อ 6) ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

7.1 เมื่อจัดสรรให้กองทุนต่างๆที่ระบุในกฎหมาย(ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60)

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต ทุนสะสม.....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/เจ้าหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่รับเงินจัดสรร</u>

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร/ลูกหนี้กองทุนทั่วไป.....x

เครดิต เงินจัดสรรจากกองทุนทั่วไป.....x

7.2 เมื่อจัดสรรผลประโยชน์ให้ผู้รับใบอนุญาตที่ระบุในกฎหมาย(ไม่เกินร้อยละ30)

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต ทุนสะสม.....x

เครดิต เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายแก่ผู้รับใบอนุญาต.....x

เดบิต เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายแก่ผู้รับใบอนุญาต.....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

8. เมื่อกองทุนทั่วไปจะต้องโอนเงินอุดหนุนให้แก่กองทุนประเภทต่างๆเพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ รายละเอียดของการบันทึกบัญชี เป็นดังนี้

<u>สมุดบัญชีกองทุนทั่วไป</u>

เดบิต เงินอุดหนุนจัดให้แก่กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

เครดิต เจ้าหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่ออนุมัติเงินอุดหนุน)

เดบิต เจ้าหนี้กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่อจ่ายเงินอุดหนุน)

เดบิต ทุนสะสม.....x

เครดิต เงินอุดหนุนจัดให้แก่กองทุน (ระบุชื่อกองทุน).....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่อสิ้นปี)

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่ได้รับเงินอุดหนุน</u>

เดบิต ลูกหนี้กองทุนทั่วไป.....x

เครดิต เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป.....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่อได้รับอนุมัติเงินอุดหนุน)

เดบิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร.....x

เครดิต ลูกหนี้กองทุนทั่วไป.....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่อได้รับเงินอุดหนุน)

เดบิต เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป.....x

เครดิต รายได้ - เงินอุดหนุนรับจากกองทุนทั่วไป.....x

(แสดงการบันทึกบัญชีเมื่อสิ้นปี)

9. การคิดค่าเสื่อมราคาและการตัดจำหน่าย

9.1 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ หนังสือ

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่บันทึกสินทรัพย์นั้นๆ</u>

เดบิต ค่าเสื่อมราคา (ระบุประเภทสินทรัพย์).....x

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม (ระบุประเภทสินทรัพย์).....x

9.2 รายการตัดจำหน่าย

<u>สมุดบัญชีกองทุนที่เกี่ยวข้อง</u>

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย - สินทรัพย์ไม่มีตัวตน.....x

เครดิต สินทรัพย์ไม่มีตัวตน.....x

ค. งบการเงิน

ณ วันสิ้นงวดบัญชี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม สำหรับงวดสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละกองทุน และงบการเงินรวมเพื่อแสดงฐานะการเงินรวม ผลการดำเนินงานรวมและการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม และกระแสเงินสดรวมของทุกกองทุน งบการเงินเหล่านี้ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน

1.1 งบแสดงฐานะการเงิน ของแต่ละกองทุน เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะการเงินของกองทุนนั้นๆ โดยแสดงให้เห็นว่ามีสินทรัพย์ หนี้สิน และเงินกองทุนแต่ละประเภทเป็นจำนวนเท่าใด สำหรับเงินกองทุนให้แยกแสดงเป็น 3 ประเภท คือ

-ทุนจากผู้รับใบอนุญาต ซึ่งประกอบด้วย เงินและสินทรัพย์อื่นที่ระบุในข้อกำหนดเมื่อจัดตั้ง และที่จัดหามาเพิ่มเติมในภายหลัง

-ทุนจากการรับบริจาค ซึ่งประกอบด้วย ที่ดินและอาคารที่ได้รับบริจาคหรือเงินและสินทรัพย์อื่นที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยระบุเงื่อนไขให้ใช้เฉพาะแต่ดอกผล

-ทุนสะสม ซึ่งประกอบด้วย เงินและสินทรัพย์อื่นที่ได้มาจากผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ผ่านมา

1.2 งบแสดงฐานะการเงินรวม เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะการเงินรวมของทุกกองทุนของสถาบัน หลังจากตัดรายการระหว่างกองทุนออกแล้ว

2. งบรายได้และค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม

2.1 งบรายได้และค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมของแต่ละกองทุน เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย และการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมของแต่ละกองทุน เพื่อแสดงให้เห็นถึง รายได้ ค่าใช้จ่าย และการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมของกองทุนนั้น

2.2 งบรายได้และค่าใช้จ่ายรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย และการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมของทุกกองทุนรวมกันหลังจากตัดรายการระหว่างกองทุนออกแล้ว เพื่อแสดงให้เห็นรายได้ ค่าใช้จ่าย และการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวมทุกกองทุนของสถาบัน

3. งบกระแสเงินสดรวม เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงการเปลี่ยนแปลงเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในระหว่างงวดบัญชีของทุกกองทุน โดยแยกเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากกิจกรรมเหล่านี้เมื่อนำไปเพิ่ม(ลด)เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เมื่อต้นงวดบัญชีจะเป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี

4. หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นข้อมูลและรายการที่ควรต้องเปิดเผยเพิ่มเติมจากที่ปรากฏในงบการเงินที่กล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนต่อผู้ใช้งบการเงินของสถาบัน หมายเหตุประกอบงบการเงินควรประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

1) ลักษณะของบัญชีเงินกองทุน เป็นการอธิบายถึงหลักการบัญชีเงินกองทุน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากหลักการบัญชีที่ใช้โดยทั่วไปในธุรกิจ

2) นโยบายบัญชีที่สำคัญ เป็นหลักการบัญชีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เลือกใช้เป็นแนวปฏิบัติโดยได้พิจารณาตามความเหมาะสมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น เช่น การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย การคิดค่าเสื่อมราคาและการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

3) รายละเอียดของรายการในงบการเงิน เป็นการเปิดเผยรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับรายการที่ปรากฏในงบการเงิน เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน และเงินกองทุน รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์แก่ผู้รับใบอนุญาต(ถ้ามี) และการสำรองต่างๆ

4) ภาระผูกพัน เป็นการเปิดเผยภาระผูกพันที่เป็นพันธะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภาระผูกพันนี้อาจจะเป็นการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน การทำสัญญาผูกพันและข้อตกลงต่างๆ

5) หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า เป็นการเปิดเผยหนี้สินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภายหน้า

6) เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน เป็นการเปิดเผยเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นภายหลังรอบระยะเวลารายงาน แต่ก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังรอบระยะเวลารายงาน เหตุการณ์นี้มีผลให้ต้องปรับปรุงงบการเงินรวมทั้งเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังรอบระยะเวลารายงาน โดยไม่มีผลต้องปรับปรุงงบการเงิน แต่ต้องเปิดเผยให้ทราบถึงสถานการณ์นั้นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เช่น ความเสียหายเนื่องจากไฟไหม้ หรือน้ำท่วมภายหลังรอบระยะเวลารายงาน เป็นต้น

7) ข้อมูลอื่นๆที่คาดว่าจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่ใช้งบการเงิน และให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินตามหลักการบัญชีสากล และตามข้อบังคับอื่นๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

****

ความหมายของรายการในงบการเงิน
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

งบแสดงฐานะการเงิน
สินทรัพย์

1. <u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>

1.1 <u>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด</u>

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร โดยเงินสดในมือ ได้แก่ ธนบัตร และเหรียญกษาปณ์ที่มีอยู่ รวมทั้งเงินสดย่อย ธนาณัติ ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์ เช็คที่ถึงกำหนดชำระแต่ยังมิได้นำฝาก เช็คเดินทาง และดราฟท์ของธนาคาร สำหรับเงินฝากธนาคาร ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์ เงินฝากประจำและบัตรเงินฝากที่มีอายุคงเหลือไม่เกิน 3 เดือน ทั้งนี้ไม่รวมเงินฝากที่มีภาระผูกพัน

รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีสาระสำคัญ เช่น เงินลงทุนที่มีวันครบกำหนดในระยะสั้นภายในระยะเวลา 3 เดือน หรือน้อยกว่านับจากวันที่ได้มา เป็นต้น

1.2 <u>เงินลงทุนชั่วคราว</u> หมายถึง เงินลงทุนชั่วคราวที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี เงินลงทุนดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุนและค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุน

1.3 <u>ลูกหนี้นักศึกษา-สุทธิ</u> หมายถึง เงินที่นักศึกษาค้างชำระค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ ให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

1.4 <u>ลูกหนี้อื่น-สุทธิ</u> หมายถึง ลูกหนี้ที่เกิดจากเหตุการณ์อื่นที่มิใช่เกิดการการดำเนินการปกติ เช่น ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่ผู้บริหารหรือบุคลากร เงินให้กู้ยืมอื่น สิทธิเรียกร้องในกรณีอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

1.5 <u>สินค้าคงเหลือ</u> หมายถึง สินค้าสำเร็จรูปหรืองานระหว่างทำ วัตถุดิบ และวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อขาย หรือให้บริการตามปกติ

1.6 <u>รายได้ค้างรับ</u> หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นแล้วในงวดปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้รับเงินในวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จะถือว่ามีรายได้ค้างรับเกิดขึ้นแล้ว

1.7 <u>ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า</u> หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในรอบบัญชีถัดไป แต่ได้จ่ายเงินแล้วในรอบบัญชีปัจจุบัน

1.8 <u>สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น</u> หมายถึง สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

รายการสินทรัพย์หมุนเวียนใดที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 5 ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหมด ให้แยกแสดงเป็นรายการของสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ๆ

2. <u>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</u>

2.1 <u>เงินลงทุนระยะยาว</u> หมายถึง เงินลงทุนตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี เงินลงทุนดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อปรับมูลค่า หรือค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

2.2 <u>ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ</u> หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต จำหน่ายสินค้า หรือให้บริการ เพื่อให้เช่าหรือใช้ในการบริหารงานโดยกิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี สินทรัพย์ดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ในกรณีภายหลังจากการรับรู้รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ หากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการอาจเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมและเกณฑ์ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2.3 <u>สินทรัพย์ไม่มีตัวตน</u> หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพ ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์ทางปัญญา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน และฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น สินทรัพย์ดังกล่าวให้แสดงมูลค่าสุทธิหลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ถ้ามี)

2.4 <u>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น</u> หมายถึง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

หนี้สินและเงินกองทุน

3. <u>หนี้สินหมุนเวียน</u>

3.1 <u>เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน</u> หมายถึง เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ซึ่งเป็นหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น

3.2 <u>เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นๆ</u> หมายถึง เงินกู้ยืมอื่นนอกเหนือจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ซึ่งมีกำหนดชำระคืนภายในระยะเวลา 1 ปี

3.3 <u>เจ้าหนี้</u> หมายถึง ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายชำระหนี้ให้แก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลา 1 ปี หรือเงินกู้ยืมระยะสั้น

3.4 <u>เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี</u> หมายถึง ส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระคืนในรอบบัญชีถัดไป

3.5 <u>เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตที่กำหนดชำระภายใน 1 ปี</u> หมายถึง เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตเพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดชำระคืนในรอบบัญชีถัดไป

3.6 <u>รายได้รับล่วงหน้า</u> หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นในรอบบัญชีถัดไป แต่ได้รับเงินแล้วในรอบบัญชีปัจจุบัน

3.7 เงินประกันความเสียหาย หมายถึง เงินที่เก็บกับนักศึกษาเพื่อประกันความเสียหายและจะคืนให้เมื่อสำเร็จการศึกษา

3.8 หนี้สินหมุนเวียนอื่น หมายถึง หนี้สินหมุนเวียนอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น เช่น เจ้าหนี้กองทุนต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ทุนการศึกษาของนักศึกษาค้างจ่าย เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากรค้างจ่าย ภาระผูกพันผลประโยชน์บุคลากร เงินผลประโยชน์ค้างจ่ายผู้รับใบอนุญาต เป็นต้น

รายการหนี้สินหมุนเวียนใดที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 5 ของหนี้สินหมุนเวียนทั้งหมด ให้แยกแสดง เป็นรายการของหนี้สินหมุนเวียนนั้นๆ

4. หนี้สินไม่หมุนเวียน

4.1 เงินกู้ยืมระยะยาว หมายถึง เงินกู้ยืมระยะยาวที่กู้เงินจากบุคคลหรือสถาบันการเงิน รวมทั้งหนี้สินในลักษณะอื่นใดซึ่งจัดเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน

4.2 เงินยืมผู้ขอรับใบอนุญาตระยะยาว หมายถึง เงินยืมจากผู้รับใบอนุญาตเพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา

4.3 เงินกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร หมายถึง เงินสำรองจ่ายให้แก่บุคลากร ในกรณีที่เกษียณอายุ ลาออกจากงาน ทุพพลภาพ หรือเป็นหลักประกันให้ครอบครัวในกรณีเสียชีวิต

4.4 ภาระผูกพันผลประโยชน์บุคลากร หมายถึง หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์บุคลากร ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

4.5 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น หมายถึง หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น

5. เงินกองทุน

5.1 ทุนจากผู้รับใบอนุญาต หมายถึง เงินลงทุนของผู้รับใบอนุญาต ไม่ว่าจะเป็นด้วยเงินสดหรือสินทรัพย์อื่น

5.2 ทุนจากการรับบริจาค หมายถึง ที่ดินและอาคารที่ได้รับบริจาคหรือเงินหรือสินทรัพย์อื่นที่ได้รับบริจาคโดยระบุให้ใช้เฉพาะดอกผล

5.3 ทุนสะสม หมายถึง รายได้สูงกว่า(ต่ำกว่า)ค่าใช้จ่ายจากผลการดำเนินงานในรอบบัญชีที่ผ่านมาโอนเข้าบัญชีทุนสะสม ซึ่งถ้าปีใดมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจะมีผลให้ทุนสะสมเพิ่มขึ้น หากปีใดมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจะมีผลให้ทุนสะสมลดลง

5.4 ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน หมายถึง ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน ที่เกิดจากรายการต่าง ๆ เช่น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม (ไม่รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์) ส่วนเกินของราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

งบรายได้และค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม

1. รายได้

1.1 รายได้จากการดำเนินงาน หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการหลักของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้แสดงแยกเป็นรายได้แต่ละประเภท เช่น รายได้จากการเรียนการสอน รายได้จากการวิจัย รายได้จากการบริการทางวิชาการ เป็นต้น

1.2 รายได้จากการดำเนินงานอื่น หมายถึง รายได้จากการดำเนินงานนอกจากที่กล่าวไว้ข้างต้น

1.3 รายได้จากการรับบริจาค หมายถึง รายได้ที่ผู้บริจาคไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ไว้ สามารถนำไปใช้ได้ทั้งจำนวน

1.4 ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลรับ หมายถึง เงินผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.5 เงินอุดหนุนจากการวิจัย หมายถึง เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น วช. สกว. หรือภาคเอกชน

1.6 รายได้อื่น หมายถึง รายได้นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น เช่น ดอกผลจากเงินบริจาค ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าเช่ารับ เป็นต้น

รายการรายได้อื่นที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งหมด ให้แยกแสดงเป็นรายการของรายได้ประเภทนั้น ๆ

2. ค่าใช้จ่าย

2.1 ค่าใช้จ่ายอาคารและสถานที่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่ออาคารและสถานที่ เช่น ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคาร ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และค่าประกันภัย เป็นต้น

2.2 ค่าใช้จ่ายการเรียนการสอน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่อการเรียนการสอน เช่น เงินเดือนและค่าจ้างอาจารย์ประจำ ค่าวัสดุการศึกษา เป็นต้น

2.3 ค่าใช้จ่ายการบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการ เช่น เงินเดือนและค่าจ้างฝ่ายบริหาร และเจ้าหน้าที่ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง เป็นต้น

2.4 ค่าใช้จ่ายในการวิจัย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการวิจัย เช่น ค่าตอบแทนผู้วิจัย ค่าพิมพ์ผลงานวิจัย เป็นต้น

2.5 ค่าใช้จ่ายในการบริการทางวิชาการ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำ การฝึกอบรม การสำรวจ การวิจัย สร้างสรรค์ ผลิต หรือ วิธีการใดๆ ในทางวิชาการ เป็นต้น

2.6 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร เช่น ทุนการศึกษาอาจารย์ ทุนการศึกษาเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาอาจารย์ ค่าใช้จ่ายอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่ รางวัลอาจารย์ รางวัลเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

2.7 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการช่วยเหลือและพัฒนานักศึกษา เช่น ทุนการศึกษาของนักศึกษา รางวัลนักศึกษา เงินช่วยเหลือต่าง ๆ เป็นต้น

2.8 ค่าสมาชิกวารสาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเป็นสมาชิกสิ่งตีพิมพ์หรืออิเล็กทรอนิกส์ที่เผยแพร่ตามกำหนดเวลา โดยมีเนื้อหาสาระทั่วไปหรือเป็นเนื้อหาทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชา

2.9 ค่ารักษาพยาบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือบุคลากรและนักศึกษา เมื่อยามเจ็บป่วยและต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลตามหลักเกณฑ์ของสถาบันที่กำหนดไว้

2.10 เงินช่วยเหลือต่างๆ หมายถึง เงินช่วยเหลือที่จ่ายให้แก่บุคลาการและนักศึกษา เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร เงินช่วยเหลือประสบอุทกภัย เป็นต้น

2.11 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย หมายถึง การปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์อย่างมีระบบ ตลอดอายุการใช้งานที่ได้ประมาณไว้ ในกรณีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้ใช้คำว่า "ค่าตัดจำหน่าย" แทนคำว่า "ค่าเสื่อมราคา" ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี

2.12 ต้นทุนทางการเงินหรือดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการที่กิจการต้องจัดหาเงินทุนมาดำเนินงาน ตัวอย่างเช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมธนาคาร ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงิน เป็นต้น

2.13 ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายนอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น เช่น เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินสมทบกองทุนเลี้ยงชีพบุคลากร เงินค่าใช้จ่ายผลประโยชน์บุคลากร เป็นต้น

รายการค่าใช้จ่ายอื่นที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 10 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้แยกแสดงเป็นรายการของค่าใช้จ่ายประเภทนั้น ๆ

3. การโอนทุนสะสมของกองทุนทั่วไป

ในกรณีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปีในกองทุนทั่วไปให้อธิการบดีเสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้นำเงินรายได้ส่วนที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปีโอนไปชดใช้กองทุนอื่นใดที่มียอดติดลบก่อน แล้วให้จัดสรรเงินส่วนที่เหลือให้ก่องทุนประเภทต่างๆ รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และจัดสรรผลประโยชน์ให้ผู้รับใบอนุญาตไม่เกินร้อยละ 30 โดยให้มียอดคงเหลืออยู่เป็นทุนดำเนินงานของกองทุนทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

3.1 <u>เงินชดใช้ยอดเดบิตในบัญชีทุนสะสม</u> หมายถึง เมื่อมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายประจำปีในกองทุนทั่วไป ให้หักจากทุนสะสมของกองทุนทั่วไปเพื่อโอนไปชดใช้กองทุนต่างๆ ที่มียอดติดลบ

3.2 <u>เงินจัดสรรจากรายได้สุทธิของปีก่อน</u> หมายถึง การจัดสรรเงินทุนสะสมส่วนเหลือจากการโอนชดใช้ยอดเดบิตในบัญชีทุนสะสมข้อ 3.1 แล้ว โดยจัดสรรให้กองทุนต่างๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายในการดำเนินการของกองทุนต่างๆ ตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปีถัดไป

3.3 <u>เงินผลประโยชน์จัดสรรให้ผู้รับใบอนุญาต (ถ้ามี)</u> หมายถึง การจัดสรรเงินทุนสะสมส่วนที่เหลือจากการโอนชดใช้ยอดเดบิตในบัญชีทุนสะสมข้อ 3.1แล้ว โดยจัดสรรให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตได้ตามกฎหมายไม่เกินร้อยละ 30

3.4 <u>เงินอุดหนุนจากทุนสะสมของกองทุนทั่วไป (ถ้ามี)</u> หมายถึง เงินที่หักจากทุนสะสมของกองทุนทั่วไปเพื่ออุดหนุนให้แก่กองทุนต่างๆ ในกรณีที่กองทุนนั้นๆ มีเงินไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในระหว่างปี

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
1. อาคารถาวร	15	40	2.5	6.5
2. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	8	15	6.5	12.5
3. สิ่งก่อสร้าง				
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็ก เป็นส่วนประกอบหลัก	15	25	4	6.5
3.2 ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	5	15	6.5	20
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	3	12	8	33
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	30	3	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุการใช้งาน 15 - 20 ปี)	5	10	10	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	10	10	20
8. ครุภัณฑ์การเกษตร				
8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
8.2 เครื่องจักรกล	3	10	10	33
9. ครุภัณฑ์โรงงาน				
9.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
9.2 เครื่องจักรกล	3	10	10	33
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
10.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
10.2 เครื่องจักรกล	3	10	10	33
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	5	10	10	20
12. ครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์	5	15	6.5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3	5	20	33
14. ครุภัณฑ์การศึกษา	2	5	20	50
15. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2	5	20	50
16. ครุภัณฑ์กีฬา/กายภาพ	2	5	20	50
17. ครุภัณฑ์ดนตรี/นาฏศิลป์	2	5	20	50
18. ครุภัณฑ์อาวุธ	5	10	10	20
19. ครุภัณฑ์สนาม	2	5	20	50
20. สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน				
20.1 ถนนคอนกรีต	10	20	5	10
20.2 ถนนลาดยาง	3	10	10	33
20.3 สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก	20	50	2	5
20.4 เขื่อนดิน	20	50	2	5
20.5 เขื่อนปูน	50	80	1.25	2
20.6 อ่างเก็บน้ำ	30	80	1.25	3
21. ครุภัณฑ์อื่น	2	15	6.5	50
22. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2	20	5	50

ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อความเหมาะสมเป็นปัจจุบัน สอดคล้อง ตามนโยบายการเตรียมความพร้อมในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และเพื่อให้การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมติที่ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ ของ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ให้อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดส่งรายงานตามข้อ ๒ ภายในกำหนดเวลา ดังนี้

รายงานตามข้อ ๒.๑ (๑) ให้จัดส่งภายในวันที่ ๑ เมษายน ของแต่ละปี

รายงานตามข้อ ๒.๑ (๒) – (๕) ให้จัดส่งภายในวันที่ ๑ กันยายน ของแต่ละปี

รายงานตามข้อ ๒.๒ ให้จัดส่งภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของแต่ละปี”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

รองศาสตราจารย์คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เรื่อง คู่มือการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2558

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนถือเป็นบริการสาธารณะที่รัฐได้ให้เอกชนเข้ามาจัดการศึกษาแทนรัฐ ซึ่งนับเป็นบริการที่มีผลกระทบกับสังคมในวงกว้าง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงมีสถานะเป็นนิติบุคคลในลักษณะพิเศษที่มิได้มุ่งแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันเป็นการเฉพาะและมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระแยกต่างหากจากผู้รับใบอนุญาต ฉะนั้นผู้ที่จะขอรับอนุญาตจัดตั้งจะต้องมีเจตนาเพื่อมุ่งก่อให้เกิดบริการสาธารณะโดยมิได้มุ่งแสวงหาประโยชน์จากบริการสาธารณะเป็นหลัก

ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบันและวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็นสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดที่ 1
การยื่นคำขอและเอกสารหลักฐาน

ในการเสนอขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอและเอกสารหลักฐาน ให้เป็นไปตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

1. คำขออนุญาตจัดตั้ง

ในการเสนอขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอตามแบบ รกอ. 01 แนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 และข้อมูลเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล/นิติบุคคลที่ขออนุญาต

กรณี : ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นบุคคล

(1) สำเนาบัตรประชาชนของผู้ขอรับใบอนุญาต

(2) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอรับใบอนุญาต

(3) รูปถ่ายของผู้ขอรับใบอนุญาต ครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 5 x 6 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวนสามรูป

(4) เอกสารแสดงฐานะทางการเงินของผู้ขอรับใบอนุญาต เช่น สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร/สำเนา Bank Statement ย้อนหลังอย่างน้อย 6 เดือน

กรณี : ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล

(1) สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนของนิติบุคคล

(2) หนังสือรับรองจากนายทะเบียนนิติบุคคลเกี่ยวกับ

(ก) ชื่อนิติบุคคล

(ข) รายชื่อกรรมการ

(ค) อำนาจของกรรมการ

(ง) จำนวนทุนที่เรียกชำระแล้วหรือทรัพย์สินของมูลนิธิในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมูลนิธิ

(จ) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

(ฉ) สำเนารายงานการประชุมตั้งนิติบุคคลหรือสำเนาทะเบียนผู้ถือหุ้นของนิติบุคคล

(3) สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิหรือสำเนาข้อบังคับของนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาต

(4) หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทนนิติบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาต

(5) รูปถ่ายของผู้มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคลตาม (4) ครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 5 x 6 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวนสามรูป

(6) มติที่ประชุมกรรมการนิติบุคคลเห็นชอบให้ขออนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(7) เอกสารแสดงฐานะทางการเงินของผู้ขอรับใบอนุญาต เช่น สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร/สำเนา Bank Statement ในนามนิติบุคคล ย้อนหลัง 6 เดือน นับจากวันยื่น และงบการเงินของนิติบุคคล ย้อนหลัง 3 ปี

1.2 รายชื่อบุคคลซึ่งประสงค์จะแนะนำให้รัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา 28 (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และรายชื่อบุคคลที่ประสงค์จะให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สำเนาบัตรประชาชน/บัตรประจำตัวข้าราชการ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

(3) ประวัติย่อ (ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน)

(4) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 5 x 6 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวนคนละสามรูป

(5) หนังสือยินยอมเป็นกรรมการสภา/อธิการบดี

1.3 เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างที่เป็นส่วนควบของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

(1) เอกสารแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สำเนาโฉนดที่ดิน) หรือ

(2) เอกสารหลักฐานแสดงให้เห็นว่า เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ เช่น สัญญาจะซื้อจะขาย หรือ

(3) สัญญาเช่าที่ดินจากส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้

1.4 โครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้แก่ รายงานการศึกษาความเป็นไปได้และแผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งรายละเอียดตามหมวด 2 จำนวน 10 ชุด

1.5 ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งมีรายละเอียดตามหมวด 3 จำนวน 10 ชุด

1.6 เอกสารอื่นเพิ่มเติม

(1) ราคาประเมินที่ดินของทางราชการ

(2) ราคาประเมินทรัพย์สินจากบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ถ้ามี)

(3) เอกสารประเมินความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้สอยของอาคารกรณีเป็นอาคารเก่า โดยต้องมีผู้ตรวจสอบอาคารที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ที่ได้รับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปนิกและวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้องของผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้มีอำนาจลงนามแทนผู้ขอรับใบอนุญาตทุกรายการทุกหน้า และกรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้องโดยกรรมการผู้มีอำนาจลงนามพร้อมประทับตราของบริษัท และถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อความเป็นอย่างอื่นเมื่อใดก็ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย

หมวดที่ 2

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องเสนอโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีรายละเอียดประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ 1) รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และ 2) แผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

ส่วนที่ 1

รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในการพิจารณาโครงการเพื่อขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น จะต้องจัดทำรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดบริการการศึกษาแทนรัฐอย่างมีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดขอบเขตของการศึกษาในประเด็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านรูปแบบในการศึกษา

1.1 คณะผู้ศึกษา : คณะผู้ศึกษาต้องเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ เช่น เป็นผู้ที่มีรายชื่อขึ้นทะเบียนอยู่ในศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง ในสาขาการศึกษา พร้อมทั้งต้องมีประวัติของคณะผู้วิจัย ได้แก่ ประวัติส่วนตัว (เช่น อายุ เพศ การศึกษา) ประวัติการทำงาน และผลงานทางวิชาการต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา : การกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาจะต้องมีความชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งในช่วงระหว่างการจัดตั้ง ระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งและในแผนดำเนินการในระยะ 5 ปี ขึ้นไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา : มีการกำหนดขอบเขตของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยระบุขอบเขตของประชากร ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง ขอบเขตของพื้นที่ ขนาดของตัวอย่าง และขอบเขตของเนื้อหาของงานวิจัย ซึ่งการกำหนดขอบเขตจะทำให้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายที่จะทำการสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลคือใครหรือหน่วยงานใด

1.4 วิธีการศึกษา :

(1) ระบุชนิดของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งอาจเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเอง) หรือข้อมูลทุติยภูมิ (ข้อมูลที่มีผู้อื่นเก็บรวบรวมไว้แล้ว) หรือจะใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิก็ได้ โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะต้องมีความทันสมัยและสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

(2) การกำหนดวิธีการเลือกหน่วยตัวอย่าง ต้องมีความเหมาะสมสามารถเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากรและอ้างอิงไปยังประชากรอย่างน่าเชื่อถือได้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างที่มีความน่าจะเป็นที่แต่ละหน่วยของประชากรจะมีโอกาสถูกเลือกนั้นเท่ากัน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบนี้สามารถนำผลที่ได้อ้างอิงไปยังประชากรได้ การเลือกตัวอย่างโดยวิธีนี้จะต้องมีกรอบประชากรเป้าหมายที่ชัดเจน และอาจใช้การสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-stage Sampling) โดยในขั้นแรกอาจทำการกำหนด Cluster Sampling จากขอบเขตพื้นที่เป้าหมาย (Target Area) หรือการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และทำการเลือกตัวอย่างในขั้นถัดมาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) หรือการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ก็ได้ แต่สำหรับในกรณีที่ไม่สามารถหากรอบประชากรหรือกรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ได้ อาจใช้การเลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) ที่เหมาะสมแทนได้

(3) การกำหนดขนาดตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีความสำคัญอย่างมากในการวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมีมากพอก็จะทำให้ผลงานวิจัยนั้นมีคุณค่า ควรกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิจัย โดยให้มีความคลาดเคลื่อนในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งไม่ควรเกินกว่า 5% โดยระบุสูตรการคำนวณ และการกระจายการสุ่มอย่างชัดเจนและเป็นระบบ

(4) การเก็บข้อมูลจำเป็นต้องใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การสร้างแบบสอบถามที่ดีจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื่องจากจะต้องมีการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้รับจากคำถามในแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ รวมทั้งต้องเป็นคำถามที่สามารถตอบโจทย์ความเป็นไปได้ในการที่จะเลือกหรือไม่เลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่ขอจัดตั้งได้

(5) การวิเคราะห์ข้อมูล เลือกเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถอธิบายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ และการประมวลผลจะต้องนำเสนอผลของการวิเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันที่มีคุณภาพและแสดงถึงนักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่ขอจัดตั้งในอนาคต รวมทั้งระยะเวลาในการศึกษา ต้องระบุถึงระยะเวลาที่จะใช้ในการดำเนินการศึกษาทั้งหมดว่าใช้เวลานานเท่าใด โดยข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บแบบสอบถามในการทำวิจัยจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้

2. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านการตลาด

2.1 ข้อมูลจำนวนผู้ที่มีโอกาสเข้าเรียนในสถาบันที่ขอจัดตั้ง

- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่มีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาของจังหวัดที่เป็นพื้นที่จัดตั้งและกลุ่มจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง โดยเป็นข้อมูลจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า เป็นข้อมูลสถิติย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการวิเคราะห์ให้มีความน่าเชื่อถือ และสามารถคาดการณ์แนวโน้มจำนวนนักศึกษาที่มีโอกาสเข้าเรียนในอนาคตได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

- ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างประชากร การย้ายถิ่นในระดับมหภาค และระดับท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับพื้นที่เป้าหมายของโครงการจัดตั้ง

- ศึกษาวิเคราะห์จำนวนนักเรียนที่ประสงค์จะเข้าเรียนในสาขาวิชาที่สถาบันจะเปิดสอน ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพของนักเรียน (เช่น เพศ ถิ่นที่อยู่ รายได้ครัวเรือน ผลการเรียน) และวิเคราะห์ความยินดีที่จะจ่ายของนักเรียนและผู้ปกครอง ว่ามีความสอดคล้องกับโครงสร้างราคาค่าเล่าเรียนที่เสนอหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ การวิเคราะห์ดังกล่าว ควรทำการวิเคราะห์ในระดับรายคณะหรือเทียบเท่า

- ในกรณีที่เป็นการจัดการศึกษานานาชาติจะต้องศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของนักศึกษาต่างชาติที่จะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาด้วย

2.2 ข้อมูลของตลาดแรงงานที่จะรองรับผู้สำเร็จการศึกษา

- ศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาขาวิชาที่เปิดสอนกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศ/นานาชาติ และในระดับจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการมีงานทำของบัณฑิตในอนาคต โดยควรมีข้อมูลสถิติเป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการวิเคราะห์ด้วย

- ศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาขาวิชาที่เปิดสอนกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ และหรือสาขาที่เป็นความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ

2.3 การวิเคราะห์การแข่งขัน

ศึกษาวิเคราะห์คู่แข่ง ทั้งคู่แข่งทางตรง คู่แข่งทางอ้อม เปรียบเทียบความแตกต่างในการผลิตบัณฑิตระหว่างสถาบันที่ขอจัดตั้งกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ทั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และระบุจุดเน้น จุดเด่น อัตลักษณ์ (Identity) และเอกลักษณ์ (Uniqueness) ของสถาบันที่เสนอขอให้ชัดเจน พร้อมวิเคราะห์เปรียบเทียบสถาบันที่เปิดสาขาวิชาเดียวกัน ในมิติพื้นที่จังหวัด กลุ่มจังหวัดและประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดเด่น จุดอ่อน และข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดที่ขอจัดตั้งสถาบัน

2.4.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย

- อาณาเขตของพื้นที่จังหวัด และอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง
- สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ การปกครอง และการคมนาคม
- สภาพสังคมเศรษฐกิจ โดยแสดงจำนวนประชากร อาชีพ รายได้ของประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน และค่าใช้จ่ายของประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน ฯลฯ
- ศึกษาสภาพของธุรกิจ อุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการเกษตร เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาความต้องการแรงงานของจังหวัด
- อื่นๆ

2.4.2 วิเคราะห์ความเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดกับสถาบันที่ขอจัดตั้ง

2.5 การกำหนดกลยุทธ์ของโครงการจัดตั้ง

2.5.1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกสถาบัน (การวิเคราะห์ SWOT) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอย่างไร โดยมีรายละเอียดดังนี้

S (Strengths) **จุดแข็ง** ให้วิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน

W (Weaknesses) **จุดอ่อน** ให้วิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ของสถาบัน

O (Opportunities) **โอกาส** ให้วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของสถาบันเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานของสถาบัน

T (Threats) **อุปสรรค** ให้วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจำกัดในการดำเนินงานของสถาบัน

2.5.2 นำข้อมูลจากการศึกษาวิจัย ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิมากำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะสามารถรับนักศึกษาได้ตามแผนการรับนักศึกษาในอนาคตได้ โดยสถาบันจะต้องแสดงให้เห็นถึงกระบวนในการได้มาของนักศึกษาที่จะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ พร้อมระบุกระบวนการทางการตลาดที่เหมาะสมสำหรับเป้าหมายนั้นๆ เช่น STP (Segmentation/Targeting/Positioning)

2.5.3 นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์คู่แข่งขันไปกำหนดกลยุทธ์ของโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน

3. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

3.1 ด้านกายภาพ

แสดงให้เห็นถึงศักยภาพความพร้อมความเหมาะสมของพื้นที่ที่ใช้ในการจัดตั้ง สภาพภูมิทัศน์ตลอดจนอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งความสะดวกทางด้านการคมนาคม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และใช้ชีวิตร่วมกันภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาคารและสิ่งก่อสร้างของสถาบันอุดมศึกษาต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ห้องเรียนต้องมีคุณภาพถูกสุขลักษณะ มีแสงสว่างที่พอเหมาะ สะอาด สงบปราศจากสิ่งรบกวน มีอุณหภูมิที่เหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ สื่อการเรียน

การสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ได้ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภทมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรและจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษาตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษาและคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

3.2 ด้านวิชาการ

แสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศ โดยสถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหาร วิชาการ รวมทั้งสถาบันแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านการจัดหาอาจารย์ การจัดทำหลักสูตร การวิจัย การบริการวิชาการ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องด้วย

3.3 ด้านการบริหารจัดการ

- แสดงแผนการบริหารจัดการเชิงกระบวนการ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตของสถาบัน (Output) ให้ชัดเจน โดยมีการระบุการบริหารจัดการปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น นักเรียนที่สนใจศึกษาต่อกับสถาบัน ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ จากนั้น จึงเป็นการระบุกระบวนการ (Process) ในการผลิตบัณฑิต หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปัจจัยนำเข้าต่างๆ ทั้งนักเรียน และบุคลากรของสถาบัน การบริหารหลักสูตร การบริหารส่วนงานสนับสนุน เช่น สำนักทะเบียนและประมวลผล ระบบบริหารความมั่นคงของสารสนเทศ ห้องสมุด และงานสวัสดิการต่างๆ ของทั้งบุคลากร และนักศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการบริหารจัดการผลผลิตของสถาบัน (Output) ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ เช่น กระบวนการจัดการเพื่อทำให้บัณฑิตของสถาบันมีคุณลักษณะสอดคล้องอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถาบัน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรือสามารถมีหรือบริหารกิจการของตนเองได้ ความเชื่อมโยงของสถาบันกับตลาดแรงงาน และบริการที่มอบให้แก่บัณฑิต หรือผู้จบการศึกษาในระดับต่างๆ ของสถาบัน ให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้โดยเร็ว
- แสดงศักยภาพของผู้ขอรับใบอนุญาต คณะผู้บริหารสถาบัน และกรรมการสภาของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับแวดวงทางการศึกษา ที่สะท้อนถึงธรรมาภิบาล
- แสดงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการผ่านวิสัยทัศน์และพันธกิจ โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหารงาน รวมทั้งระบบและกระบวนการในการบริหารจัดการงาน
- แสดงศักยภาพในการบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดหา รักษาและพัฒนาบุคลากร การกำหนดตำแหน่งตามความเหมาะสมของคุณวุฒิการศึกษา/ประสบการณ์ ค่าตอบแทนสวัสดิการ ฯลฯ
- แสดงศักยภาพในด้านมาตรฐานและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา

3.4 ด้านการเงิน ประกอบด้วย

3.4.1 เงินลงทุน จะต้องมีการลงทุนในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ เช่น เงินสด ที่ดิน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์อุปกรณ์การศึกษา ครุภัณฑ์อุปกรณ์สำนักงาน สินทรัพย์อื่นที่จำเป็น เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันที่จัดตั้ง เป็นไปอย่างราบรื่นในช่วงแรกของการดำเนินงาน ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องทำการประมาณการความต้องการเงินทุนในช่วงระยะเริ่มดำเนินงาน โดยเงินลงทุนต้องครอบคลุมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานอย่างน้อยในระยะ 5 ปีแรกของการดำเนินการ ทั้งนี้ต้องระบุแหล่งที่มาของเงินทุนที่แสดงถึงเสถียรภาพและความมั่นคงของสถาบัน รวมทั้งมีหลักฐานชัดเจนว่าจะสามารถจัดหาเงินทุนดำเนินการได้

3.4.2 ความเหมาะสมของงบการเงินหรือต้นทุนต่างๆ (งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้ค่าใช้จ่ายและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน) โดยข้อมูลทางด้านการเงินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอจัดตั้งจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ การลงทุนของผู้ขอรับใบอนุญาตจะมีความคุ้มทุนหรือไม่ โดยใช้กรอบระยะเวลา 5-10 ปี ในการประมาณการ ซึ่งต้องพิจารณาจากรายละเอียดข้อสมมุติทางการเงิน (Financial Assumptions) เป็นสำคัญ ดังนี้

(1) การประมาณการรายได้ ได้แก่ อัตราค่าเล่าเรียนที่มีความเหมาะสมและสามารถแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้ โดยรายได้ค่าเล่าเรียนสามารถคำนวณได้จากอัตราค่าเล่าเรียนของนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรคูณด้วยจำนวนนักศึกษาของสาขาวิชานั้นๆ แล้วนำรายได้ค่าเล่าเรียนแต่ละหลักสูตรมารวมกันเป็นค่าเล่าเรียนของสถาบัน ส่วนการประมาณการค่าธรรมเนียมหรือรายได้จากการบริจาค หรือรายได้อื่นให้สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยอาจใช้อัตราของรายได้สถาบันอุดมศึกษาอื่นมาใช้เทียบเคียงในการประมาณการได้

(2) การประมาณการค่าใช้จ่าย ได้แก่

- ค่าใช้จ่ายของสถาบันต้องใช้การประมาณการค่าใช้จ่ายและการเติบโต (Growth rate) ของค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี เพื่อนำมาประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้ใกล้เคียงกับการดำเนินงานจริงหลังจากที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับการจัดตั้งแล้ว

- เงินเดือนค่าจ้างอาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรสายสนับสนุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้จริง โดยให้อัตราเงินเดือนค่าจ้างเป็นไปตามราคาตลาด พร้อมทั้งระบุที่มาของข้อมูลราคาตลาดดังกล่าว ทั้งนี้เงินเดือนค่าจ้างจะต้องพิจารณาในส่วนของอัตราเงินเดือน ขั้นเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าล่วงเวลา และค่าอัตราสอนด้วย

- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนจะต้องระบุจำนวนทุนและค่าใช้จ่ายต่อทุนในการศึกษาต่อในประเทศหรือต่างประเทศ

- ค่าใช้จ่ายในการจัดทำงานวิจัยจะต้องมีค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับจำนวนอาจารย์และมีงบประมาณที่เหมาะสมกับพันธกิจด้านวิจัยของมหาวิทยาลัย

- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนานักศึกษาเพื่อกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการให้ทุนการศึกษา

- ค่าใช้จ่ายด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยระบุงบประมาณสนับสนุนต่อปีรวมทั้งประมาณการรายได้ที่อาจจะเกิดขึ้น

3.4.3 การประมาณการกระแสเงินสด เป็นการประมาณการกระแสเงินสดอิสระของโครงการ (Free cash flow) ซึ่งเป็นกระแสเงินสดสุทธิส่วนที่เหลือของโครงการหลังจากการดำเนินการในแต่ละปี โดยใช้วิธีคิดลดกระแสเงินสด (Discounted cash flow method: DCF) ในการหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิจากต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินลงทุนโครงการ (Weighted average cost of capital : WACC) เพื่อใช้คำนวณหาผลตอบแทนของโครงการจัดตั้งต่อไป

3.4.4 การประมาณการผลตอบแทนของโครงการ เช่น ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) และผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) โดยต้องมีการศึกษาความอ่อนไหวของโครงการ (Sensitivity Analysis) ใน 3 สถานการณ์ คือ สถานการณ์ที่ดีที่สุด (กรณีมีนักศึกษาสูงกว่าเป้าหมาย) สถานการณ์ปานกลาง (กรณีมีนักศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย) และสถานการณ์แย่สุด (กรณีมีนักศึกษาต่ำกว่าเป้าหมาย) มีหลักในการพิจารณาดังนี้

(1) ระยะเวลาคืนทุน (PB) เป็นการหาระยะเวลาคืนทุนของโครงการเมื่อมีกระแสเงินสดสุทธิเท่ากับจำนวนเงินลงทุน หากระยะเวลาคืนทุนน้อยกว่าระยะเวลาที่ตั้งเกณฑ์ไว้ โครงการนั้นน่าสนใจลงทุน ในทางตรงกันข้ามหากโครงการจัดตั้งมีระยะเวลาคืนทุนมากกว่าระยะเวลาที่ตั้งเกณฑ์ไว้ ผู้ขอรับใบอนุญาตสามารถปฏิเสธโครงการนั้นได้ ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาของโครงการในการวิเคราะห์ระยะเวลาคืนทุนไม่จำเป็นต้องเป็นระยะเวลาภายใน 5 ปี อาจวิเคราะห์ถึง 10 – 20 ปี เพื่อให้ผลการวิเคราะห์นั้นตรงกับความเป็นจริง

(2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นการหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่เป็นกระแสเงินสดอิสระ (Free cash flow) ของโครงการในแต่ละปี ซึ่งเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับหักด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่าย โดยใช้ต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WACC) ของเงินลงทุนโครงการเป็นอัตราคิดลด หากโครงการลงทุนใดมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมากกว่าศูนย์ (NPV > 0) โครงการนั้นน่าสนใจลงทุนได้ แต่หากโครงการลงทุนใดมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิน้อยกว่าศูนย์ (NPV < 0) โครงการนั้นไม่น่าลงทุน สามารถปฏิเสธโครงการลงทุนนั้นได้ และหากโครงการลงทุนใดมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับศูนย์ (NPV = 0) โครงการนั้นจะลงทุนหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากมูลค่าของโครงการจะไม่มีความแตกต่าง ซึ่งถ้าหากเกิดกรณีเช่นนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ขอรับใบอนุญาตตัดสินใจว่าจะลงทุนหรือไม่

(3) อัตราผลตอบแทนจากโครงการ (IRR) เป็นอัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับทั้งหมดเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมด หรือหมายถึง

อัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าผลตอบแทนสุทธิ (NPV) ของโครงการเท่ากับศูนย์ การตัดสินใจลงทุนจะเปรียบเทียบ IRR กับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (ต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินลงทุน : WACC) ถ้าหาก IRR สูงกว่าก็สมควรลงทุน

3.4.5 แผนสำรองในกรณีสถานการณ์ที่มีนักศึกษาต่ำกว่าเป้าหมาย มีมาตรการในการแก้ไขอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ต่ำกว่าเป้าหมาย ในกรณีนี้ ผู้ขอจัดตั้งต้องส่งแผนธุรกิจกรณีฉุกเฉินหรือ Business Contingency Plan (BCP) เข้ามาประกอบได้

4. สรุปผลการศึกษา

โดยการสรุปความเป็นไปได้ในภาพรวมด้านการตลาด ด้านการดำเนินงาน และด้านการเงิน

ส่วนที่ 2

แผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในการพิจารณาโครงการเพื่อขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น จะต้องจัดทำแผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ชื่อ ตราสัญลักษณ์ และประเภท

1.1 ชื่อ

ต้องเป็นไปตาม มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ดังนี้

1.1.1 ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้อักษรไทยและต้องใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย” นำหน้าชื่อ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะใช้อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

1.1.2 การกำหนดชื่อจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(1) เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2) ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่

(2.1) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี หรือพระบรมวงศานุวงศ์ เว้นแต่จะได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.2) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่เป็นราชทินนามของตนของบุพการีหรือของผู้สืบสันดาน และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.3) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับชื่อสกุลหรือชื่ออื่นใดที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.4) ไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับชื่อของสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรือหน่วยงานของรัฐ

(2.5) ไม่เป็นชื่อที่อาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดว่ารัฐบาล หน่วยงานของรัฐของไทยหรือของต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

(2.6) ไม่มีลักษณะเป็นการโฆษณาที่เกินจริง

(2.7) ไม่ขัดต่อแนวนโยบายแห่งรัฐ เป็นต้น

1.2 ตราสัญลักษณ์

เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของสถาบัน ตราหรือเครื่องหมาย ควรมีลักษณะ ดังนี้

1.2.1 รูปร่างและลักษณะของตราหรือเครื่องหมายของสถาบันต้องไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงตราหรือเครื่องหมายของสถาบันอื่น หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่น

1.2.2 ไม่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งขัดต่อระบอบการปกครอง และศิลปวัฒนธรรมของประเทศ

1.2.3 ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่ ไม่เหมือนหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยย่อ พระราชลัญจกร พระบรมราชสัญลักษณ์ ตราประจำราชวงศ์ รวมถึงตราหรือเครื่องหมายอื่นใดทำนองเดียวกัน

1.3 ประเภท

1.3.1 การกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 จำแนกสถาบันอุดมศึกษาเอกชนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัย โดยมีลักษณะตาม**กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549** และเพื่อให้มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ จึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาและกลุ่มสาขาวิชาเพิ่มเติมในแต่ละประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

(1) **มหาวิทยาลัย :** ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง โดยต้องเปิดสอนทั้งกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ โดยแต่ละกลุ่มสาขาวิชาหลักต้องประกอบด้วยระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 3 สาขาวิชาย่อย และระดับปริญญาโทอย่างน้อย 1 สาขาวิชาย่อย ซึ่งรวม 2 กลุ่มสาขาวิชาหลักแล้วมีระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 6 สาขาวิชาย่อย และระดับปริญญาโทไม่น้อยกว่า 2 สาขาวิชาย่อย และต้องปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2) **สถาบัน :** ให้การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงอย่างน้อย 1 กลุ่มสาขาวิชาหลัก ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ โดยเน้นการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

(3) **วิทยาลัย :** ให้การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงบางสาขาวิชาอย่างน้อย 3 สาขาวิชาย่อย ในระยะเริ่มดำเนินการให้จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีก่อนจนกว่าจะมีความเข้มแข็งด้านวิชาการโดยเฉพาะการวิจัยจึงสามารถจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป

1.3.2 การกำหนดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะต้องกำหนดว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาใดตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา

2. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

การกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจต้องมีความชัดเจนแสดงถึงกุศลเจตนาในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและการดำเนินงานของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาล โดยไม่มุ่งหวังผลกำไรในเชิงธุรกิจ และจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์และพันธกิจหลักอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

3. โครงสร้างการบริหารสถาบัน

แสดงโครงสร้างและภารกิจการบริหารจัดการของสถาบันให้ชัดเจน และสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา

4. รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน

4.1 ที่ดินที่ใช้ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีลักษณะและเนื้อที่ตามที่กำหนดใน **กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549**

4.2 แสดงสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นส่วนควบของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

4.3 แสดงราคาประเมินที่ดินของทางราชการของที่ดินที่ขอจัดตั้ง

5. แผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 แผนงาน ได้แก่ แผนด้านกายภาพ แผนด้านวิชาการ แผนด้านการเงิน และแผนด้านการบริหารจัดการ **โดยแสดงแผนการดำเนินงานระยะ 5 ปี** ดังนี้

5.1 แผนด้านกายภาพ

5.1.1 ทำเลที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียง

(1) เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) บริเวณและอาคารของสถาบันเป็นเอกเทศไม่ปะปนกับสถานที่อื่น

(3) ต้องอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะสามารถสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้ดี

(4) ต้องแสดงความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และมีทางเข้าออกได้อย่างสะดวก

(5) ต้องแสดงแผนที่บริเวณที่จัดตั้งและบริเวณใกล้เคียงให้ชัดเจน

5.1.2 ผังแม่บท

(1) ต้องมีผังแม่บทการก่อสร้างและการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมเอื้อต่อการแสวงหาความรู้และการเสริมสร้างชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยพื้นที่ทั้งหมดต้องเพียงพอสำหรับกิจกรรมทุกประเภทของสถาบัน คือ ต้องมีพื้นที่ทั้งในส่วนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อาทิ ทั้งห้องบรรยาย ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงฝึกงาน ห้องพักอาจารย์ และส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมอื่นๆ อาทิ หอประชุม สโมสร สนามกีฬา โรงอาหาร บ้านพักอาจารย์ หอพักนักศึกษา สถานที่พักผ่อน โดยแสดงที่ตั้งของอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ระบบการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค และภูมิสถาปัตยกรรมในสถาบัน ซึ่งจะต้องแสดงรูปแบบที่สามารถตรวจสอบและเข้าใจได้อย่างชัดเจน พร้อมกำหนดเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนการรับนักศึกษาและต้องสอดคล้องกับแผนการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการก่อสร้าง

(2) ผู้ออกแบบผังแม่บทจะต้องเป็นสถาปนิกหรือวิศวกรที่มีใบประกอบวิชาชีพสถาปนิกหรือวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก หรือพระราชบัญญัติวิศวกร พร้อมแสดงเอกสารประกอบ

(3) แสดงพื้นที่สีเขียวที่เพียงพอและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1.3 อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

(1) อาคารของสถาบันต้องเป็นอาคารถาวรที่มีรูปแบบอาคารที่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องเสนอภาพจำลองเกี่ยวกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมและอาคารและสิ่งปลูกสร้างใหม่ที่เสนอด้วย

(2) กรณีมีอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้เดิม หรือมีการรับโอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจะต้องเสนอภาพจริง และแบบแปลนอาคาร โดยให้แสดงรายละเอียดพื้นที่ใช้สอย ความจุ การใช้ประโยชน์

ของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ทั้งนี้จะต้องแสดงหลักฐานการตรวจสอบอาคารเพื่อยืนยันความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้สอย โดยมีผู้ตรวจสอบอาคารที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ที่ได้รับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปนิกและวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ

(3) กรณีสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างใหม่ ต้องเสนอแผนการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ตามผังแม่บท โดยให้แสดงรายละเอียดพื้นที่ใช้สอย ความจุ การใช้ประโยชน์ ระยะเวลาการก่อสร้าง วงเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างตามรายการในแต่ละปีอย่างน้อยเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยแสดงแบบแปลนอาคาร พร้อมทั้งระบุชื่อสถาปนิกและวิศวกร และหมายเลขทะเบียนการประกอบวิชาชีพจากสภาสถาปนิกและสภาวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม และแสดงงบประมาณการก่อสร้างอาคารทุกหลังและการพัฒนาพื้นที่โดยประมาณการราคาขณะก่อสร้างซึ่งจัดทำโดยสถาปนิกและวิศวกรดังกล่าว ทั้งนี้ในระยะแรกของการเปิดดำเนินการจะต้องมีอาคารและสิ่งปลูกสร้างรองรับภารกิจของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาอย่างครบถ้วน ได้แก่ อาคารเพื่อใช้เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ สำนักงานบริหาร ห้องพักอาจารย์ หอสมุด และโรงอาหาร เป็นต้น

(4) คุณภาพของห้องเรียน หรือห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ โดยอย่างต่ำให้มีมาตรฐานเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติสถาปนิก พระราชบัญญัติวิศวกร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(5) แสดงพื้นที่เพื่อการนันทนาการ กีฬา และการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา

5.1.4 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(1) ต้องมีบริการสาธารณูปโภคที่เพียงพอ เช่น มีระบบประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดและบำบัดของเสีย ระบบการจัดการและกำจัดขยะ ฯลฯ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) ต้องมีอุปกรณ์และระบบความปลอดภัย ระบบการป้องกันอัคคีภัย โดยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2 แผนด้านวิชาการ

5.2.1 หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

(1) การจัดทำหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) แสดงแผนข้อมูลหลักสูตรและสาขาวิชาพร้อมทั้งโครงสร้างหลักสูตรที่จะเปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด และแผนที่จะเปิดดำเนินการในอนาคต โดยจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งระบุปีที่เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วย

5.2.2 อาจารย์และบุคลากร

(1) จำนวนอาจารย์และแผนพัฒนาอาจารย์

1.1) จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่เปิดดำเนินการ

1.2) แสดงแผนการจัดหาอาจารย์ตามคุณวุฒิ และตามตำแหน่งทางวิชาการ โดยจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา พร้อมทั้งให้แสดงสัดส่วนคุณวุฒิ/ตำแหน่งทางวิชาการไว้ด้วย

1.3) แสดงแผนการพัฒนาอาจารย์ โดยจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งงบประมาณในการพัฒนา

1.4) แสดงแผนการรักษาอาจารย์ของสถาบัน

(2) จำนวนบุคลากรและแผนพัฒนาบุคลากร

แสดงแผนการจัดหาบุคลากรและแผนการพัฒนาบุคลากรและงบประมาณในการพัฒนา พร้อมทั้งแสดงแผนการรักษาบุคลากรของสถาบัน

5.2.3 จำนวนนักศึกษา

แสดงแผนการรับนักศึกษา โดยจำแนกเป็นรายชั้นปี ตามคณะ หลักสูตร สาขาวิชา และให้แสดงสัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาด้วย

5.2.4 การวิจัย

แสดงแผนการวิจัยในสาขาที่เปิดสอนที่สามารถเชื่อได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดทำผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถนำไปใช้อ้างอิงในเชิงวิชาการได้ พร้อมทั้งแสดงงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการทำวิจัย โดยให้จำแนกตามคณะ หลักสูตร สาขาวิชา และปีการศึกษา

5.2.5 ห้องสมุด

(1) ห้องสมุดควรดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

(2) แสดงแผนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด โดยจำแนกเป็น หนังสือภาษาไทย/ต่างประเทศ, วารสารภาษาไทย/ต่างประเทศ, หนังสือ/วารสารอิเล็กทรอนิกส์, ฐานข้อมูล ฯลฯ พร้อมทั้งแสดงแผนงบประมาณ

(3) แสดงแผนระบบเครือข่ายห้องสมุด โดยแสดงวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัยหลากหลายรูปแบบ พร้อมทั้งแสดงแผนงบประมาณ

(4) แสดงการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการห้องสมุด มีการจัดการความรู้ มีการวิจัยและใช้ช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.6 อุปกรณ์การศึกษาและอุปกรณ์สำนักงาน

แสดงแผนรายการอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์การสอนทั่วไปประจำห้องบรรยาย ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่างๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการสอนแต่ละวิชาให้ครบถ้วนตามหลักสูตรการเรียนการสอนและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาแต่ละครั้ง ทั้งนี้ต้องแสดงแผนการจัดซื้อให้สอดคล้องกับการเปิดรายวิชาในหลักสูตร และให้แสดงงบประมาณแผนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์การสอนทั่วไป โดยใช้ราคาประมาณการขณะจัดซื้อ พร้อมทั้งแสดงงบประมาณด้านการบำรุงรักษาไว้ด้วย

5.2.7 การบริการทางวิชาการ

แสดงแผนการบริการวิชาการของสถาบันและงบประมาณในการสนับสนุน

5.2.8 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

แสดงแผนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันและงบประมาณในการสนับสนุน

5.2.9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

แสดงระบบและกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

5.3 แผนด้านการเงิน

5.3.1 เงินทุนประเดิม

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องมีเงินทุนประเดิมหรือเงินลงทุนเริ่มแรกที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพความพร้อมที่จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยเงินลงทุนต้องครอบคลุมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานอย่างน้อยในระยะ 5 ปีแรกของการดำเนินการ ส่วนเงินสด เงินฝากธนาคารหรือรายการเทียบเท่าเงินสดของทุกกองทุนในแต่ละปีจะต้องมีจำนวนเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบันในปีนั้นๆ ทั้งนี้ ให้แสดงทุนประเดิม ซึ่งจำแนกเป็น 7 กองทุน ตามที่กำหนดในมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

5.3.2 แผนการเงิน

(1) การจัดทำแผนการเงินจะต้องมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการและสอดคล้องกับแผนด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และศักยภาพในการดำเนินการ

(2) การประเมินราคาทรัพย์สินถาวร

1) การประเมินราคาที่ดินให้ใช้ราคาประเมินของทางราชการ

2) การประเมินราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

2.1) กรณีอาคารใหม่หรือก่อสร้างไว้ไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง การประเมินราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้ใช้ราคาขณะก่อสร้างตามความเป็นจริง (หรือในกรณีที่จำเป็นให้ใช้ราคาประเมินของบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) โดยมีรายการแสดงเนื้องาน (Bill of Quantity) รายการประกอบการก่อสร้าง (Specifications) และเอกสารสัญญาการก่อสร้าง (Construction Contracts)

2.2) กรณีที่เป็นอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้เดิมเกินกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้งให้ใช้ราคาประเมินไม่เกิน 2 ปีของบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2.3) การประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ให้ใช้ราคาขณะจัดซื้อหรืออาจใช้ราคายุติธรรมในกรณีที่จำเป็น โดยให้คิดค่าเสื่อมราคาตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(3) ให้จัดทำแผนการเงินในระยะ 5 ปี นับจากปีการศึกษาแรกที่คาดว่าจะจัดตั้งสถาบันจนกระทั่งเปิดดำเนินการสอนไปแล้ว 5 ปีการศึกษา ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้ค่าใช้จ่ายและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอบทานแผนการเงินด้วย

5.4 แผนการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบสารสนเทศด้านระบบทะเบียนนักศึกษา ด้านระบบทะเบียนอาจารย์/บุคลากร ด้านระบบการเงิน และด้านอื่น ๆ เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้

ทั้งนี้ การจะได้รับใบอนุญาตจัดตั้งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีศักยภาพความพร้อมในด้านต่างๆ อย่างครบถ้วนก่อน เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาที่ขอจัดตั้งจะสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ให้เสร็จสมบูรณ์เป็นไปตามแผนในปีแรกที่จะเปิดดำเนินการ

หมวดที่ 3
การจัดทำข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้มีรายการอย่างน้อยเป็นไปตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ดังนี้

(1) ชื่อและประเภท

(2) วัตถุประสงค์

(3) ที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร

(4) รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินตามมาตรา 12

(5) ทุนจากผู้ขอรับใบอนุญาตและโครงการใช้จ่าย

(6) ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์

(7) ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ

(8) โครงการจัดการศึกษาและอุปกรณ์หลักในการจัดการศึกษา

(9) โครงการจัดหาและพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่

(10) หลักสูตร การสอน และการวัดผลการศึกษา

(11) อัตราค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(12) วิธีการรับนักศึกษาและให้นักศึกษาพ้นสภาพ

(13) เครื่องแบบนักศึกษาหรือการแต่งกายของนักศึกษา

(14) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติของผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าสอน ค่าชดเชย ค่าตอบแทน หลักเกณฑ์การจ้างการเลิกจ้าง และสวัสดิการของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่

(15) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ รายละเอียดการจัดทำข้อกำหนดเป็นไปตามคู่มือการจัดทำข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หมวดที่ 4
การรายงานความก้าวหน้าตามแผนงานโครงการ

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบในหลักการคำขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้เสนอไว้ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานดังกล่าวให้คณะกรรมการทราบทุก 3 เดือน โดยต้องดำเนินการดังนี้

1. ยื่นเอกสารหลักฐานประกอบการขออนุญาตจัดตั้ง

1.1 แบบและใบอนุญาตก่อสร้างที่ออกให้จากส่วนราชการ

1.2 รายชื่อสถาปนิก และวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้างที่ได้ยื่นต่อส่วนราชการ

1.3 รายชื่อผู้บริหาร อาจารย์ รวมทั้งบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และบริหารทั่วไปที่จะเข้าร่วมงาน พร้อมสัญญาการจ้างภายใน 30 วันหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้ง

1.4 รายชื่ออาจารย์ประจำ จำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชาที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยระบุคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานวิจัย (สำหรับอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา)

2. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานทุก 3 เดือน

2.1 รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาที่ดินสิ่งก่อสร้าง การดำเนินการก่อสร้างด้านกายภาพและส่วนขยาย ได้แก่ อาคาร ระบบคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการ โดยให้แสดงรายละเอียดวงเงินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งรูปถ่ายเพื่อเสนอภาพจริงด้วย

2.2 รายการครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน รายชื่อหนังสือและวารสารประจำห้องสมุด รวมทั้งอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการเรียนการสอน และการสนับสนุนการดำเนินการด้านวิชาการ จะต้องจัดหาให้แล้วเสร็จก่อนจัดการศึกษา โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบ อาทิ หนังสือสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง

หมวดที่ 5
ขั้นตอนในการพิจารณาออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในการพิจารณาออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รัฐมนตรีจะออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 : ตรวจสอบคำขอ เอกสารหลักฐาน

ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย คำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เอกสารหลักฐาน โครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และข้อกำหนดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคำขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หากพบว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนจะแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน โดยผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนดนับแต่วันที่ผู้ขอรับใบอนุญาตได้รับแจ้งเป็นหนังสือ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ขอรับใบอนุญาตยังมิได้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน หรือจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมแล้วแต่เอกสารดังกล่าวยังไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะคืนคำขอแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต แต่ทั้งนี้ผู้ขอรับใบอนุญาตสามารถทักท้วงคำสั่งคืนได้ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งส่งคืนคำขอหรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คำขอและรายการเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นลำดับถัดไป

ขั้นที่ 2 : การพิจารณาการขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คณะกรรมการพิจารณาคำขอและเอกสารหลักฐานในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หากเห็นว่าข้อมูลไม่ชัดเจนเพียงพอต่อการพิจารณา คณะกรรมการอาจเรียกให้ผู้ขอรับใบอนุญาตชี้แจงหรือแสดงข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลหรือแผนงานไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินงานหรือไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ในการจัดทำโครงการและข้อกำหนด ให้คณะกรรมการส่งคืนคำขอต่อผู้ขอรับใบอนุญาต

หากคณะกรรมการให้ความเห็นชอบในหลักการคำขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้ว ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้เสนอไว้ต่อไปและผู้ขอรับใบอนุญาตต้องรายงานผลการดำเนินงานตามแผนให้คณะกรรมการทราบทุก 3 เดือน

ขั้นที่ 3 : คณะกรรมการพิจารณารายงานความก้าวหน้าตามแผนงานโครงการเพื่อให้คำแนะนำรัฐมนตรี

เมื่อได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการแล้ว แต่ปรากฏว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องปรับแผนงานและขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการใหม่

เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตได้ดำเนินการตามแผนให้แล้วเสร็จ มีความพร้อมความเหมาะสมที่จะรองรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยต้องมีความก้าวหน้าของสิ่งก่อสร้างด้านกายภาพและส่วนขยาย ได้แก่ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ระบบคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการจัดการศึกษา อย่างน้อยตามแผนที่เสนอจัดการศึกษาที่จะเปิดดำเนินงานในปีแรก คณะกรรมการอาจพิจารณาให้คำแนะนำรัฐมนตรีออกใบอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้

ขั้นที่ 4 : กระบวนการออกใบอนุญาตของรัฐมนตรี

รัฐมนตรีพิจารณาออกใบอนุญาต/ไม่อนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นที่ 5 : แจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ขอรับใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ขอรับใบอนุญาต

ประกาศ ณ วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่อง คู่มือการขออนุญาตเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2558

ในการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็นสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดที่ 1

การยื่นคำขอและเอกสารหลักฐาน

ในการเสนอขออนุญาตเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันและผู้รับใบอนุญาต โดยให้อธิการบดียื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพร้อมเอกสารหลักฐาน โครงการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและข้อกำหนดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

<u>1. คำขออนุญาตเปลี่ยนประเภท</u>

ในการเสนอขออนุญาตเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อธิการบดีจะต้องยื่นคำขอตามแบบ รกอ. 09 แนบท้ายกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 และข้อมูลเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

1.1 สำเนาใบอนุญาตจัดตั้ง และสำเนาคำสั่งโอนใบอนุญาต (ถ้ามี)

1.2 สำเนาใบอนุญาตเปลี่ยนชื่อ/ประเภท (ถ้ามี)

1.3 รายงานการประชุมสภาสถาบันที่มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนประเภท

1.4 หนังสือยินยอมจากผู้รับใบอนุญาต

1.5 สำเนาใบรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.6 ข้อกำหนดเดิม 1 ชุด

1.7 หลักฐานการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (สำเนาโฉนดที่ดิน) หรือสิทธิการเช่าที่ดินตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 โดยมีลักษณะและเนื้อที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.8 รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1.9 รายงานการประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.10 แสดงหลักฐานผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการด้านการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอน อย่างน้อยสาขาวิชาละสามเรื่อง

1.11 เอกสารแสดงการอนุญาตให้จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง (ถ้ามี)

1.12 ใบรับรองหลักสูตรจากองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี)

1.13 โครงการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งรายละเอียดตามหมวด 2 จำนวน 10 ชุด

1.14 ข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จะขอเปลี่ยนประเภท ซึ่งรายละเอียดตามหมวด 3 จำนวน 10 ชุด

1.15 เอกสารอื่นเพิ่มเติม

(1) ผังแม่บท ผู้ออกแบบผังแม่บทจะต้องเป็นสถาปนิกหรือวิศวกรที่มีใบประกอบวิชาชีพสถาปนิกหรือวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก หรือพระราชบัญญัติวิศวกร

(2) แปลนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ผู้ออกแบบจะต้องเป็นสถาปนิกหรือวิศวกรที่มีใบประกอบวิชาชีพสถาปนิกหรือวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญตามพระราชบัญญัติสถาปนิก หรือพระราชบัญญัติวิศวกร

(3) ราคาประเมินที่ดินของทางราชการ

(4) ราคาประเมินทรัพย์สินจากบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ถ้ามี)

(5) เอกสารประเมินความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้สอยของอาคารกรณีเป็นอาคารเก่า โดยต้องมีผู้ตรวจสอบอาคารที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ที่ได้รับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปนิกและวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ (ถ้ามี)

(6) จำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษา จำแนกตามคณะ หลักสูตร สาขาวิชา

(7) ใบรับทราบหลักสูตร

(8) รายชื่ออาจารย์ประจำจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา โดยระบุคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานวิจัย (สำหรับอาจารย์ในระดับบัณฑิตศึกษา)

ทั้งนี้ ต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้องของผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้มีอำนาจลงนามแทนผู้ขอรับใบอนุญาตทุกรายการทุกหน้า และกรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้องโดยกรรมการผู้มีอำนาจลงนามพร้อมประทับตราของบริษัท และถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อความเป็นอย่างอื่นเมื่อใดก็ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย

หมวดที่ 2

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอโครงการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. ชื่อ ตราสัญลักษณ์ และประเภท

1.1 ชื่อ

ต้องเป็นไปตาม มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ดังนี้

1.1.1 ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องใช้อักษรไทยและต้องใช้คำว่า “มหาวิทยาลัย” “สถาบัน” หรือ “วิทยาลัย” นำหน้าชื่อ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะใช้อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

1.1.2 การกำหนดชื่อจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(1) เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2) ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่

(2.1) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินีหรือพระบรมวงศานุวงศ์ เว้นแต่จะได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.2) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่เป็นราชทินนามของตนของบุพการีหรือของผู้สืบสันดาน และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.3) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับชื่อสกุลหรือชื่ออื่นใดที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ เว้นแต่จะได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(2.4) ไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับชื่อของสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรือหน่วยงานของรัฐ

(2.5) ไม่เป็นชื่อที่อาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดว่ารัฐบาล หน่วยงานของรัฐของไทยหรือของต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

(2.6) ไม่มีลักษณะเป็นการโฆษณาที่เกินจริง

(2.7) ไม่ขัดต่อแนวนโยบายแห่งรัฐ เป็นต้น

1.2 ตราสัญลักษณ์

เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของสถาบัน ตราหรือเครื่องหมาย ควรมีลักษณะ ดังนี้

1.2.1 รูปร่างและลักษณะของตราหรือเครื่องหมายของสถาบันต้องไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงตราหรือเครื่องหมายของสถาบันอื่น หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่น

1.2.2 ไม่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งขัดต่อระบอบการปกครอง และศิลปวัฒนธรรมของประเทศ

1.2.3 ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่ ไม่เหมือนหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยย่อ พระราชลัญจกร พระบรมราชสัญลักษณ์ ตราประจำราชวงศ์ รวมถึงตราหรือเครื่องหมายอื่นใดทำนองเดียวกัน

1.3 ประเภท

1.3.1 การกำหนดประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 จำแนกสถาบันอุดมศึกษาเอกชนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ มหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัย โดยมีลักษณะตาม**กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549** และเพื่อให้มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ จึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาและกลุ่มสาขาวิชาเพิ่มเติมในแต่ละประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนี้

(1) **มหาวิทยาลัย :** ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง โดยต้องเปิดสอนทั้งกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ โดยแต่ละกลุ่มสาขาวิชาหลักต้องประกอบด้วยระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 3 สาขาวิชาย่อย และระดับปริญญาโทอย่างน้อย 1 สาขาวิชาย่อย ซึ่งรวม 2 กลุ่มสาขาวิชาหลักแล้วมีระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 6 สาขาวิชาย่อย และระดับปริญญาโทไม่น้อยกว่า 2 สาขาวิชาย่อย และต้องปฏิบัติภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างครบถ้วนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2) **สถาบัน :** ให้การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงอย่างน้อย 1 กลุ่มสาขาวิชาหลัก ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ โดยเน้นการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

(3) **วิทยาลัย :** ให้การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงบางสาขาวิชาอย่างน้อย 3 สาขาวิชาย่อย ในระยะเริ่มดำเนินการให้จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีก่อนจนกว่าจะมีความเข้มแข็งด้านวิชาการโดยเฉพาะการวิจัยจึงสามารถจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป

1.3.2 การกำหนดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะต้องกำหนดว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาใดตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา

2. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

การกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจต้องมีความชัดเจนแสดงถึงกุศลเจตนาในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและการดำเนินงานของสถาบันตามหลักธรรมาภิบาล โดยไม่มุ่งหวังผลกำไรในเชิงธุรกิจ และจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์และ

พันธกิจหลักอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

3. โครงสร้างการบริหารสถาบัน

แสดงโครงสร้างและภารกิจการบริหารจัดการของสถาบันให้ชัดเจน และสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา

4. รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดิน

4.1 ที่ดินที่ใช้ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีลักษณะและเนื้อที่ตามที่กำหนดใน **กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดิน ที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549**

4.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นส่วนควบของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

4.3 แสดงราคาประเมินที่ดินของทางราชการของที่ดินที่ใช้เป็นที่จัดตั้ง

5. การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอเปลี่ยนประเภท ต้องแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

5.1 ด้านกายภาพ

แสดงผลการดำเนินการที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ผลการดำเนินงานปีปัจจุบัน และจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 ทำเลที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียง

(1) เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) บริเวณและอาคารของสถาบันเป็นเอกเทศไม่ปะปนกับสถานที่อื่น

(3) ต้องอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะสามารถสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้ดี

(4) ต้องแสดงความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และมีทางเข้าออกได้อย่างสะดวก

(5) ต้องแสดงแผนที่บริเวณที่จัดตั้งและบริเวณใกล้เคียงให้ชัดเจน

5.1.2 ผังแม่บท

(1) ต้องมีผังแม่บทการก่อสร้างและการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมเอื้อต่อการแสวงหาความรู้และการเสริมสร้างชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยพื้นที่ทั้งหมดต้องเพียงพอสำหรับกิจกรรมทุกประเภทของสถาบัน คือ ต้องมีพื้นที่ทั้งในส่วนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และส่วนที่เป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมอื่นๆ ที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับ โดยต้องแสดงที่ตั้งของอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ระบบการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค และภูมิสถาปัตยกรรมในสถาบัน ทั้งที่มีอยู่เดิมและแผนที่จะพัฒนาพื้นที่ใหม่เพิ่มเติมเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสถาบันฯ ต้องแสดงรูปแบบที่สามารถตรวจสอบและเข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยในส่วนที่ได้พัฒนานั้น สถาบันต้องกำหนดเวลา

ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนการรับนักศึกษาและต้องสอดคล้องกับแผนการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการก่อสร้าง

(2) กรณีสถานที่ตั้งหลักและสถานที่จัดหาเพิ่มเติมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอเปลี่ยนประเภทไม่ได้ติดต่อเป็นผืนเดียวกัน ต้องแสดงแผนการใช้พื้นที่และแผนการเชื่อมโยงสถานที่ที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา

(3) แผนการพัฒนาการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องมีความเหมาะสมโดยต้องแสดงให้เห็นถึงศักยภาพความพร้อมในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานและมีการพัฒนาทั่วถึงกันตลอดทั้งพื้นที่ หากพื้นที่ไม่ติดต่อเป็นผืนเดียวกันต้องมีการพัฒนาการใช้ประโยชน์ในทุกพื้นที่ให้มีคุณภาพมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน

(4) ผู้ออกแบบผังแม่บทจะต้องเป็นสถาปนิกหรือวิศวกรที่มีใบประกอบวิชาชีพสถาปนิกหรือวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก หรือพระราชบัญญัติวิศวกร พร้อมแสดงเอกสารประกอบ

(5) แสดงพื้นที่เพื่อการนันทนาการ กีฬา และการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา

(6) แสดงพื้นที่สีเขียวที่เพียงพอและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1.3 อาคารและสิ่งปลูกสร้าง

(1) อาคารของสถาบันต้องเป็นอาคารถาวรที่มีรูปแบบอาคารที่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องเสนอภาพจำลองเกี่ยวกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมและอาคารและสิ่งปลูกสร้างใหม่ที่เสนอด้วย

(2) กรณีมีอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้เดิม หรือมีการรับโอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างจะต้องเสนอภาพจริง และแบบแปลนอาคาร โดยให้แสดงรายละเอียดพื้นที่ใช้สอย ความจุ การใช้ประโยชน์ของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง สำหรับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับโอนมาอันเนื่องมาจากการจัดหาที่ดินเพิ่มเติมเพื่อขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นต้องแสดงหลักฐานการตรวจสอบอาคารเพื่อยืนยันความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้สอย โดยมีผู้ตรวจสอบอาคารที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ที่ได้รับใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปนิกและวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ

(3) กรณีสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างใหม่ ต้องเสนอแผนการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ตามผังแม่บท โดยให้แสดงรายละเอียดพื้นที่ใช้สอย ความจุ การใช้ประโยชน์ ระยะเวลาการก่อสร้าง วงเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างตามรายการในแต่ละปีอย่างน้อยเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยแสดงแบบแปลนอาคาร พร้อมทั้งระบุชื่อสถาปนิกและวิศวกร และหมายเลขทะเบียนการประกอบวิชาชีพจากสภาสถาปนิกและสภาวิศวกรอย่างต่ำระดับสามัญ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือพระราชบัญญัติ

วิชาชีพวิศวกรรม และแสดงงบประมาณการก่อสร้างอาคารทุกหลังและการพัฒนาพื้นที่โดยประมาณการราคาขณะก่อสร้างซึ่งจัดทำโดยสถาปนิกและวิศวกรดังกล่าว

(4) คุณภาพของห้องเรียน หรือห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ โดยอย่างต่ำให้มีมาตรฐานเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติสถาปนิก พระราชบัญญัติวิศวกร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

5.1.4 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(1) ต้องมีบริการสาธารณูปโภคที่เพียงพอ เช่น มีระบบประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดและบำบัดของเสีย ระบบการจัดการและกำจัดขยะ ฯลฯ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) ต้องมีอุปกรณ์และระบบความปลอดภัย ระบบการป้องกันอัคคีภัย โดยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2 ด้านวิชาการ

แสดงผลการดำเนินการที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ผลการดำเนินงานปีปัจจุบัน และจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

(1) หลักสูตรที่เปิดดำเนินการต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอเปลี่ยนประเภทที่มีการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งจะต้องจัดการศึกษาทุกหลักสูตรให้ได้ตามมาตรฐานการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

(3) แสดงข้อมูลหลักสูตรที่เปิดดำเนินการทั้งหมดในปัจจุบัน และแสดงแผนที่จะเปิดดำเนินการในอนาคตในระยะ 5 ปี โดยจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งระบุปีที่เปิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วย

5.2.2 อาจารย์และบุคลากร

(1) จำนวนอาจารย์และแผนพัฒนาอาจารย์

1.1) จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่เปิดดำเนินการ

1.2) แสดงจำนวนอาจารย์ตามคุณวุฒิและตามตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้แสดงข้อมูลที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลในปีปัจจุบัน และแผนการจัดหาอาจารย์ในอนาคตในระยะ 5 ปี ซึ่งจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา พร้อมทั้งให้แสดงสัดส่วนคุณวุฒิ/ตำแหน่งทางวิชาการไว้ด้วย

1.3) แสดงรายชื่อ คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ของอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่เปิดดำเนินการในปัจจุบัน และแสดงรายชื่อ คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มิใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในแต่ละหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดดำเนินการในปัจจุบัน

1.4) แสดงแผนการพัฒนาอาจารย์ในระยะ 5 ปี โดยจำแนกตามคณะ หลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งงบประมาณในการพัฒนา

1.5) แสดงแผนการรักษาอาจารย์ของสถาบันในระยะ 5 ปี

(2) จำนวนบุคลากรและแผนพัฒนาบุคลากร

แสดงจำนวนบุคลากรตามคุณวุฒิ โดยให้แสดงข้อมูลที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลในปีปัจจุบัน และแผนการพัฒนาบุคลากรในระยะ 5 ปี รวมทั้งงบประมาณในการพัฒนา พร้อมทั้งแสดงแผนการรักษาบุคลากรของสถาบันในระยะ 5 ปีด้วย

5.2.3 จำนวนนักศึกษา

(1) แสดงจำนวนนักศึกษาที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลในปีปัจจุบัน และแผนการรับนักศึกษาในระยะ 5 ปี โดยจำแนกเป็นรายชั้นปี ตามคณะ หลักสูตร สาขาวิชา และให้แสดงสัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาด้วย

(2) แสดงจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษา จำแนกตามคณะ หลักสูตร และสาขาวิชา

5.2.4 การวิจัย

(1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอเปลี่ยนประเภท จะต้องมีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการด้านการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอน โดยควรเป็นงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด สาขาวิชาละไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง ทั้งนี้จะพิจารณาสาขาวิชาที่เปิดดำเนินการมาแล้วอย่างน้อย 3 ปีก่อนยื่นขอเปลี่ยนประเภท

(2) แสดงข้อมูลผลงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการด้านการวิจัยในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอน และแสดงแผนงานวิจัยในระยะ 5 ปี พร้อมงบประมาณในการทำวิจัย โดยให้จำแนกตามคณะ หลักสูตร สาขาวิชา และปีการศึกษา

5.2.5 ห้องสมุด

(1) ห้องสมุดควรดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

(2) แสดงจำนวนทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและงบประมาณที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลปีปัจจุบัน และแผนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดในระยะ 5 ปี โดยจำแนกเป็น หนังสือภาษาไทย/ต่างประเทศ, วารสารภาษาไทย/ต่างประเทศ, หนังสือ/วารสารอิเล็กทรอนิกส์, ฐานข้อมูล ฯลฯ

(3) แสดงข้อมูลระบบเครือข่ายห้องสมุด โดยแสดงวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัยหลากหลายรูปแบบ พร้อมทั้งแสดงงบประมาณ

(4) แสดงการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการห้องสมุด มีการจัดการความรู้ มีการวิจัยและใช้ช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.6 อุปกรณ์การศึกษาและอุปกรณ์สำนักงาน

แสดงข้อมูลรายการอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์การสอนทั่วไปประจำห้องบรรยาย ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการต่างๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการสอนแต่ละวิชาให้ครบถ้วนตามหลักสูตรการเรียนการสอนและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาแต่ละครั้ง รวมทั้งต้องแสดงแผนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์การสอนทั่วไปในระยะ 5 ปีที่สอดคล้องกับการเปิดรายวิชาในแต่ละหลักสูตร พร้อมทั้งแสดงงบประมาณ โดยใช้ราคาประมาณการขณะจัดซื้อ และแสดงงบประมาณด้านการบำรุงรักษาไว้ด้วย

5.2.7 การบริการทางวิชาการ

แสดงข้อมูลการบริการวิชาการ ที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลปีปัจจุบัน และแผนการบริการวิชาการในระยะ 5 ปี พร้อมงบประมาณ

5.2.8 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

แสดงข้อมูลการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ข้อมูลปีปัจจุบัน และแผนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในระยะ 5 ปี พร้อมงบประมาณ

5.2.9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

แสดงระบบและกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

5.2 ด้านการเงิน

แสดงผลการดำเนินการที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี ผลการดำเนินงานปีปัจจุบัน และจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดสรรทุนของสถาบันเป็นกองทุนประเภทต่างๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 โดยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนประเภท

(2) การประเมินราคาทรัพย์สินถาวร

1) การประเมินราคาที่ดินให้ใช้ราคาประเมินของทางราชการ

2) การประเมินราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

2.1) กรณีอาคารใหม่หรือก่อสร้างไว้ไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้งการประเมินราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้ใช้ราคาขณะก่อสร้างตามความเป็นจริง (หรือในกรณีที่จำเป็นให้ใช้ราคาประเมินของบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชี

รายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) โดยมีรายการแสดงเนื้องาน (Bill of Quantity) รายการประกอบการก่อสร้าง (Specifications) และเอกสารสัญญาการก่อสร้าง (Construction Contracts)

2.2) กรณีที่เป็นอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้เดิมเกินกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นขอรับใบอนุญาตจัดตั้งให้ใช้ราคาประเมินไม่เกิน 2 ปี ของบริษัทประเมินราคาทรัพย์สินที่มีชื่อและหมายเลขทะเบียนอยู่ในบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2.3) การประเมินราคาสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ให้ใช้ราคาขณะจัดซื้อ หรืออาจใช้ราคายุติธรรมในกรณีที่จำเป็น โดยให้คิดค่าเสื่อมราคาตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(3) ให้แสดงรายงานทางการเงินประจำปีย้อนหลัง 3 ปี และจัดทำแผนการเงินในระยะ 5 ปี ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้ค่าใช้จ่ายและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งนี้ การจัดทำแผนการเงินจะต้องสอดคล้องกับแผนด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอบทานแผนการเงินด้วย

5.4 แผนการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบสารสนเทศด้านระบบทะเบียนนักศึกษา ด้านระบบทะเบียนอาจารย์/บุคลากร ด้านระบบการเงิน และด้านอื่น ๆ เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้

ทั้งนี้ การจะได้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีศักยภาพความพร้อมในด้านต่างๆ อย่างครบถ้วนก่อน เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ขอเปลี่ยนประเภทจะสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ให้เสร็จสมบูรณ์เป็นไปตามแผนในปีแรกที่จะเปิดดำเนินการ

หมวดที่ 3
การจัดทำข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยให้มีรายการอย่างน้อยเป็นไปตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ดังนี้

(1) ชื่อและประเภท
(2) วัตถุประสงค์
(3) ที่ตั้งและแผนผังแสดงบริเวณและอาคาร
(4) รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินตามมาตรา 12

(5) ทุนจากผู้ขอรับใบอนุญาตและโครงการใช้จ่าย

(6) ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์

(7) ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ

(8) โครงการจัดการศึกษาและอุปกรณ์หลักในการจัดการศึกษา

(9) โครงการจัดหาและพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่

(10) หลักสูตร การสอน และการวัดผลการศึกษา

(11) อัตราค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(12) วิธีการรับนักศึกษาและให้นักศึกษาพ้นสภาพ

(13) เครื่องแบบนักศึกษาหรือการแต่งกายของนักศึกษา

(14) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติของผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าสอน ค่าชดเชย ค่าตอบแทน หลักเกณฑ์การจ้างการเลิกจ้าง และสวัสดิการของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ช่วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่

(15) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ รายละเอียดการจัดทำข้อกำหนดเป็นไปตามคู่มือการจัดทำข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หมวดที่ 4
ขั้นตอนในการพิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในการพิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รัฐมนตรีจะอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 : ตรวจสอบคำขอ เอกสารหลักฐาน

ผู้ยื่นคำขอ ยื่นคำขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย คำขอรับใบอนุญาตเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เอกสารหลักฐาน โครงการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และข้อกำหนดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2549 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคำขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หากพบว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ถูกต้อง โดยผู้ยื่นคำขอจะต้องแก้ไขหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนดนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอได้รับแจ้งเป็นหนังสือ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ยื่นคำขอยังมิได้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้ถูกต้อง

ครบถ้วน หรือจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมมาแล้วแต่เอกสารดังกล่าวยังไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะคืนคำขอแก่ผู้ยื่นคำขอ แต่ทั้งนี้ผู้ยื่นคำขอสามารถทักท้วงคำสั่งคืนได้ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งส่งคืนคำขอ หรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คำขอและรายการเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นลำดับถัดไป

ขั้นที่ 2 : การพิจารณาการขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คณะกรรมการพิจารณาคำขอ เอกสารหลักฐาน โครงการ ข้อกำหนดและศักยภาพความพร้อมทางด้านกายภาพ วิชาการ การเงิน และการบริหารจัดการ ในการขอเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าการขอเปลี่ยนประเภทไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ 7 และข้อ 8 ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 ให้คณะกรรมการแนะนำให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการปรับปรุงให้เหมาะสม หากผู้ยื่นคำขอไม่ปรับปรุงตามคำแนะนำภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะขออนุญาตเปลี่ยนประเภทต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าการขอเปลี่ยนประเภทเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ 7 และข้อ 8 ของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 ให้คณะกรรมการให้คำแนะนำรัฐมนตรีอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้

ในกรณีที่การขอเปลี่ยนประเภทซึ่งผู้ยื่นคำขอได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการแล้วไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการให้คำแนะนำรัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เปลี่ยนประเภท

ขั้นที่ 3 : กระบวนการอนุญาตของรัฐมนตรี

รัฐมนตรีพิจารณาอนุญาต/ไม่อนุญาตให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขั้นที่ 4 : แจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ยื่นคำขอ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ยื่นคำขอ

ประกาศ ณ วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วย มาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบในการพิจารณาแต่งตั้งคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ว่าจะต้องมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ กกอ. กำหนด สำหรับตำแหน่งที่เสนอขอ และจะต้องได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กกอ. กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ (๔) และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กกอ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการทั้งที่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นวารสารออนไลน์ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ใช้ระเบียบนี้นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามระเบียบนี้ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใช้วารสารทางวิชาการที่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตามเอกสารแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๓ ในกรณีวารสารทางวิชาการที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลตามข้อ ๒ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อาจพิจารณายอมรับวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) มีกำหนดการเผยแพร่ที่แน่นอนชัดเจน และสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ ๒ ฉบับ

(๒) มีการระบุสำนักพิมพ์หรือหน่วยงานที่ตีพิมพ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของวารสารและสาขาวิชาของบทความที่จะรับตีพิมพ์

(๓) มีคณะบรรณาธิการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน

(๔) มีหลักฐานที่ตรวจสอบได้ว่า วารสารมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่พิจารณาคุณภาพบทความที่ครอบคลุมสาขาวิชาหรือกลุ่มสาขาวิชาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารอยู่ในรายชื่อด้วย

(๕) บทความทุกบทความมีการควบคุมคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewer) ที่ตรงหรือเกี่ยวเนื่องกับสาขาของบทความ และไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

(๖) วารสารทุกฉบับมีการเผยแพร่บทความที่มีผู้นิพนธ์จากหลากหลายหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก กรณีที่บทความมีผู้นิพนธ์ร่วมที่เป็นบุคคลจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก ให้ถือว่าเป็นบทความจากหน่วยงานภายนอก

(๗) มีบทคัดย่อของบทความที่เป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทุกบทความ กรณีที่บทความตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศอื่นๆ จะต้องมีบทคัดย่อที่เป็นภาษาอังกฤษด้วย

(๘) มีการตีพิมพ์บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ที่ได้มาตรฐาน เป็นรูปแบบเดียวกันในทุกบทความ ได้แก่ ชื่อและที่อยู่ผู้นิพนธ์ บทคัดย่อ ตัวบทความและเอกสารอ้างอิง

ข้อ ๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพิจารณายอมรับวารสารทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓ แล้ว ให้จัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และแจ้งให้ กกอ. ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกประกาศ

ข้อ ๕ เพื่อให้วารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ ได้มีการพัฒนาขึ้นไปเป็นที่ยอมรับตามข้อ ๒ จึงกำหนดให้หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการตามข้อ ๓ มีผลบังคับใช้เป็นเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าว กกอ. จะไม่รับรองวารสารตามข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ
ประธานกรรมการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

<u>เอกสารแนบท้ายระเบียบ</u>

วารสารทางวิชาการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ กกอ. กำหนด ได้แก่ วารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังต่อไปนี้

๑. ฐานข้อมูลระดับนานาชาติ

- Academic Search Premier (http://www.ebsco.com/home)
  (select ebscohost and then academic search premier)
- Agricola (http://agricola.nal.usda.gov)
- BIOSIS (http://www.biosis.org)
- CINAHL (http://www.ebscohost.com/academic/cinahl-plus-with-full-text)
- EiCOMPENDEX (http://www.ei.org)
- ERIC (http://www.eric.ed.gov/)
- H.W.Wilson (http://www.ebscohost.com)
  (select ebscohost and then H.W.Wilson)
- Infotrieve (http://www.infotrieve.com)
- Ingenta Connect (http://www.ingentaconnect.com)
- INSPEC (http://www.theiet.org/publishing/inspec)
- MathSciNet (http://www.ams.org/mathscinet)
- MEDLINE/Pubmed (http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/)
- PsycINFO (http://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/index.aspx)
- Pubmed (http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/)
- ScienceDirect (http://www.sciencedirect.com)
- SciFinder (https://scifinder.cas.org/)
- Scopus (http://www.info.scopus.com)
- Social Science Research Network
  (http://papers.ssrn.com/sol3/DisplayAbstractSearch.cfm)
- Web of Knowledge (http://wokinfo.com)

๒. ฐานข้อมูลระดับชาติ ได้แก่ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index -- TCI) เฉพาะวารสารที่มีชื่ออยู่ในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ (http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/list%20journal.php)

<u>หมายเหตุ</u> กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงชื่อฐานข้อมูล กกอ. จะได้มีการประกาศเพิ่มเติมต่อไป

ที่ ศธ 0506(4)/ว 254

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

11 มีนาคม 2557

เรื่อง แนวปฏิบัติในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีแขนงวิชา/กลุ่มวิชา ของสถาบันอุดมศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ/เอกชน/ในกำกับ/มหาวิทยาลัยสงฆ์

ด้วยคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 11/2556 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2556 ได้มีมติเห็นชอบแนวปฏิบัติในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแขนงวิชา/กลุ่มวิชา ของสถาบันอุดมศึกษา ตามข้อ 16 ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 โดยสถาบันอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแขนงวิชา/กลุ่มวิชา ของสถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ให้ครบทุกแขนงวิชา/กลุ่มวิชาของหลักสูตร โดยมีคุณวุฒิครอบคลุมแขนงวิชา/กลุ่มวิชา ที่เปิดสอนและสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของกระทรวงศึกษาธิการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

นางวราภรณ์ สีหนาท
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา
โทร. 02-610-5454
โทรสาร 02-354-5530

ที่ ศธ ๐๕๐๖(๒)/ว ๑๑๑๗

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวปฏิบัติการเสนอเอกสารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ/เอกชน/ในกำกับ/มหาวิทยาลัยสงฆ์

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๕๐๖(๒)/ว ๑๐๑๑-๑๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวปฏิบัติการเสนอเอกสารหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยแจ้งว่า คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ได้พิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรบางประเภท เช่น หลักสูตรนานาชาติ (international program) ที่ได้จัดทำเอกสารหลักสูตรเป็นภาษาต่างประเทศ โดยได้เห็นชอบกำหนดแนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบหรือรับรองหลักสูตรทุกประเภทและในทุกกรณี คือให้สถาบันอุดมศึกษายื่นเอกสารหลักสูตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ทั้งนี้ เพราะว่าภาษาไทยเป็นภาษาทางราชการ โดยจะเสนอหลักสูตรฉบับที่จัดทำเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ โดยได้เริ่มใช้กับหลักสูตรที่เสนอไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบให้สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ เสนอเล่มเอกสารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร สามารถจัดทำเล่มเอกสารหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียวได้ ทั้งนี้หากเป็นภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอเล่มเอกสารหลักสูตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยที่มีหัวข้อและรายละเอียดตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดด้วย ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำเนินการตามมติดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายสุภัทร จำปาทอง
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา
โทรศัพท์ ๐-๒๖๑๐-๕๓๘๒
โทรสาร ๐-๒๓๕๔-๕๕๓๐ และ ๐-๒๓๕๔-๕๔๙๑

ที่ ศธ ๐๕๐๖(๒)/ว ๑๗๔

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ/เอกชน/ในกำกับ/มหาวิทยาลัยสงฆ์

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๘ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติในการนำเสนอหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้ให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

๑. หลักสูตรที่ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่

๑.๑ หลักสูตรใหม่

๑.๒ หลักสูตรฉบับปรับปรุง ที่เป็นการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ และระบบการศึกษา

๑.๓ หลักสูตรปรับปรุง (สมอ.๐๘) ที่เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๒. หลักสูตรที่ไม่ต้องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ที่เป็นการปรับปรุงระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร

ทั้งนี้ ขอให้สถาบันอุดมศึกษาส่งเอกสารหลักฐานการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเล็กน้อยที่ผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้ข้อมูลหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทันสมัยอยู่เสมอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา
โทรศัพท์ ๐-๒๖๑๐-๕๓๘๒
โทรสาร ๐-๒๓๕๔-๕๕๓๐ และ ๐-๒๓๕๔-๕๔๙๑

ที่ ศธ ๐๕๐๖/ว ๒๔๖

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ/เอกชน/ในกำกับ/มหาวิทยาลัยสงฆ์

ตามที่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป รวมทั้ง การกำหนดให้อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ และกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาเอก ต้องมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด นั้น

คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับหลักการพิจารณาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา การกำหนดมาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ และเกณฑ์ผลการสอบภาษาอังกฤษของผู้จะเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ดังนี้

๑. หลักการพิจารณาหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

๑.๑ สถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ คือก่อนวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้สถาบันนั้นสามารถดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไปได้ ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาที่ต้องนำเสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตร ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่เกณฑ์ฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ คือ ภายในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๑.๒ หากสถาบันอุดมศึกษาใดดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรตามข้อ ๑.๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรของสถาบันนั้นๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้

/๒. การกำหนด...

๒. การกำหนดมาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ และเกณฑ์ผลการสอบภาษาอังกฤษของผู้จะเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก

ในระยะสองปีแรกของการประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นสมควรให้มีการทดลองนำร่องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อนี้ จึงกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดวิธีการของตนเอง เพื่อใช้ประเมินความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้ที่จะรับเข้าเป็นอาจารย์ประจำใหม่ และผู้ที่จะเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก ว่ามีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างน้อยอยู่ในระดับที่ใช้งานได้หรือไม่

โดยจะทดลองนำร่องตามนี้เป็นเวลาประมาณ ๒ ปี นับจากวันประกาศ จากนั้นจึงจะมีการกำหนดมาตรฐานในเรื่องนี้ใหม่ หลังจากการประเมินผลการทดลองนำร่อง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประกาศ และเพื่อให้เหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติในทุกสถาบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา
โทร. ๐๒-๖๑๐-๕๓๗๘ - ๙
โทรสาร ๐๒-๓๕๔-๕๕๓๐, ๐๒-๓๕๔-๕๔๙๑

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ ที่ถูกยกเลิกทั้งฉบับ และปรับเพิ่ม/ยกเลิกข้อความ

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	ยกเลิก/เพิ่มเติม
ส่วนที่ ๑ **ประกาศ** **<u>ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖</u>**	**ยกเลิก...** ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ๓. ให้ยกเลิก ๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ๓. ให้ยกเลิก ๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙	**ยกเลิก...** ข้อ ๔ ให้ยกเลิก ๔.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙” ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	ยกเลิก/เพิ่มเติม
	๔.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ๔.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ๔.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒” ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ๔.๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ๔.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๖)” ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ๑. ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ **เพิ่มเติม...** ๒. ให้เพิ่มข้อความไว้ท้ายประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ “กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดจะจัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในลักษณะอื่น สถาบันอุดมศึกษาสามารถดาเนินการจัดทำระบบเก็บข้อมูลรายละเอียดตามแนวทางของ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗ โดยสามารถปรับเปลี่ยนหัวข้อรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการจัดทำ มคอ.๓ มคอ.๔ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗” ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	ยกเลิก/เพิ่มเติม
ส่วนที่ ๒ **กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ** **<u>ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖</u>**	
- กฎกระทรวงการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑
- กฎกระทรวงการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๙	**ยกเลิก...** ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ๒. ให้ยกเลิกความใน ๒. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “๒. ในประกาศนี้ รอบระยะบัญชี หมายความว่า รอบระยะเวลาบัญชีนับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม และสิ้นสุดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีถัดไป” ๓. ให้ยกเลิกความใน ๓. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “๓. ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่รอบระยะบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป” ๔. ให้ยกเลิกความใน ๔. ของประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “๔. ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดทำแบบรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและแบบรายงานงบการเงินของกองทุนประเภทต่างๆ เมื่อสิ้นงวดบัญชีหนึ่งๆ ดังนี้ (๑) แบบ รกอ. ๕/๑ รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	ยกเลิก/เพิ่มเติม
	(๒) แบบ รกอ. ๕/๒ งบแสดงฐานะการเงินรวม (๓) แบบ รกอ. ๕/๒.๑ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทั่วไป (๔) แบบ รกอ. ๕/๒.๒ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนทรัพย์สินถาวร (๕) แบบ รกอ. ๕/๒.๓ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนวิจัย (๖) แบบ รกอ. ๕/๒.๔ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี (๗) แบบ รกอ. ๕/๒.๕ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนพัฒนาบุคลากร (๘) แบบ รกอ. ๕/๒.๖ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนสงเคราะห์ (๙) แบบ รกอ. ๕/๒.๗ งบแสดงฐานะการเงิน - กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น (๑๐) แบบ รกอ. ๕/๓ งบรายได้ค่าใช้จ่ายรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสมรวม (๑๑) แบบ รกอ. ๕/๓.๑ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทั่วไป (๑๒) แบบ รกอ. ๕/๓.๒ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนทรัพย์สินถาวร (๑๓) แบบ รกอ. ๕/๓.๓ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนวิจัย (๑๔) แบบ รกอ. ๕/๓.๔ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี (๑๕) แบบ รกอ. ๕/๓.๕ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนพัฒนาบุคลากร (๑๖) แบบ รกอ. ๕/๓.๖ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนสงเคราะห์ (๑๗) แบบ รกอ. ๕/๓.๗ งบรายได้ค่าใช้จ่าย และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุนสะสม - กองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น (๑๘) แบบ รกอ. ๕/๔ งบกระแสเงินสดรวม (๑๙) แบบ รกอ. ๕/๕ หมายเหตุประกอบงบการเงิน

กฎ/ประกาศ/ระเบียบ	ยกเลิก/เพิ่มเติม
	(๒๐) แบบ รกอ. ๕/๖ รายละเอียดรายได้ (๒๑) แบบ รกอ. ๕/๗ รายละเอียดค่าใช้จ่าย (๒๒) แบบ รกอ. ๕/๘ รายละเอียดสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- ระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประจำปีประเภทต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	**ยกเลิก...** ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ ของ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และรายงานงบการเงินประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๓ ให้อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดส่งรายงานตามข้อ ๒ ภายในกำหนดเวลา ดังนี้ รายงานตามข้อ ๒.๑ (๑) ให้จัดส่งภายในวันที่ ๑ เมษายน ของแต่ละปี รายงานตามข้อ ๒.๑ (๒) – (๕) ให้จัดส่งภายในวันที่ ๑ กันยายน ของแต่ละปี รายงานตามข้อ ๒.๒ ให้จัดส่งภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ของแต่ละปี”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา